

Måndagen den 15 december

Kl. 10.00–14.53
16.00–16.07

§ 1 Anmälan om avskrivning av proposition

Talmannen meddelade att han den 12 december avskrivit prop. 2014/15:15 *Upphävande av kravet på vårdvalssystem i primärvården* samt de med anledning av propositionen väckta motionerna 3006 och 3009.

§ 2 Avsägelser

Talmannen meddelade
att *Christer Engelhardt* (S) avsagt sig uppdraget som ledamot i riksdagen från och med den 1 februari 2015 och
att *Gustaf Hoffstedt* (M) avsagt sig uppdraget som ledamot i riksdagen från och med den 19 januari 2015.

Kammaren biföll dessa avsägelser.

Talmannen meddelade vidare
att *Anna Kinberg Batra* (M) avsagt sig uppdraget som ledamot i finansutskottet,
att *Elisabeth Svantesson* (M) avsagt sig uppdraget som ledamot i socialförsäkringsutskottet och
att *Ulf Kristersson* (M) avsagt sig uppdraget som ledamot i arbetsmarknadsutskottet.

Kammaren biföll dessa avsägelser.

§ 3 Anmälan om kompletteringsval

Talmannen meddelade att Moderata samlingspartiets riksdagsgrupp anmält Ulf Kristersson som ledamot i finansutskottet och Elisabeth Svantesson som ledamot i arbetsmarknadsutskottet.

Talmannen förklarade valda till

ledamot i finansutskottet

Ulf Kristersson (M)

ledamot i arbetsmarknadsutskottet

Elisabeth Svantesson (M)

§ 4 Anmälan om subsidiaritetsprövning

Talmannen anmälde att utdrag ur prot. 2014/15:14 för torsdagen den 11 december i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in från socialförsäkringsutskottet.

§ 5 Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2014/15:169

Till riksdagen

Interpellation 2014/15:169 Vetenskapliga rekommendationer som grund för ställningstaganden
av Emma Henriksson (KD)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 22 januari 2015.

Skälet till dröjsmålet är resa.

Stockholm den 8 december 2014

Landsbyggsdepartementet

Sven-Erik Bucht (S)

Enligt uppdrag

Mats Wiberg

Expeditions- och rättschef

§ 6 Ärende för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Skrivelse

2014/15:35 till skatteutskottet

Följande dokument anmäldes och bordlades:
Försvarsutskottets betänkande
2014/15:FöU1 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Näringsutskottets betänkanden
2014/15:NU1 Utgiftsområde 24 Näringsliv
2014/15:NU2 Utgiftsområde 19 Regional tillväxt
2014/15:NU3 Utgiftsområde 21 Energi

§ 8 Rikets styrelse

Rikets styrelse

Konstitutionsutskottets betänkande 2014/15:KU1
Utgiftsområde 1 Rikets styrelse (prop. 2014/15:1 delvis och redog.
2013/14:RS2)
föredrogs.

Anf. 1 BJÖRN VON SYDOW (S):

Herr talman! Sverige ska vara en global förebild genom vår utveckling, vår jämlikhet, vår jämställdhet och vårt ledarskap i klimatomställningen – ett land som kännetecknas av alla människors lika värde, självförtroende, solidaritet och tron på att framtiden går att förändra.

Sverige ska vara en ledande och inspirerande kraft i världen där vi investerar gemensamt i människor och miljö, i kunskap och konkurrenskraft, i trygghet i nuet och i hopp inför framtiden, där vi bryggat över klyftor och där alla barn har möjligheter att förverkliga sin fulla potential. Vi kommer alltid att stå upp för ett öppet och humant samhälle.

Herr talman! Det är olyckligt och allvarligt att en riksdagsmajoritet bestående av de tidigare regeringspartierna och Sverigedemokraterna har avvisat ett budgetförslag med den inriktningen till förmån för ett alternativ som fortsätter på en väg som väljarna sa nej till i valet den 14 september.

I regeringens budgetproposition lämnas förslag till utgiftsramar för de olika utgiftsområdena. Vi delar regeringens bedömning i budgetpropositionen och anser att anslagen inom utgiftsområde 1 borde anvisas i enlighet med förslaget. Som framgått fastställde dock riksdagen den 3 december andra ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena och gjorde en annan beräkning av statens inkomster för 2015 än den i regeringens förslag.

De beslut och ramar som riksdagen har antagit innebär att ramen för utgiftsområde 1, som vi nu diskuterar, är ungefär 215 miljoner kronor lägre än det budgetförslag som vi förordade. Socialdemokraterna, Miljöpartiet de gröna och Vänsterpartiet anser att regeringens budgetförslag bör ses som en sammanhållen helhet.

Vi är inte beredda att föreslå ändringar av anslagen för att justera dem till den nya utgiftsramen. Därför väljer vi att inte delta i beslutet om

fördelningen av anslag inom utgiftsområde 1, och vi presenterar således inget formellt motförslag till utskottsbehandling.

Herr talman! Budgetpropositionen är i långa stycken grund för det utskottsbetänkande som föreligger. Utskottet, inklusive vi, tillstyrker regeringens förslag till bemyndigande av avgiftsfinansierad verksamhet och lämnar i denna del förslag till viss ändring. I övrigt tillstyrker utskottet, även vi, de förslag som regeringen, riksdagsstyrelsen och Riksdagens ombudsmän har lagt fram, i de delar som inte blir föremål för ändringar av vår syn i vårt särskilda yttrande.

Herr talman! Utskottet föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför om att några av Presstödskommitténs förslag ska vara genomförda tidigare än 2017 och att Presstödsnämnden i lämplig form ska infogas i Myndigheten för radio och tv. Vi stöder det. Vi är glada över att det har kunnat åstadkommas en överenskommelse med Alliansen om detta. Det gjorde vi faktiskt innan riksdagen fastställde andra ramar än de vi hade föreslagit.

Herr talman! Senare under debatten kommer Hans Ekström att ta upp frågan om hur utskottets majoritet hanterar anslaget till Regeringskansliet. Veronica Lindholm kommer att ta upp miljöpolitiska konsekvenser av den budget vars ramar har antagits av riksdagen. Vi i Socialdemokraterna är självklart angelägna om att det extra val som ska anordnas får motsvarande finansiering. Därför kommer vi i januari att kunna ta emot en ändringsbudget från regeringen som tillför medel för det kommande valet till Sveriges riksdag den 22 mars.

Herr talman! Vi står bakom det särskilda yttrande vi har gjort men deltar inte i beslutet om fördelningen av anslag inom utgiftsområde 1.

I detta anförande instämde Hans Ekström, Jonas Gunnarsson och Veronica Lindholm (alla S).

Anf. 2 JONAS ÅKERLUND (SD):

Herr talman! Jag yrkar bifall till vår reservation nr 1.

Det är egentligen inte så stor skillnad på innehållet i betänkandet om man tänker tillbaka fyra år i tiden. Det har rört sig lite hit och lite dit, men i stort sett är det på många punkter ett enigt utskott. Det finns dock skillnader. För vår del är det att vi inte delar utskottets bedömning av anslagsnivåerna för Sametinget och länsstyrelserna. Vi tycker att de bör ökas därför att länsstyrelserna behöver ett ökat stöd med uppdraget att intensifiera djurskyddskontrollerna.

Vi delar heller inte utskottets bedömning av nivåerna på anslagen för Regeringskansliet. För fyra år sedan var vi och Socialdemokraterna överens om att nivåerna kunde vara lägre. Vi tycker också att stödet till politiska partier bör minskas.

När det gäller presstödet vill vi minska det och fasa ut det på sikt, för förhållandena är annorlunda nu än när det infördes. Tanken var god, och det har fungerat en tid. Men när presstödet infördes hade vi inte en situation som den i exempelvis Gävle. Där finns Arbetarbladet och Gefle Dagblad, som i någon mån kan sägas vara politiska konkurrenter. Men de har samma ägare, så oavsett vem som för ögonblicket anses vara den mindre gynnade tidningen och får presstöd är det i samma ägares fickor som pengarna hamnar.

Vi tror att medielandskapet är så förändrat i dag att det helt enkelt är att kasta bort pengar i onödan. Man offrar inte krut på döda hökar.

Frånsett den reservationen står vi fast vid vad vi har sagt om utskottets bedömning av nivåerna på anslaget Allmänna val och demokrati. Vi anser att de punkterna bör var oförändrade i förhållande till förslagen i budgetpropositionen.

Anf. 3 BJÖRN VON SYDOW (S) replik:

Herr talman! Här visar sig den dubbelhet som vi har sett när det gäller Sverigedemokraternas agerande. I omröstningen den 3 november fastställdes Alliansens budgetförslag. Men här i dag tar Jonas Åkerlund avstånd från de möjligheter som finns att inom den ramen förverkliga sitt partis önskemål.

Det visar att det inte finns någon konsistens i de ställningstaganden som Sverigedemokraterna går fram med på det här området och – skulle jag tro – även på andra områden, vilket har lett till den säregna situationen att vi har fått ramar som speglar Alliansens synsätt men att Sverigedemokraterna i verkligheten vill ha andra ramar och därmed också ett annat innehåll i sin politik.

Anf. 4 JONAS ÅKERLUND (SD) replik:

Herr talman! Vi har hela tiden haft som vägledande princip att skademinimera. På många områden tyckte vi att Alliansens budget och de rödgrönas budget var ungefär lika skadliga. Sedan var det annat där vi inte såg det så.

Jag vet att det finns en allmänt spridd uppfattning, men vi har faktiskt andra idéer än sådana som gäller utlänningsfrågorna. Totalt sett bedömde vi det som betydligt viktigare att undvika en budget som vi såg som skadlig. Vi trodde att det var sämre för den svenska ekonomin med en rödgrön budget än med en alliansbudget. Därför stödde vi alliansbudgeten. Sedan finns det en rad enskildheter i den budget som vi nu har som vi inte stöder.

Vi har, som jag ser det, en klar linje. Vi gör hela tiden det vi tror är bäst eller minst skadligt, hur man nu ser det, för vårt folk.

Anf. 5 BJÖRN VON SYDOW (S) replik:

Herr talman! Det är svårt att styra Sverige med den förutsättningen. Det är därför som vi befinner oss i en svår och svårhanterlig situation. Det är också därför som vi går mot ett extraval.

Vi beklagar det ställningstagande som Sverigedemokraterna har gjort när det gäller ramarna och vill peka på den inkonsekvens som ligger i att man anser sig tala för sin egen budget när man i realiteten har skaffat riket Alliansens budget.

Anf. 6 JONAS ÅKERLUND (SD) replik:

Herr talman! Jag kan förstå att det känns bittert att sitta i regeringsställning men inte med sin egen budget. Jag förstår det. Men jag tycker inte att det är förvånande. Om man går till talmannen och säger ”Nu vill vi bilda regering – vårt underlag utgörs av fromma

förhoppningar och önsketänkande”, då hamnar man väldigt snabbt där vi är nu.

Anf. 7 AGNETA BÖRJESSON (MP):

Herr talman! Vi debatterar nu KU1 och budgeten för rikets styrelse, riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2013 och 18 motionsyrkanden.

Jag kan konstatera att det på ganska många punkter finns en samsyn för regeringens budget, och så långt är det bra. Vi har dessutom i utskottet kunnat enas om att framöver genomföra de förslag som Presstödskommittén tidigare varit enig om, det vill säga att slå samman Presstödsnämnden, som är en mycket liten myndighet, med Myndigheten för radio och tv. I budgeten kommer det nu troligtvis att bli så att man för över pengarna till Myndigheten för radio och tv men att Presstödsnämnden i så fall får möjlighet att utnyttja medlen tills en ordnad sammanslagning kan ske. Det är bra.

Men på tre punkter blir det nedskärningar jämfört med den budget som regeringen med stöd av Vänsterpartiet lade fram i höstas.

Den största förändringen handlar om Regeringskansliet, som nu får en kraftig nedskärning på 186 miljoner kronor. För några år sedan, 2010, kom det också krav på en nedskärning på Regeringskansliet, den gången genom motioner från både Socialdemokraterna och Sverigedemokraterna. Bakgrunden var då att budgeten för Regeringskansliet hade fått en kraftfull höjning under den tid då Sverige innehade ordförandeskapet inom EU.

Att vara ordförandeland inom EU kräver extraarbete, och vi i Miljöpartiet hade inga invändningar mot att budgeten höjdes för det ändamålet. Men vi såg gärna att man drog ned igen efter det att ordförandeskapet hade avslutats. Detta att vi gemensamt tyckte att det var en rimlig idé att dra ned anslaget då skapade en omfattande debatt, där Regeringskansliet i slutändan fick en besparing på 300 miljoner kronor. Mycket av besparingarna lade man på utrikesbeskickningar – inte alls på de områden som hade byggts ut för ordförandeskapet.

Den här gången är det betydligt svårare att få besked om var pengarna ska tas. Då vi i förra veckan hade företrädare för Regeringskansliet på utskottet för att säkerställa en beredning fick vi egentligen beskedet att man i dagsläget inte visste hur besparingen skulle ske, var neddragningarna skulle hamna, om man skulle klara det med någon form av naturlig avgång eller om man var tvungen att ta till stora klumpnedskärningar någonstans, om man skulle ha möjlighet att under en tid klara det med anslagssparande eller inte. Den ovissheten tycker jag är mycket olycklig, och jag tror att det kommer att skapa ett väldigt svårt läge för den regering som kommer att ta över efter nyvalet den 22 mars. Med andra ord är det något vi har ett gemensamt intresse av att få bättre besked om.

Den andra punkt där vi inte är överens handlar om Sametinget, som är en statlig myndighet med det övergripande uppdraget att bevaka frågor som rör samisk kultur i Sverige och dessutom är ett folkvalt samiskt organ, med val vart fjärde år, som företräder det samiska folket i Sverige.

Det är kanske lite av en trend i Europa och i världen med mer utvecklade varianter av självstyren. Att stärka sådana gynnar demokratin. Att succesivt ge mer ansvar till Sametinget är rätt väg att gå.

Sametinget har under flera års tid lyft fram behovet av att stärka tingets politiska roll. I dag har politikerna i Sametinget betydligt lägre arvodeskostnader än de flesta små kommuner. Man har till exempel bara en heltidsarvoderad politiker. Det är inte rimligt, med tanke på hur Sametingets ansvarsområde har vuxit under de senaste åren och vikten av att värna det samiska folkets röst och rättigheter som urfolk.

Det finns också en punkt om satsningar på demokrati, där vi från Miljöpartiet och från regeringspartierna förstår ser behovet av att tillföra hela den satsning på 16 miljoner kronor som aviserades i budgetpropositionen. Det förslag som nu kommer att röstas igenom blir en betydligt mindre satsning, vilket är mycket olyckligt.

Björn von Sydow har tidigare sagt varför vi inte väljer att reservera oss. Jag vill givetvis markera att vi står bakom vårt särskilda yttrande som vi har gemensamt med andra partier. Där förklaras det varför regeringens proposition i sin helhet skulle vara ett betydligt bättre alternativ än det som nu klubbas igenom.

I detta anförande instämde Hans Ekström och Björn von Sydow (båda S).

Anf. 8 MIA SYDOW MÖLLEBY (V):

Herr talman! De budgetramar som röstades ned den 3 december och den budget som har fallit innehöll kloka satsningar på en förstärkt välfärd, förbättringar för dem med störst behov och minskade inkomstskillnader mellan kvinnor och män.

Det var en budget som var bra för ensamstående föräldrar – det är oftast en ensamstående kvinna – som fick ett förstärkt underhållsstöd. Den som har två barn får 600 kronor i månaden. Det gör att barnen kanske kan få både vinterstövlar och vinteroverall i stället för det ena eller det andra. Att barnens mediciner är avgiftsfria gör att alla barn kan få den vård och den behandling som de behöver oavsett föräldrarnas ekonomiska ställning.

Sänkt skatt för de fattigaste pensionärerna och höjt bostadstillägg för dem spelar också en stor roll för många människor i deras vardag.

Slopad bortre gräns i sjukförsäkringen, höjd a-kassa, fler anställda i äldreomsorgen och höjd grundnivå i föräldraförsäkringen är bara några exempel på de förbättringar som nu inte blir av. Det är exempel på de områden där vi hade de riktigt stora skillnaderna mellan den budget regeringen har förhandlat fram med Vänsterpartiet och den budget som nu gäller.

De stora budgetskillnaderna låg inte på vårt område, men visst ser vi skillnader här också. Jag tänker kommentera några få av dem.

Sametingets övergripande mål är att verka för en levande samisk kultur, ta initiativ till verksamheter och föreslå åtgärder som främjar denna kultur. Precis som Agneta lyfte fram tidigare är det en parlamentariskt vald församling – man väljs vart fjärde år.

Vi kan se hur den samiska kulturen utsätts för ganska stora påfrestningar. Det senaste året har det varit flera konflikter med gruvdrift

kontra samisk traditionell näring. Det finns många sätt att ta itu med det, och lite mer pengar till Sametinget påverkar inte den saken. Där borde vi snarare se till att vi ratificerar ILO-konvention 169, precis som Norge redan har gjort.

Men vi kan förstärka möjligheterna för Sametinget att verka för det man är satt att göra. Det förbättrar ändå deras möjligheter att få sin kultur känd hos andra och känd i en bredare befolkning. Det gör också att det finns större möjligheter för de näringarna att hävda sig gentemot andra starka ekonomiska intressen.

I stora konton kan 2 miljoner verka lite, men Sametinget har för sin verksamhet 38 miljoner i dag. 2 miljoner gör en stor skillnad, och det kan verkligen påverka de valdas möjligheter att fullgöra sina uppdrag på ett bra sätt.

Angående länsstyrelseanslaget är det ett bra förslag med 25 miljoner mer för att bland annat öka skyddet av värdefull natur och förstärka miljötillsynen och det strategiska miljöarbetet. Det är bara sorgligt att det inte heller blir av, med tanke på den budget som nu har fallit. Veronica återkommer till det senare.

Eftersom dessa ramar har fallit deltar vi inte i det beslutet. Det finns mer man kan säga runt det, men jag stannar där.

I detta betänkande behandlas också en del motionsyrkanden från allmänna motionstiden, och Vänsterpartiet har i det sammanhanget tre reservationer. Jag står självklart bakom alla tre, men jag väljer att yrka bifall bara till reservation nr 2 om insyn i kungliga hov- och slottsstaten.

En likartad reservation behandlades förra mandatperioden, och då togs det ett beslut om att diskutera med hovet om att få en tydligare redovisning av hur pengarna används. Vår uppfattning är att det är alltför luddigt. Vi tycker att det borde vara en tydlig åtskillnad mellan de olika pengarna och hur de används, vad som är anslagen till det som är monarkens uppdrag och inte.

Ska man någon gång få en skillnad och komma vidare i det här måste man börja med att försöka reda ut vilka pengar som finns var, och då måste man också bestämma sig för att man vill ha en ökad insyn. Som det är nu går det inte att komma framåt eftersom hovet är något slags märklig hybrid. Det är ju ingen myndighet, och vi kan egentligen inte besluta. Men vi kan börja med att utreda hur det skulle kunna se ut.

Jag yrkar bifall till den reservationen.

Vi tycker också från Vänsterpartiets sida att det vore högst rimligt att man såg till att ha en bra jämställdhetskompetens i utrikesförvaltningen på våra ambassader. Man borde göra mer jämställdhetsanalyser. Vi ser att kvinnor är de som drabbas när det är konflikter i olika länder, och vi tycker att det är rimligt att man har möjlighet att göra ett bra jobb på den fronten.

Sedan tycker vi att det vore lämpligt att man i Regeringskansliet samlade landsbygdspolitiken på ett tydligt, strategiskt sätt, men vi tänker inte yrka på den reservationen.

Jag yrkar bifall till reservation nr 2.

Anf. 9 ANDREAS NORLÉN (M):

Herr talman! Det här betänkandet innehåller två berättelser.

Den ena är berättelsen om hur 12 miljarder kronor skapar ryggraden i den demokrati som är vår och skapar demokratins infrastruktur – riksdag, regering, Regeringskansliet, hovet, Valmyndigheten och partierna. Om den berättelsen är vi ganska eniga i den här kammaren, låt vara att utgiftsramen för utgiftsområdet är 215 miljoner kronor lägre än regeringen föreslog som en följd av att Alliansens ramar antogs den 3 december.

Flertalet av de anslagsposter jag nämnde stöds av breda majoriteter här i dag. Det visar att vi i Sveriges riksdag fortsatt tar gemensamt ansvar för att den centrala statsledningen ska fungera.

Det finns några särskilda satsningar, bland annat en som innebär att extra resurser ska anslås till att arbeta för att förebygga och motverka våldsbejakande extremism. Det kan handla om att förebygga rekrytering till såväl högerextrema och vänsterextrema rörelser som våldsbejakande islamism, inklusive åtgärder för att motverka att svenska medborgare reser till Syrien och Irak för att strida med extremistgruppen IS.

I utskottet finns också brett stöd för ett tillkännagivande till regeringen om att Presstödsnämnden bör slås samman med Myndigheten för radio och tv och att förändringar i presstödsregleringen bör göras tidigare än aviserat, inte minst för att skapa likställdhet mellan pappersexemplar och elektroniska exemplar av en tidning.

Låt mig även på förekommen anledning framhålla betydelsen av anslagen till minoritetspolitiken, alltså politiken till stöd för de fem nationella minoriteterna – samer, judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar. Det här är befolkningsgrupper som har levt i Sverige i århundraden, vars kultur är en del av vårt svenska kulturarv och som har lika stor hemortsrätt här som någon annan. Willy Silberstein, ordförande i Svenska kommittén mot antisemitism, säger i Svenska Dagbladet i dag: ”Att gå i synagogan, om man vill göra det, är ett hundra procent svenskt liv.”

Den andra berättelsen som finns i dagens betänkande är en del av den stora batalj som rasar i svensk politik den här hösten, bataljen om den ekonomiska politiken i allmänhet. Det är striden om hur verkligheten är beskaffad och hur människor och samhällen utvecklas. Den här bataljen har utkämpats i olika former i årtionden, men det var länge sedan den var så tydlig som just denna höst.

Det är bataljen om hur välbstånd skapas och var den ekonomiska politikens tyngdpunkt ska ligga. Är det viktigast att vi diskuterar hur vi skapar förutsättningar för att ekonomin ska växa, så att välbståndet ökar och vi får en större kaka att dela på? Eller är det viktigast hur den kaka vi redan har ska fördelas, även om det sker till priset av att den ekonomiska utvecklingen skadas så att det på sikt blir mindre att fördela?

Alliansen har under åtta år i regeringsställning fört en jobbpolitik med tydliga mål. Det ska löna sig mer att arbeta, och det ska vara mer lönsamt och enklare att starta företag, anställa och investera i Sverige. Den här politiken har fungerat. Över 300 000 nya jobb har vuxit fram, nyföretagandet är stort och skatteintäkterna är rekordhöga, även om man tar hänsyn till inflationen, vilket innebär att även anslagen till välfärdens verksamheter är rekordstora. Svensk ekonomi har vuxit snabbare än EU-genomsnittet, vilket innebär tiotals miljarder i ökade skatteintäkter jämfört med om vår utveckling hade följt genomsnittet i EU.

Den budget som vänsterregeringen lade fram byggde på en skattechock på jobb och företagande. Det skulle till exempel bli dubbelt så höga skatter på att anställa unga, mycket dyrare att anställa äldre, försämrat RUT-avdrag och högre inkomstskatter och därmed minskade drivkrafter för arbete för breda grupper.

Det här en politik som, också enligt regeringens egen bedömning, leder till färre jobb trots att Sverige behöver fler. Det är åtgärder som visar på den tydliga konflikten mellan Alliansen och en vänsterregering som avfärdar behovet av positiva drivkrafter för att stimulera arbete, företagande och investeringar och som i stället är ensidigt inriktad på att fördela resurser utan tanke på hur resurserna ska kunna fortsätta att växa.

Den här dimensionen av den ekonomiskpolitiska debatten påverkar även konstitutionsutskottets budgetdebatt här i dag. Regeringens och Vänsterpartiets skattechock på jobb och företagande gör givetvis att de i det korta perspektivet har mer pengar att dela ut. På utgiftsområde 1 innebär det att vi från allianspartierna avvisar vissa satsningar som regeringen föreslog; det är alldeles korrekt. Det innebär också att vi föreslår en besparing på Regeringskansliet på 200 miljoner kronor för att finansiera en del av den ökning av försvarsanslaget som vi vill se.

Vi lovar inte allt till alla. Vi höjer inte skatterna på jobb och företagande. Vi ser långsiktigt hur vi skapar förutsättningar för ekonomin att växa och skatteintäkterna långsiktigt att bli högre än de är i dag. Men i de korta perspektiven är de naturligtvis lägre än enligt regeringens förslag, med den skattechock som det innehåller.

Därför måste vi hålla i pengarna och omfördela när vi vill göra satsningar på vissa områden. Vi har gjort bedömningen att det är av central betydelse i en orolig tid att öka anslagen till vårt försvar, och vi väljer därför att öka anslaget till försvaret och i stället minska anslaget till regeringens kansli från 6,9 miljarder till 6,7 miljarder.

Låt mig i sammanhanget betona att detta var en aviserad besparing som Alliansen gick ut med långt före valet och som Regeringskansliet därmed hade gott om tid att förbereda sig för. Vi lovade alltså denna besparing på Regeringskansliet även om vi hade suttit kvar vid regeringsmakten. Vi var beredda att minska Regeringskansliets resurser även om regeringen fortsatt hade varit en alliansregering. Det är mycket viktigt att betona det i debatten.

Detta är alltså i motsats till hur situationen var 2010, när den dåvarande oppositionen gjorde en överraskande, oväntad och omotiverad besparing på Regeringskansliet med 300 miljoner. Den kom som en blixtnad från klar himmel och fick drastiska konsekvenser eftersom den var oväntad. Den hade inte heller något uttalat syfte, utan den ledde enbart till att pengarna gick tillbaka in i statskassan. Vi gör nu en tydlig och motiverad besparing på 200 miljoner för att finansiera en satsning på vårt försvar.

På så vis, herr talman, är KU:s budgetbetänkande i dag en illustration av både det som har brett stöd i den här kammaren – omsorgen om våra demokratiska institutioner – och av det som skiljer oss åt, nämligen synen på hur jobb och välbefinnande växer fram. Alliansen slår vakt om arbetslinjen och vill satsa på försvaret. Vi väljer därför att göra en besparing på Regeringskansliet.

Med detta, herr talman, yrkar jag bifall till utskottets förslag i betänkandet.
(Applåder)

I detta anförande instämde Annicka Engblom och Patrick Reslow (båda M).

Anf. 10 AGNETA BÖRJESSON (MP) replik:

Herr talman! Jag blev lite nyfiken när Andreas Norlén talade om vikten av jobbpolitiken och hur just den här budgeten skapar fler jobb. Han talar om hur skattesänkningar skapar fler jobb. Just i den här budgeten handlar det om skattesänkningar för dem som tjänar allra mest. Det är de som tjänar absolut mest som får en liten skattesänkning. Det är sådana som du och jag. Jag undrar hur mycket extra forskningen säger att vi kommer att jobba när vi får några hundralappar till på marginalen i månaden.

På den senaste tiden har det kommit ganska många rapporter. OECD har varit i Sverige och granskat den svenska skolan och upptäckte då hur hårt de stora klyftorna verkligen slår mot tillväxten. När internationella organ kommer och talar om för oss att de är chockerade över de ökade klyftorna i Sverige och hur hårt de slår mot tillväxten undrar jag lite grann vad forskningsläget är.

Jag har bara en fråga till när det gäller Regeringskansliet. Regeringskansliet må ha haft gott om tid på sig att förbereda, men vi fick ändå inte några former av svar. Har Andreas Norlén några svar på frågan var man tar pengarna?

Anf. 11 ANDREAS NORLÉN (M) replik:

Herr talman! Jag börjar med det som konkret rör utgiftsområde 1, nämligen anslaget till Regeringskansliet. Jag tycker att det besked som vi fick från regeringens tjänstemän var ganska tydligt.

För det första: De kände till att Alliansen hade aviserat besparingen redan i våras och var därmed förberedda på att det kunde bli en besparing på Regeringskansliet på i storleksordningen 200 miljoner kronor. De hade alltså börjat vidta åtgärder.

För det andra: Vi fick beskedet att personalomsättningen i Regeringskansliet generellt sett är ganska hög, vilket innebär att det inte tar så lång tid att anpassa personalvolymerna till ett något minskat anslag.

Låt mig också påminna om att det handlar om en minskning från ungefär 6,9 miljarder till 6,7 miljarder. Det är alltså inte fråga om någon drastisk besparing. Sedan är det naturligtvis Regeringskansliets sak att återkomma med vad detta konkret innebär.

Vad gäller frågan om drivkrafter för arbete är det så att om man beskattar arbete hårdare blir människor mindre benägna att arbeta. Det är väl belagt i forskningen. Det här handlar inte enbart om att gå från arbetslöshet till arbete, utan det handlar om livets alla skiften. Vi fattar ständigt beslut om huruvida vi ska välja ledighet eller arbete eller ta ett mer ansvarsfullt arbete i stället för ett enklare med lite lägre lön. Då är det viktigt att det i varje sådant skede finns en drivkraft som gör att vi väljer att ta det mer ansvarsfulla arbetet, kanske väljer att växla in övertid

i pengar i stället för i ledighet och så vidare. Det är sådant som tillför ekonomin extra resurser, ger drivkrafter och ger extra skatteintäkter. Det är viktigt generellt sett att inte beskatta arbete hårt.

Jag vill påpeka att Sverige oavsett de förändringar som vi nu diskuterar hör till de länder som beskattar inkomster av arbete hårdast i världen.

Anf. 12 AGNETA BÖRJESSON (MP) replik:

Herr talman! Jag tycker att det är intressant att få en chans att diskutera jobbpolitiken. När OECD pekar på att ökande klyftor hotar och kan skada tillväxten och att de är chockerade över den stora förändring de har sett i det svenska samhället när det gäller just detta tycker jag att det är viktigt för oss politiker i den här kammaren att lyssna.

När det gäller Regeringskansliet, som vi alla kommer att behöva använda oss av för den kommande regeringen, tror jag att vi kan vara överens om att vi inte fick så mycket svar på var någonstans pengarna ska komma att tas. Om 300 miljoner kronor för fyra år sedan var så mycket att man behövde lägga ned flera ambassader är det svårt att se att 200 miljoner ska vara så lite att det inte ens märks.

I detta anförande instämde Veronica Lindholm (S).

Anf. 13 ANDREAS NORLÉN (M) replik:

Herr talman! Vad gäller frågan om inkomstklyftor visar det mått som man brukar använda på inkomstskillnader, den så kallade Gini-koefficienten, att inkomstskillnaderna i Sverige knappt har ökat alls under alliansregeringens åtta år. Däremot ökade de ganska påtagligt under de tolv år som Socialdemokraterna styrde – större delen av tiden med stöd av Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Då såg vi ökade klyftor, men under de senaste åtta åren har vi knappast sett några sådana alls.

Fattigdomen, mått med de mått som EU använder, har också minskat i Sverige under alliansregeringens tid. Jag tycker därför att vi ska vara varsamma med att tala om att vi är chockerade. Om man tittar på alla de mätningar som görs av fattigdom i världen, fattigdom i EU, inkomstskillnader i världen och inkomstskillnader i EU ser man att Sverige hör till de länder som har absolut lägst fattigdom och absolut minst inkomstskillnader.

Det är naturligtvis någonting som i grunden är bra; det är bra att vi har ett samhälle som håller ihop och där alla människor har en chans att försörja sig och att leva ett gott liv. Det finns människor i vårt land som lever i ekonomisk utsatthet. Dem har vi naturligtvis ett ansvar för att hjälpa, men generellt sett är Sverige ett land med små klyftor och små inkomstskillnader.

Låt mig, vad gäller Regeringskansliet, konstatera att vi inte fick några preciserade beskrivningar exakt av hur varje krona skulle hämtas in. Men vi fick inte heller några preciserade beskrivningar av vad den uteblivna anslagsökningen på 2 miljoner till Sametinget skulle användas till. Det framstod som ganska oklart vad regeringen hade avsett med denna ökning. Vi föreslår en uppräknings för Sametinget med index, alltså med pris- och löneomräkningen, men inte någon extra satsning. Jag såg inte heller något argument för denna satsning.

Anf. 14 PER-INGVAR JOHANSSON (C):

Herr talman! Statsbudgeten 2015 för det område vi berett i konstitutionsutskottet, Rikets styrelse, omfattar 12 199 miljoner kronor eller som man också kan säga – 12,2 miljarder kronor.

Detta är den ram för budgetområdet Rikets styrelse som riksdagen i den nu välbekanta voteringen den 3 december tog beslut om. Det är 215 miljoner mindre än regeringen har föreslagit i sin budgetproposition. De besparingar vi från allianspartierna har föreslagit motsvarar 1,7 procent av totalbudgeten. Den största besparingen ligger på Regeringskansliet med 186 miljoner.

Vi i Centerpartiet vill liksom övriga allianspartier överföra 200 miljoner från anslagen till rikets styrelse till en förstärkning av anslagen till försvaret.

En viktig del i konstitutionsutskottets beredning av budgeten var det möte vi hade för en vecka sedan med expeditionschefen för Finansdepartementet och med andra företrädare för Regeringskansliet. Vad som framkom vid denna beredning var att det inte kommer att vara några svårigheter för Regeringskansliet att ekonomiskt klara av den neddragning som vi föreslagit. Vi fick ett tydligt besked från företrädarna för Regeringskansliet.

Herr talman! En annan och viktig del i vårt budgetförslag från konstitutionsutskottet är ett tillkännagivande till regeringen från alla partier utom Sverigedemokraterna. Detta tillkännagivande grundas dels på en motion som jag har lämnat om presstödet, dels på allianspartiernas budgetmotion om en sammanslagning av Presstödsnämnden och Myndigheten för radio och tv.

Vi har i tillkännagivandet enats om att delar av det förslag som Presstödskommittén lämnade för drygt ett år sedan bör kunna genomföras redan innan den nuvarande presstödsperioden går ut den 1 januari 2017.

De svåra ekonomiska villkoren för många tidningar i landet är naturligtvis grunden för detta. Många lokalredaktioner har lagts ned, och utgivningen av flera tidningar är hotad. För de tidningar som har presstöd var rörelsemarginalen 2013 minus 9 procent. Det är naturligtvis svårt att på sikt driva en verksamhet på dessa villkor.

I min motion har jag belyst dessa problem och efterlyst att regeringen föreslår åtgärder som kan minska svårigheterna för tidningar som nu är hotade. Åtgärder som jag har efterlyst är att även läsarintäkter från digital utgivning ska få inräknas vid beräkning av presstödet, annars hindras ju tidningarna från att genomföra nödvändiga besparingar som är möjliga när fler läsare tar del av tidningarna på nätet i stället för på papper.

En annan åtgärd som jag har föreslagit är att kravet på abonnerad upplaga, som nu är 70 procent, bör kunna sättas lägre. Det skulle göra det lättare för dessa tidningar att möta konkurrensen från gratistidningarna.

Detta tillkännagivande innebär något som faktiskt är mycket sällsynt i riksdagens motionsbehandling, nämligen att en motion från den allmänna motionstiden bifalles av riksdagen inom mindre än två månader från att den lämnades in till riksdagen.

Jag är naturligtvis glad och tacksam för det. Men viktigare är naturligtvis att riksdagen ger ett stort antal tidningar i landet hopp om möjligheter att överleva den kris som nu finns i tidningsbranschen. De

ges bättre möjligheter att klara av de anpassningar till ny teknik och lägre kostnader som är nödvändiga för överlevnaden.

Jag har också gott hopp om att regeringen snabbt kommer att genomföra vad riksdagen kräver i detta tillkännagivande om presstödet.

Herr talman! Jag yrkar bifall till förslaget i konstitutionsutskottets betänkande på utgiftsområdet Rikets styrelse, som också innehåller det positiva ställningstagandet till min presstödsmotion.
(Applåder)

I detta anförande instämde Annicka Engblom (M).

Anf. 15 MATHIAS SUNDIN (FP):

Herr talman! Jag vill börja med att yrka bifall till utskottets förslag i betänkandet och sedan börja i en annan ände.

Vårt utgiftsområde handlar delvis om ett annat utgiftsområde, just för Försvarsmakten. Alliansen vill flytta över 200 miljoner kronor från vårt område till försvaret som en del av en större satsning på och upprustning av vår försvarsmakt.

Att detta är ett starkt behov tror jag egentligen inte att det råder några tvivel om, även om våra budgetar skiljer sig åt på området. Vi såg i lördags ryskt militärflyg som flög mycket nära civilt flyg och var nära att krocka. För ungefär en vecka sedan dök dessa stora ryska bombare som kan vara kärnvapenbestyckade upp i Östersjöområdet, troligen för första gången sedan det kalla krigets slut. Vi har haft en mycket uppmärksammas påhälsning under ytan som med all sannolikhet var rysk. Inte minst har vi det folkrättsvidriga ryska agerandet i Ukraina.

Ryssland rustar kraftigt upp sitt försvar och sin militär. Det behöver vi göra också i Sverige. Att flytta över 200 miljoner kronor är i det här sammanhanget inte någon stor summa, men det är vårt utgiftsområdes strå till stacken.

Vårt att påpeka är också att budgeten från S, V och MP dels inte gör detta, dels föreslår skattehöjningar som skulle göra att Försvarsmakten under nästa år tappade 150 miljoner och året därpå 300 miljoner kronor.

Det finns också satsningar från Alliansen inom vårt område. Vi har 3 miljoner kronor till mer ryskspråkig personal vilket det, som jag nämnde tidigare, ser ut att finnas ett behov av. Vi lägger 15 miljoner kronor på att höja säkerheten vid utlandsmyndigheter. Vi lägger 12 miljoner kronor bland annat på att stärka bekämpandet av våldsbejakande extremism. Vi ser nu hela tiden uppdateringar från säkerhetspolisen och andra om att väldigt många svenskar åker ned och slåss för till exempel IS i Mellanöstern.

Neddragningen av Regeringskansliet, alltså de pengar som vi använder till att finansiera en höjning av försvarsanslagen, är som tidigare nämnts väl förberedd. Den kommer i huvudsak, fick vi höra i förra veckan, att hanteras med naturliga personalförändringar – människor som går i pension och annan personalomsättning.

Det kan ändå vara viktigt att påpeka detta för regeringen: Det blir inga nya möbler nästa år.

I Alliansens budget kan man sammanfatta det hela med att det blir mer pang för pengarna.

(Applåder)

I detta anförande instämde Annicka Engblom (M).

Anf. 16 TUVE SKÅNBERG (KD):

Herr talman! Jag yrkar bifall till utskottets förslag i betänkandet.

Tack vare Alliansens åtta år med en ansvarstagande ekonomisk politik och en aktiv reformpolitik är Sverige på rätt väg. Alliansregeringen har bevisat att man i högsta grad är regeringsduglig. Jobben har blivit över 340 000 fler sedan 2006. Sverige är det enda land i EU där den offentliga skulden förväntas minska mellan 2006 och 2014. Vi har högst arbetskraftsdeltagande och högst sysselsättningsgrad i EU.

Alliansen har som mål att över fem miljoner människor ska ha ett jobb att gå till år 2020 genom att sysselsättningen ökar med ytterligare 350 000 personer. Arbetet för att nå dit börjar och slutar med bättre utbildning, en skola fylld av kunskap, kompetens och bildning.

Alliansens budget för ett starkare Sverige sätter ansvar för ekonomin och reformerna för fler jobb främst. Vi prioriterar kvalitet och tillgänglighet i välfärden framför utbyggda bidragssystem.

När nu Alliansens budget har beslutats av riksdagen står det klart: Vårdragsbidraget kommer inte att tas bort. Valfriheten det innebär blir alltså kvar. Rätten till avdragsgilla gåvor till ideella ändamål kommer inte att försvinna. Möjligheten att göra pengarna dubbelt värda när man ger dem till välgörenhet kommer alltså att finnas kvar. Rätten för föräldrar att själva bestämma vem som ska ta hand om deras små barn förminskas inte genom ytterligare kvotering.

Alliansen presenterar en politik för hur Sverige kan nå 1 procents överskott år 2018. Genom att bygga skyddsvallar i ekonomin säkrar vi möjligheten att värna jobb och välfärd i nästa kris, och våra reformer är finansierade.

För att jobben ska kunna bli fler och komma fler till del föreslår vi ett omfattande paket av regelförenklingar och förbättringar för entreprenörer samtidigt som vi breddar vägarna in till arbetsmarknaden.

Alliansen föreslår investeringar i infrastruktur och bostäder för att knyta ihop Sverige och göra det möjligt för människor och företag att bo och verka i vårt land.

Inom konstitutionsutskottets beredningsområde, alltså en budget för rikets styrelse, föreslår vi att anslaget till Regeringskansliet för 2015 ska vara 186 miljoner lägre än regeringens förslag till budget. Är det en katastrof? Nej, naturligtvis inte. Det är motiverat av tre skäl som jag vill lyfta fram.

Det första är att försvarsanslaget behöver höjas rejält för att möta den ökande hotbilden från Ryssland. Vi bidrar bara med en liten del från vårt utgiftsområde.

Det andra är att medlen kan avvaras på Regeringskansliet genom omfördelning.

Det tredje är att Alliansens budgetförslag har varit känt länge inom Regeringskansliet – ända sedan i våras då vi satt vi makten och kunde förbereda regeringens tjänstemän på att denna minskning skulle komma. Minskningen kommer alltså inte som en överraskning utan har planerats för.

Rikets styrelse

Vi fick kvitto på detta i förra veckan när Regeringskansliets tjänstemän besökte konstitutionsutskottet inför dagens beslut och meddelade att den aviserade minskningen kunde mötas genom omfördelning av tillgängliga medel, anslagssparande. De var förberedda sedan i våras. Däremot gavs det inga svar på hur de hade tänkt sig att regeringens ökade anslag till exempelvis Sametinget skulle lösas.

Låt mig avsluta med att säga några allvarsord. Det ligger inte inom vårt utskottsområde, men likväl bidrar vi från konstitutionsutskottet. Hotbilden från Ryssland behöver tas på största allvar. Vi har under senare tid sett Ryssland bli alltmer aggressivt i sitt närområde, såväl till lands och i luften som till havs och under havsytan. En regeringsduglig regering måste snabbt omprioritera medel för att möta hotbilden. I det korta perspektivet bidrar konstitutionsutskottet med något lite genom att ta medel från Regeringskansliet. Det är väl motiverat, mer kommer att behövas och det drabbar inte verksamheten.

(Applåder)

I detta anförande instämde Annicka Engblom (M).

Anf. 17 HANS EKSTRÖM (S):

Herr talman! Vi behandlar nu budgeten för rikets styrelse, betänkande KU1. Huvuddragen i vår kritik mot det förslag som de borgerliga partierna tillsammans med Sverigedemokraterna drivit igenom har Björn von Sydow gått igenom, och jag tänker inte gå in på det.

Vad vi ser bakom oss är åtta år av ökade klyftor. Det är intressant att de borgerliga partiernas företrädare som varit uppe i talarstolen inte har talat något om de skadliga ekonomiska effekterna för tillväxten det enligt oberoende ekonomer har. Man talar bara om drivkraft för arbete men inte om att ökade klyftor har skapat lägre tillväxt. Man väljer vilka fakta man vill se, för det stärker den egna verklighetskartan.

Under åtta år av borgerligt regeringsinnehav har hotet från öster ökat, men först när Peter Hultqvist blir försvarsminister börjar vi se att det händer något.

Under de borgerliga regeringarna med Anders Borg som finansminister har moderata försvarsministrar avgått i protest mot den egna regeringens försvarspolitik. Det väljer man att inte se i dag. Nu är hotet stort, men det har det tydligen inte varit under åtta år. Det är konstigt att avgående moderata försvarsministrar har sett det.

Jag satt i KU under förra mandatperioden och vill påminna om en ingången överenskommelse som de borgerliga nu sviker. De borgerliga partierna har påmint om att överenskommelser ska vårdas för att framtida samarbete ska kunna ske inom olika politikområden.

Under förra mandatperioden föreslog vi en betydande nedskärning av Regeringskansliet, som Sverigedemokraterna valde att stödja. De borgerliga i konstitutionsutskottet och i regeringen var då mycket upprörda och menade att vi saboterade för regeringsmakten och att nedskärningarna skulle få allvarliga effekter på svensk utrikesrepresentation.

Det uppkomna läget resulterade i att våra gruppledare i KU gjorde en överenskommelse om att den som äger regeringsmakten måste kunna se till att rikets styrelse fungerar och att man därför är bäst skickad att

bedöma behovet av resurser. Vi är därför mycket förvånade över att denna överenskommelse bara gäller när det är borgerliga regeringar och inte nu. Ingångna överenskommelser ska tydligen inte hållas.

Som gammal kommungubbe har jag gjort många överenskommelser med ansvarsfulla borgerliga kommunpolitiker som vi vårdat från båda håll. Jag trodde att det gällde i Sveriges riksdag också.

(Applåder)

Anf. 18 ANDREAS NORLÉN (M) replik:

Herr talman! Låt mig börja med debatten om Regeringskansliets anslag. Det är riktigt som Hans Ekström säger att det året efter att oppositionspartierna under förra mandatperioden hade berövat Regeringskansliet 300 miljoner kronor på ett oväntat och oförklarligt sätt, utan att motivera vad pengarna skulle användas till, ingicks en överenskommelse om att återföra dessa medel till Regeringskansliet. Vi välkomnade denna överenskommelse och tyckte att det var ett bra och ansvarsfullt steg.

Nu är läget ett annat. I höstas gick Alliansen till val på en politik som innehöll en satsning på Försvarsmakten. Den hade vi tydligt anvisat finansiering för, bland annat genom en neddragning med 200 miljoner kronor på Regeringskansliet. Vi gick alltså till valjarna och sa: Detta är vår politik. Vi föreslår att Regeringskansliet ska spara 200 miljoner för att vi ska få ökade resurser att satsa på Försvarsmakten.

Detta var inte okänt för vare sig valjarna eller Socialdemokraterna när valrörelsen och valet ägde rum. Efter valet måste vi naturligtvis följa upp och hedra den politik vi gick till val på. Det vore orimligt om vi efter valet skulle säga att vi står för en helt annan politik än den vi presenterade för valjarna. Hans Ekströms indignation klär honom därför inte så väl, för om vi hade gjort på något annat sätt hade valjarna blivit indignerade.

Låt mig ställa en fråga till Hans Ekström: Tycker egentligen inte Hans Ekström också att det är viktigare att satsa mer pengar på vårt försvar än att behålla varje tjänsteman i Regeringskansliet?

Anf. 19 HANS EKSTRÖM (S) replik:

Herr talman! Vi tycker att försvaret ska stärkas, till skillnad från vad ni gjorde under åtta år av borgerligt regeringsinnehav när inget skedde och dina partikamrater avgick som försvarsministrar, Andreas Norlén, på grund av att ni slaktade Sveriges försvar så att Sverige i dag saknar den försäkring vi behöver. I dag har vi en försvarsminister som återinför repövningar och annat. Det är en stor skillnad.

Vi tycker att vi som tjänar bra kan bidra med en högre medlemsavgift till riket. Vi tycker att vi har råd med rikets försvar. Det ska finansieras genom ökade medlemsavgifter från oss som har råd med det.

Vi hade också ett syfte med våra nedskärningar under förra mandatperioden. Vi satte välfärden främst och ville satsa ökade resurser på välfärden. Vad Andreas Norlén säger är att ett vallöfte om försvaret ska hållas men att ett vallöfte om välfärden inte är motiverande nog.

Jag trodde att en överenskommelse gällde. Vi hade gjort upp om att den som satt vid regeringsmakten var tvungen att kunna göra en bedömning av vilka resurser rikets styrelse krävde. Det är den

beskrivning vi hade i KU vid den tiden. Det var vad överenskommelsen innebar, Andreas Norlén. Nu sviker ni den.
(Applåder)

Anf. 20 ANDREAS NORLÉN (M) replik:

Herr talman! Jag vet inte om åhörarna riktigt kunde följa den röda tråden i Hans Ekströms slängiga argumentation. Låt mig bena ut några saker.

Först och främst gick vi till val på att sänka anslagen till Regeringskansliet med 200 miljoner. Nu genomför vi den politiken. Det är väldigt tydligt.

Hans Ekström sluggar sedan vilt när det gäller tillståndet i Försvarsmakten. Fakta är att Socialdemokraterna tillsammans med V och MP gick till val 2010 på att skära ned 2 miljarder på försvaret, det vill säga rakt motsatt till det som Hans Ekström nu ger sken av.

Vad som hände under Alliansens åtta år var att en mycket stor omställning av Försvarsmakten inleddes, från ett värnpliktsförsvar med mobiliseringsförråd till en försvarsmakt som ska vara redo att möta hot mot Sveriges integritet men också kunna göra insatser utomlands.

Det var en mycket stor förändring som fortfarande inte fullt ut har genomförts men som är på god väg. Enligt överbefälhavarens rapporter har försvarsförmågan stärkts jämfört med när reformarbetet inleddes. Vi har fortfarande en lång bit kvar innan försvarsreformen är fullt ut genomförd.

Alliansen har tydligt sagt att vi behöver öka försvarsanslagen därför att hotbilden har förvärrats mot Sverige. Det är väl alldeles tydligt att det har skett en gradvis försämring av det säkerhetspolitiska läget i vårt närområde under de år som närmast har förflutit.

Den ryska annekteringen av Krim och inblandningen i inbördesstriderna i Ukraina är ett tydligt exempel på hur allvarligt säkerhetsläget nu har blivit, vilket gör det motiverat att vidta omfattande åtgärder. Det är vad vi föreslår, och vi finansierar det fullt ut utan en skattechock på jobb och företagande, som är kärnan i Hans Ekströms politik.

Anf. 21 HANS EKSTRÖM (S) replik:

Herr talman! Andreas Norlén vill säga att omställningsarbetet nu har pågått under åtta år av borgerligt regeringsinnehav. Egentligen är det en omställning som började för snart 25 år sedan. Efter Berlinmurens fall började försvaret ändra sin inriktning. Det är alldeles riktigt. Vad jag påpekar är att ingenting hände under åtta år av borgerligt innehav. Hotbilden har inte kommit den senaste tiden. Det är först nu det händer någonting, och det ska finansieras.

Där har vi en skillnad i finansieringen av den upprustning som nu måste ske. Vi tycker att vi som har råd – Andreas och jag – ska bidra med högre medlemsavgift till landet. Jag tycker att vi har råd med det, Andreas. Du tycker att vi ska se till att Sverige till exempel rustar ned sin utrikesrepresentation. Det gör att svenskt näringsliv får mindre möjlighet att sälja utomlands. Det tycker jag är fel. Där har vi olika uppfattning.

Anf. 22 VERONICA LINDHOLM (S):

Herr talman! Vi debatterar KU1 *Utgiftsområde 1 Rikets styrelse*. Jag tänkte tala lite grann om länsstyrelsen och då specifikt Länsstyrelsen i Västerbottens län, där jag hör hemma.

När vi tittar på fjällmiljön har länsstyrelsen uppdraget att samordna det regionala arbetet för att uppnå de svenska miljömålen. Riksdagen har beslutat om en samlad miljöpolitik för ett hållbart Sverige. Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Utöver generationsmålet finns 16 nationella miljökvalitetsmål med preciseringar samt etappmål. Det kanske viktigaste är att vi ska ha en luft som är så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Detta mål kommer vi inte att uppfylla till år 2020. Dessutom beräknas att vi missar ytterligare 13 av de 16 miljömål som är uppsatta. Vi behöver en ny strategi för att komma i hamn.

Västerbotten är landets näst största län efter Norrbotten och utgör en dryg åttondel av hela Sveriges landareal. Mer än halva länet utgörs av skogsmarker. Nästan 3 procent av Sveriges befolkning bor i just vackra Västerbotten.

Västerbottensfjällen är till största delen oexploaterade. Här finns goda möjligheter att uppleva såväl djur som växter. Det är en utmaning att så många olika verksamheter måste samexistera. Kulturmiljöerna behöver uppmärksammas mer. Klimatförändringarna är ett stort problem.

Regeringen har i dagarna godkänt ett avtal som Naturvårdsverket och större markägare ingått om byte av mark för att skydda värdefulla skogar. Markbytena innebär att ca 16 000 hektar kan skyddas som naturreservat varav ca 11 000 hektar utgör produktiv skogsmark.

I Västerbotten finns 267 befintliga naturreservat. Länets fjällvärld tillhör Europas sista orörda natur. Vindelfjällens naturreservat är Europas största skyddade område, och här försar en av Sveriges outbyggda nationälvar, Vindelälven, fram.

Förra veckan träffade jag vår landshövding med det vackra namnet Magdalena Andersson, länsrådet Lars Lustig och de olika enhetscheferna för Länsstyrelsen i Västerbottens län, bland annat enhetschef Björn Jonsson på naturvårdsenheten. Jag tänker referera honom.

Han sa: För norra Sveriges del och fjällen låg vi långt framme med planer på att göra stora insatser på just leder och anläggningar i fjällen. Bara i Västerbotten hade vi en lista på extrainsatser på nära 10 miljoner kronor i anläggningsarbeten. Vi brukar grovt räkna på att cirka två tredjedelar av anläggningsåtgärder går till arbete och en tredjedel till materiel. Bara det skulle då ge ett flertal ytterligare arbetstillfällen i Västerbotten. En stor del skulle gå till att lösa in mark för reservatsbildningen. Detta behövs verkligen och skulle i sin tur bland annat resultera i bättre tillgänglighet för friluftsliv, rekreation och inte minst möjligheter för besöksnäringen. Exempel på detta är upprustning av ledssystem och stugor.

Jag tänker nu tala om miljömål i Västerbotten. I Västerbottens län har utsläppen av växthusgaser minskat sedan 1990, men det krävs stora insatser för att de fortsätta att minska. Länet är stort, och befolkningen bor över hela länet. Därför har bra kommunikationer en

särskilt stor betydelse för länets invånare och näringsliv. Vi har också Sveriges längsta allmänna vägnät, sex flygplatser med trafik på Stockholm och fem hamnar. Genomförandet av Botniabanan och planeringen av Norrbotniabanan är våra största projekt.

Västerbottens kustland har förhöjda halter av miljögifter, högt exploateringsstryck samt lokala problem med övergödning. När dessutom traditionella näringar längs kusten minskar gör det att miljökvalitetsmålen blir svåra att nå. Många av Västerbottens våtmarker har skadats av utdikning och annan påverkan. Skogen omvandlas från ett naturliknande skogstillstånd till en brukad skog. Arealen jordbruksmark minskar i länet. I stora områden av länet finns det få eller inga betesdjur som håller gräsmarkerna öppna.

Jag övergår nu till att tala om miljöenheten. Hit hör även Blajken och Svartträskgruvan. Dessa gick i konkurs 2008. I Svartträskgruvan bröts sulfitmalm, zink. Det blir enorma rester av gråberg. Det lakar väldigt mycket, det vill säga ger förorenat vatten. Vi talar om kostnader på 200 miljoner kronor för att för att städa upp. Vad gäller Svartträskgruvan finns ordnande finanser för detta. Det allvarliga är att vi talar om vattenrening framåt i tiden på detta område under 30 års tid. Det får enorma konsekvenser för vår miljö.

Jag vill peka på att den nya budgeten innebär besparingar på ungefär 1,5 miljoner kronor i mitt hemlän. De stora ställen man sparar in på är bland annat sanering och återställning av förorenade områden, åtgärder för havs- och vattenmiljö och skydd av värdefull natur. Där har man satt ett minus på hela 660 000 kronor. Det tycker jag är problematiskt.

Min fråga är: När tror vi att vi ska kunna leva upp till miljömålen och generationsmålen?
(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under § 12.)

§ 9 Integration och jämsställldhet

Arbetsmarknadsutskottets betänkande 2014/15:AU1
Utgiftsområde 13 Integration och jämsställldhet (prop. 2014/15:1 delvis)
föredrogs.

Anf. 23 ANNELIE KARLSSON (S):

Herr talman! Integration handlar om klass, kön och delaktighet i samhället. Det handlar om att ha plikter, men det handlar också om att ha rättigheter. Det handlar både om gemenskap och om att ta ansvar.

Hur det går för dem som kommer till vårt land beror utan tvivel på ålder, kön och utbildningsnivå. Vi kan inte blunda för att det förekommer diskriminering och för att det förekommer intolerans. Vi kan inte heller, herr talman, blunda för att det förekommer hat gentemot enskilda personer och grupper som av olika skäl har kommit till Sverige.

Det är uppfattningar och åsikter som helt strider mot vår socialdemokratiska värdegrund, nämligen allas lika värde. Det finns mycket okunskap, och det finns mycket förutfattade meningar. Det finns

direkta felaktigheter i integrationsdebatten, och detta måste motverkas. Diskriminering och rasism är ett samhällsproblem som måste belysas och angripas.

Integrationspolitiken handlar dock om mer än att ta ställning mot rasism. Det finns stora brister i etableringsreformen. Det tar för lång tid att få en individuell handlingsplan från Arbetsförmedlingen, och det tar alldeles för lång tid att komma in på arbetsmarknaden. Det krävs en annan prioritering av statliga medel för att höja kvaliteten på etableringsinsatserna för våra nyanlända. Vi måste se till att Sveriges kommuner kan bedriva en verksamhet inom ramen för etableringsreformen. Kommuner ska kunna teckna avtal med Arbetsförmedlingen.

Lagen om eget boende fungerar inte, och därför behövs det ett nytt system. Det måste till fler och bättre boenden, och samverkan mellan kommunerna och Migrationsverket måste utvecklas. Migrationsverket måste ges möjlighet att utöka antalet boenden, och Sveriges kommuner måste solidariskt ta ansvar för flyktingmottagandet. Inte minst mottagandet av ensamkommande flyktingbarn måste ske i hela vårt land.

Herr talman! Jag besökte häromdagen en gymnasieskola i min hemkommun Kristianstad. I den skolan finns det väldigt många introduktionsklasser. Jag såg där utmaningarna klart och tydligt, men det var helt andra utmaningar än dem jag hade förväntat mig. Det handlade främst om tillgången till lokaler och om praktisk hantering. Det borde vara enkelt att lösa, herr talman.

Utmaningen är nämligen inte de unga människorna; de ungdomar jag mötte är motiverade och ambitiösa. Trots ibland väldigt tuffa provningar utvecklas de fort och gör stora framsteg. Rektorn Jenny, en kvinna med en enorm drivkraft, omger sig med lärare som har ett stort engagemang och mycket kunskap. Med varma hjärtan tar de sig an sin uppgift.

Jag hade också förmånen att under en timme prata med elever ur en av introduktionsklasserna. De unga jag mötte visade inte bara stort intresse och engagemang utan var också kloka, reflekterande unga människor som redan efter väldigt kort tid känner sig som en del av vårt svenska samhälle. De drömmer om att kunna jobba som ingenjörer, tandläkare, läkare och sjuksköterskor.

Kanske är det en av dem jag möter som läkare på jourcentralen en dag, herr talman. Kanske är det någon av dem som kommer att hantera mina banklån. Kanske är det några av dem som väljer att bli pedagoger och kommer att möta mina eventuella, framtida barnbarn – dem jag hoppas få någon gång. Kanske kommer några av dem att vara ledamöter i Sveriges riksdag och stå här och tala om framtidens utmaningar – vad vet jag?

En sak är jag dock helt säker på; en sak vet jag, herr talman. Det är att vi i detta land är riktigt bra på att bygga hus av olika slag. I min kommun, i grannkommuner och i många andra kommuner finns det gott om mark att bygga på, och vi har arbetslösa byggjobbare som längtar efter att komma i gång. Låt oss alltså vara överens om att det problemet känns hanterbart. Sverige är nämligen ett land med liten befolkning och gott om plats för fler.

Herr talman! Integrationspolitiken är en del av Socialdemokraternas samlade politik. Det är en politik för jobb, utbildning och välfärd. Vår

linje är tydlig: Fler utrikes födda måste ges förutsättningar att snabbt komma i arbete. Vi när alla samma drömmar oavsett var vi är födda – drömmen om att ha ett tryggt boende där man trivs och drömmen om att ha ett jobb där man får bidra med sin kompetens och sitt engagemang.

Integration handlar om solidaritet, vilja och attityd. Möjligheterna för utrikes födda, och särskilt nyanlända, att hitta jobb beror på utvecklingen på arbetsmarknaden. Därför är vårt svar på frågan om en lyckad integration att skapa fler jobb, att få fart på bostadsbyggandet och att trimma utbildningssystemet så att det förmår rusta såväl barn som vuxna med de kunskaper och färdigheter som behövs i vårt samhälle.

Herr talman! Jag står med detta bakom vårt särskilda yttrande i betänkandet.

(Applåder)

Anf. 24 PAULA BIELER (SD):

Herr talman! Jag tänkte börja mitt anförande med ett par tillbakablickar till min studietid.

När jag gick i första ring på gymnasiet gjorde vi en djupdykning i temat svenskhet och integration. Ett av mina starkaste minnen från detta är när journalisten och författaren Alexandra Pascalidou besökte oss för att hålla ett seminarium med utgångspunkt i sin självbiografi *Bortom mammas gata*. Jag minns hur det kändes som att syftet med hela föreläsningen var att sätta oss elever på plats. Jag gick i en skola med bra rykte i ett välbärgat område, långt ifrån det utanförskap Pascalidou beskrev som dominerande under sin egen uppväxt.

Jag minns också känslan av att klumpas ihop med mina klasskamrater till en enda grupp som förutsattes ha samma erfarenheter och privilegierade bakgrund, vilket skulle göra oss oförstående inför hur det kan se ut på andra håll i vårt land.

I samband med Pascalidous besök hade vi fått i uppgift att läsa hennes bok och skriva en analys av den Sverigebild som där presenterades. För något år sedan hittade jag min uppsats, och när jag läste den var det främst två saker jag reagerade på. Först och främst hade jag en ängslig ton i min text. Jag ifrågasatte min rätt att uttala mig om integrationsproblematiken då jag sluppt undan utanförskap och, min polska bakgrund till trots, aldrig betraktat mig själv – och aldrig betraktats – som något annat än svensk.

Dessutom kommenterade jag i texten orättvisan i att de ungdomar som hade utländsk bakgrund och identifierade sig med denna allt som oftast hade föreningar att organisera sig inom, medan en förening vid namn Svensk ungdom nog hade fått en rasistisk stämpel och därmed saknades.

Det starkaste minnet jag har från integrationstemat är dock att jag läste dåvarande folkpartipolitikern Mauricio Rojas sommarpratsmanus från 2001, där han beskrev svenskheten på ett för mig mycket träffande sätt. Faktum är att jag fortfarande hänvisar till detta med jämna mellanrum. Tack vare sina erfarenheter av att som invandrare försöka förstå sig på livet i Sverige lyckades han fånga delar av den svenska gemenskapen som vi som fötts i landet oftast inte ens reflekterat över.

Sju år senare läser jag första terminen på lärarprogrammet vid Uppsala universitet. Under ett lektionspass diskuteras mångfald, kultur

och svenskhet. En kurskamrat säger plötsligt: Men är det inte ett tecken på att något har gått fel när vi måste fråga oss själva om det ens finns en svensk kultur? Hon har själv utländsk bakgrund, och jag kan inte låta bli att tänka att detta spelar in. Van vid en helt annan syn på nationell identitet och gemenskap reagerar hon på avsaknaden av detta i Sverige. Här ifrågasätts själva existensen av något sammanbindande.

Vad spelar då diskussionen om svenskhet för roll när det gäller arbetet med integration? Enligt mig är det mycket enkelt: Ett hållbart välkomnande till vårt land bör innebära ett välkomnande in i vår gemenskap. Det handlar alltså om mer än möjligheten att leva på samma geografiska plats. Tyvärr har integrationspolitiken så som den bedrivits under de senaste årtiondena fokuserat nästan uteslutande på det senare.

Så kallade integrationspolitiska projekt och satsningar har handlat om riktade stöd, likt det stöd till ungdomsorganisationer baserade på etnisk grund som jag kritiserade efter att ha läst Alexandra Pascalidou's bok. Satsningarna har också handlat om subventionerade anställningar, positiv särbehandling och att uppnå mätbara mål såsom representation och sysselsättningsgrad. För att motverka diskriminering har mycket energi ägnats åt att framhäva kulturella element från utlandet som en del i en ny svenskhet. Målet har inte varit att införliva dem som kommer hit i det svenska samhället utan att förändra den svenska självbilden till att omfamna alla kulturella inslag som yttras inom landets gränser.

Resultatet av detta har dock inte blivit större gemenskap utan ett splitt-
rat och segregerat samhälle. Känslan av samhörighet bygger nämligen på mer än att bo och leva sida vid sida. Det bygger på att dela referensramar och traditioner, känna till sociala koder och inte minst tala samma språk.

Det är bakgrunden till Sverigedemokraternas omprioriteringar på området integrationspolitik. Vi satsar på utökad och breddad samhällsorientering i syfte att ge samtliga invånare i Sverige samma grundkunskaper i språk och samhällskunskap. Innehållet i samhällsorienteringen är tänkt att motsvara de kunskapsmål som grundskolan har i dessa ämnen. Men utöver detta drar vi in särskilt riktade satsningar då det är vår övertygelse att klyftor mellan infödd och invandrad svensk aldrig kan överbryggas genom olik behandling. Tvärtom kan aktiv och formell särbehandling aldrig leda till något annat än ökade klyftor.

På vårt bord har vi inte bara integrationsfrågorna utan även strävan efter ett jämställt samhälle. Innan jag avslutar vill jag säga några ord om våra prioriteringar även på detta område.

Precis som med arbetet för att komma till rätta med klyftor mellan infödd och invandrad svensk är det vår övertygelse att arbetet med att säkra lika villkor för kvinnor och män måste bygga på lika behandling. Vi vänder oss mot all form av könskvotering och fokuserar på att lösa problem som drabbar ojämnt snarare än att sträva efter att påverka individuella val. Om män och kvinnor gör olika livsval ser vi inte detta som något problem i sig, så länge det inte medför skillnader i livskvalitet och så länge det är resultat av just individuella val. Därmed har jag inte sagt att det saknas jämställdhetsproblem. Kvinnodominerade yrken tenderar att ha relativt dåliga arbetsvillkor, pojkar halkar långt efter i skolan och en av fyra kvinnor känner sig otrygg i det offentliga utrymmet – för att nämna några sådana problem.

Sverigedemokraternas jämsällldhetspolitik fokuserar på att lösa sakproblem. Därför sorterar de flesta av våra åtgärder som jämnar ut livsvillkor mellan män och kvinnor under andra utgiftsområden. Ett sådant exempel är satsningar på bättre arbetsvillkor inom den kvinnodominerade offentliga sektorn. Men inom ramen för detta betänkande ryms extra stöd till kvinnojourernas viktiga arbete, fler jourer som specialiseras på att motverka hedersrelaterat våld och förtryck samt extra resurser till Nationellt centrum för kvinnofrid.

Herr talman! Avslutningsvis vill jag yrka bifall till Sverigedemokraternas reservation 1.

Anf. 25 ANNELIE KARLSSON (S) replik:

Herr talman! SD talar hellre om varför människor kommer till vårt land, om att människor inte borde vara här, än att tala om hur vi formar en lyckad integration.

Jag har en konkret fråga till Paula Bieler. Allt fler i vårt land och övriga Europa blir riktigt gamla. Jag tycker att det är fantastiskt att medianåldern ökar. Våra generationer kommer att bli äldre än våra mor- och farföräldrar. Reinfeldts förslag till lösning uppmärksammades väldigt mycket och gav många reaktioner, till exempel att ingen kan förvänta sig att människor kan jobba till 75 års ålder. Det är få förunnat att ha den kraften och hälsan upp i åren.

Det finns en annan lösning. Det är att öka förvärvsgraden bland exempelvis utrikes födda. Då krävs det självfallet politiska åtgärder. I dag tar det alldeles för lång tid innan man kommer i jobb när man kommer till vårt land. Därför talar vi om sfi, effektiv etablering och integration. Men eftersom ni har en annan modell är min fråga: Hur ska vi enligt SD:s modell ha råd att ta hand om varandra när vi blir gamla?

Anf. 26 PAULA BIELER (SD) replik:

Herr talman! Jag tror att man bör satsa på att bygga ett samhälle där det finns balans och där man inte låter arbetsbördan bygga på att fler kommer till landet.

Med det sagt är det givetvis ett problem att de som finns i vårt land och som har kommit från andra länder har svårt att ta sig in på svensk arbetsmarknad. Precis som jag nämnde i mitt anförande satsar vi på till exempel utökad samhällsorientering. Där ingår sfi och även grundläggande kunskaper i svenska. Utöver det har vi breda satsningar överlag på hur man ska få mer tillväxt och fler jobb. Vi har bland annat fler undantagsregler inom LAS som öppnar för större rörlighet på arbetsmarknaden så att såväl ungdomar som personer med utländsk bakgrund får lättare att ta sig in på arbetsmarknaden. Det finns alltså en bred flora av satsningar för att lätta upp på arbetsmarknaden och öka antalet jobb.

Vi satsar också på reglerad arbetskraftsinvandring. Då kommer personer i arbete direkt och där det också finns behov av det. Det finns många åtgärder, och de finns i vårt förslag.

Anf. 27 ANNELIE KARLSSON (S) replik:

Herr talman! Paula Bieler säger ändå att det bygger på att vi inte blir fler. Men vi har en åldrande befolkning. Den finns redan här.

De som kommer till vårt land är i genomsnitt i 30-årsåldern, alltså i arbetsför ålder, och kommer att bidra. Som jag sa i mitt anförande kommer de att bli sjuksköterskor, läkare och ingenjörer. De kommer att se till att vår välfärd fungerar. Men hur ska vi trygga välfärden med SD:s politik? Jag tycker inte att jag fick svar på den frågan. Hur ska vi enligt Paula Bieler ta hand om varandra när vi blir gamla?

Anf. 28 PAULA BIELER (SD) replik:

Herr talman! Jag tror att det blev ett missförstånd här. Jag sa inte att det bygger på att vi inte blir fler. Däremot sa jag att det inte ska bygga på att vi blir fler. Det är viss skillnad däremellan.

Ja, vi lever allt längre. Vi blir också allt friskare, och vi gör tekniska framsteg. Generellt i det här landet har vi inte arbetskraftsbehov. Men vi har en stor mismatchning på arbetsmarknaden. Det tror jag att alla här i kammaren är väl medvetna om.

Jag sa tidigare att det som vi ska satsa på är bättre matchning på arbetsmarknaden, bättre åtgärder för fler jobb, för att få till möjligheter att komma in på arbetsmarknaden, oavsett om du är född i landet eller utanför landet eller om du är ung eller gammal. Det är den sortens satsningar som behövs i vårt land. Det ska inte bygga på att vi tar in arbetskraft utifrån. Det är det jag menar med att vi bör eftersträva balans inom landet.

Anf. 29 MARIA FERM (MP):

Herr talman! Att den organiserade partipolitiska främlingsfientligheten vinner mark är mycket oroväckande. Samtidigt är det inte förvånande. Sverigedemokraterna har haft tvåsiffriga opinionssiffror under lång tid, och rasistskandaler avskräcker inte personer som har låg tillit till medier och riksdag. Många personer röstar dessutom inte på Sverigedemokraterna *trots* att de är främlingsfientliga utan på grund av det.

Samtidigt ska vi inte lura oss att tro att de intoleranta åsikterna ökar generellt i samhället. Det är faktiskt precis tvärtom. Sedan början av 90-talet har svenska folkets åsikter blivit mer toleranta. Vi är mer positiva nu än tidigare till flyktningmottagning och mångfald. Detta är en långsiktig trend som visar att vi är på väg mot ett mer öppet och tolerant Sverige. Samtidigt radikaliserar ytterkanterna vilket gör att SD växer.

Det politiska samtalet har dock under lång tid blivit mer humant. Åsikter som tidigare rymdes inom etablerade partier gör helt enkelt inte det längre. Det är i grunden en positiv utveckling. De åsikterna samlas i stället i ett extremistparti som har hat mot minoriteter och migranter som bärande politisk drivkraft.

Nu är det viktigt att ta fler steg åt ett humant håll, att få fler att känna framtidstro och ännu tydligare stå upp för medmänsklighet. Vi måste arbeta hårt för att också de resterande 10–13 procenten ska följa efter. Många är oroade för hur det ska gå i framtiden med arbetslösheten, välfärden och tryggheten. Vi måste ta itu med de reella samhällsproblem som människor är oroade över men felaktigt skyller på invandring. Vi måste bidra med våra egna lösningar. Vi måste se till att det som präglar politiken de kommande fyra åren är öppenhet, framtidstro och solidaritet.

Vi bör se integrationspolitik och etableringspolitik som en investering snarare än en kostnad. Inte sänker vi ambitionerna och ger skolan mindre resurser om vi märker att skolresultaten sjunker. Då investerar vi i utbildning och ger lärare och elever bättre förutsättningar att nå målen.

På samma sätt bör vi tänka på integration som en investering nu. Vi bör investera i en bra start för dem som kommer hit. Det är en investering i dessa personer och i bygget av vårt gemensamma framtida samhälle.

När migration och migranter beskrivs som kostnader och hot har vi redan förlorat. Det absolut sämsta sättet att möta främlingsfientlighet och inskränkthet på är att ställa upp på en främlingsfientlig verklighetsbeskrivning.

Det är nämligen endast om personer flyttar till Sverige från andra länder som deras etablering i samhället uteslutande beskrivs som en kostnad. Men alla människor är kostnader och intäkter i olika delar av livet. Alla som föds i Sverige kommer också att behöva lära sig svenska, skaffa sig en utbildning och etablera sig på arbetsmarknaden. Även detta är en kostnad – en helt normal kostnad för ett samhälle eftersom det leder till att de sedan bidrar med arbete, konsumtion och företagande. Det skiljer sig inte från människor på flykt som kommer hit.

De undersökningar som gjorts av hur det gått för dem som kom till Sverige från Balkan på 1990-talet visar att det gått relativt bra, särskilt för de unga. Av dem som var barn när de flydde läser fler vidare på universitet än inrikes födda, och i gruppen som är 30 år i dag är runt 80 procent i sysselsättning. Och bland de barn till Balkanflyktingar som fötts i Sverige finns inga märkbara skillnader alls. Långsiktigt gagnar öppenheten vårt land.

Inställningen till potentiella flyktingar tycks påverka inställningen till människor i landet. Forskaren Kent Asp har visat hur medierapportering om flyktinginvandring förefaller ha påverkat mediekonsumenters inställning till invandrare. Detta är också helt logiskt; om ett hotperspektiv framställer potentiella flyktingar som hotande, varför skulle flyktingar redan boende i Sverige då inte också vara farliga? Därför är migration och integration intimt förknippade med varandra.

Det som förenar oss i Sverige är byggandet av vår gemensamma framtid snarare än en gemensam historia, etnicitet eller religion. Miljöpartiet vill skapa ett mänskligt, välkomnande Sverige där alla kan delta på sina egna villkor.

Vår gemensamma framtid är det som förenar oss. Den gemensamma grund på vilken vi bygger vårt samhälle baseras på en gemensam framtid, på samma sätt som den nationella gemenskapen i USA handlar om att ställa sig bakom the American dream, oavsett vad man tycker om den, snarare än om en gemensam hudfärg, etnicitet eller religion.

Det är viktigt med tidiga insatser och en möjlighet för nyanlända att snabbt påbörja etableringen i samhället. Vi välkomnar därför att svenska för invandrare från den 1 juli 2014 erbjuds till nyanlända invandrare redan i anläggningsboenden. Vi vill göra en fortsatt satsning på detta under 2015–2017 eftersom satsningen främjar integrationen.

Det är oerhört viktigt att de som fått uppehållstillstånd inte tvingas vänta kvar under lång tid i anläggningsboenden för att få en kommunplats. Alla kommuner behöver ta ansvar för

flyktingmottagandet. Därför vill vi se över myndighetsorganisationen vid mottagande av nyanlända och den statliga ersättningen för kommunernas boendekostnader vid mottagandet av ensamkommande barn. Även åtgärder som att Migrationsverket ska kunna bygga bostäder i statlig regi är viktiga att gå vidare med.

Den socialdemokratiska och miljöpartistiska regeringen är en feministisk regering. Vår uppfattning är att jämställdhetsarbetet har utvecklats för långsamt, och vi vill påskynda utvecklingen för att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Världsekonomiskt forum genomförde för första gången 2006 sin studie Global Gender Gap. Då rankades Sverige som det mest jämställda landet. Sedan 2009 har dock Sverige hamnat på en fjärde plats och de övriga nordiska länderna har rankats högre än Sverige. För att komma till rätta med bristerna i jämställdheten mellan kvinnor och män krävs långsiktiga åtgärder. Trots ett mångårigt arbete för att stärka förutsättningarna för jämställdhet har kvinnor och män olika möjligheter att komma in på arbetsmarknaden och i näringslivet, att stanna kvar och utvecklas i arbetslivet och att kunna kombinera arbete och familjeliv.

Löneskillnader, ojämlika karriärmöjligheter, skillnader i sjukskrivningar och uttaget av föräldrapenningen samt underrepresentationen av kvinnor i ledande befattningar är till stor del ett uttryck för att kvinnors och mäns verkligheter i arbetslivet fortfarande skiljer sig åt. Könsmaktsordningen är oerhört tydlig.

En av de absolut värsta effekterna av det ojämställda samhälle som vi lever i är våld och hot mot kvinnor i nära relationer. För att fler ska kunna få hjälp i hotande situationer avsätter vi betydligt mer resurser till kvinnojourer. Vi har föreslagit att från och med 2015 årligen avsätta ytterligare 100 miljoner kronor för att stärka de ideella kvinnojourernas arbete. Denna satsning skulle bidra till ökad långsiktighet och bättre planeringsförutsättningar för kvinnojourerna. Detta är ett exempel på vilka problem det skapar i verksamheterna nu när det är allianspartiernas budget som har gått igenom.

Med detta vill jag säga att jag stöder vårt särskilda yttrande.

Anf. 30 PAULA BIELER (SD) replik:

Herr talman! Maria Ferm talar inledningsvis i sitt anförande framför allt om integration och vikten av integrationsåtgärder. Hon jämför med skolan och säger att man bör investera mer när man märker att det finns problem. Det stämmer förvisso, men vi borde inte göra fler satsningar på något som inte fungerar och kanske till med är kontraproduktivt. Vi i Sverige ligger i topp när det gäller integrationsåtgärder. Trots detta ser vi ständigt ökade klyftor.

Lite senare i sitt anförande nämnde Maria Ferm dels situationen för dem som tidigare kom hit från Balkan, dels hur det ser ut i USA där man bygger den gemensamma identiteten på en framtid. Men jag blir lite fundersam. Sverige i dag är inte samma Sverige som det var när människor kom hit från Balkan. Vi hade en hög grad av gemenskap i landet, och det fanns inte 156 eller 200 – vad vi nu är uppe i – utanförskapsområden. Jämfört med USA är detta land ett land som har funnits under lång tid. Det är folk som har byggt traditioner och seder

som man kanske inte vill lämna ifrån sig hur lätt som helst och känna att man blir trampad på för att man ska anpassa sig efter något annat.

För mig är det självklart att vi bör bygga vidare på svenskheten, inte bara på det som väntar utan också på det som har varit och visa respekt för dem som lever här och har traditioner och sedvänjor.

Min fråga är helt enkelt: Menar Maria Ferm att det verkligen är relevant och applicerbart att jämföra den situation som var i Sverige när personer från Balkan flydde hit med situationen i USA som har en helt annan historia än Sverige?

Anf. 31 MARIA FERM (MP) replik:

Herr talman! Det finns många olika saker som vi bör göra för att ytterligare investera i etableringen i samhället. Tidigare satsade man på saker som absolut inte har varit tillräckligt effektiva. En av dessa saker är systemet med etableringslotsar som har fått stark kritik, senast från Riksrevisionen där man konstaterade att när människor kommer som nya till ett samhälle är valfrihet kanske ett av de mindre välfungerande systemen, att man – trots att man inte har så mycket information om samhället – ska kunna välja vilken etableringslots som skulle kunna guida en in i samhället.

Det systemet vill vi se över. Vi tycker att det är någonting som borde avskaffas. Det finns många saker som man kan göra för att integrationen ska fungera bättre. Det är otroligt viktigt med snabba insatser, så att man inte blir kvar i anläggningsboende och blir passiviserad. Man bör snabbt kunna lära sig språket, kunna bosätta sig i en kommun och kunna påverka etableringsprocessen med utbildning eller validering. Sedan måste man såklart kunna få hit sin familj. Anhöriginvandring och möjlighet att återförenas med nära och kära är otroligt viktigt för integrationsprocessen. Vi vet att personer som är ständigt oroade över om deras familjer är vid liv eller är döda har väldigt svårt att komma in i samhället, lära sig språket, hitta ett arbete och så vidare.

Jag tycker att det är helt självklart att vi ska bygga vidare på tanken att det som förenar oss är vår gemensamma framtid, inte gemensam historia, religion eller etnicitet. Jag kan utveckla det i min nästa replik.

Anf. 32 PAULA BIELER (SD) replik:

Herr talman! Det låter lovade att det ska utvecklas i nästa replik, för jag fick inte svar på min fråga. Däremot fick jag höra mycket som vi är överens om. Vi vill också se över och avskaffa systemet med etableringslotsar eftersom det inte har fungerat. Även vi anser att man ska satsa på tidigt kunnande av språket och lära känna samhället som man lever i. Det är därför vi gör samhällsorienteringen obligatorisk och utvidgad, för att den ska nå samtliga som anländer till Sverige.

Min fråga kvarstår. Är situationen i Sverige i dag 2014 – med otaliga utanförskapsområden, med bred segregation, med klyftor på individnivå och i samhället generellt – jämförbar med den situation som rådde när vi tog emot flyktingströmmar från Balkan eller med den situation som råder i USA?

Anf. 33 MARIA FERM (MP) replik:

Herr talman! Jag tog upp hur det gått för dem som kom från Balkan på 90-talet som ett exempel på att man efter ett tag märker väldigt små skillnader mellan dem som kommer hit och befolkningen i övrigt – även om det finns vissa svårigheter i början med etableringen. De som kom från Balkan är ett exempel på det. Så är det historiskt med alla grupper som kommit som nya till ett samhälle när de tvingats på flykt någonstans ifrån. Det tar lite tid, men efter ett tag kommer man in i samhället.

Visst är situationen lite annorlunda i Sverige i dag. Samtidigt är vi starkt rustade för att kunna ta emot människor på flykt. Något som är väldigt likt situationen på 90-talet, men som Paula Bieler inte nämnde, är vad människor flyr från. På 90-talet flydde människor från krig, massakrer, folkmord, våldtäkter. De var tvungna. De hade inget val. I dag är det samma sak. Människor tvingas på flykt undan Isis massakrer, kemiska vapen i Syrien, diktaturen i Eritrea. Vi har ett ansvar att göra allt vi kan för att ge dem en fristad här så att de ska komma in i samhället. Det är något som gagnar dem och något som långsiktigt även gagnar oss.

Länder som sluter sig mot omvärlden stagnerar i sin utveckling. Det går sämre för dem. Det är ingen slump att Tyskland och Sverige, som har bland de bästa ekonomierna i Europa, också är de som visar en öppenhet mot omvärlden. Det ska vi fortsätta att värna och stå upp för. Det tjänar vi på och det tjänar de människor som kommer hit på, men grunden måste alltid vara att vi står upp för asylrätten.

Anf. 34 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V):

Herr talman! Det senaste halvåret har jag ofta sett mig omkring och undrat om jag befinner mig i Danmark under sent 90-tal. Jag gillade det inte då, och jag gillar det inte heller nu.

Tiden efter valet 2010 var full av löften om att vi i Sverige skulle se till att rasistisk retorik inte fick normaliseras och beredas plats i det politiska finrummet, och det var naturligtvis bra. Men saken är den att den politiska debatten redan har förändrats. Från de liberala ledarsidorna basuneras det nu dagligen ut att man minsann måste ta debatten om de så kallade volymerna eller att man måste våga prata med SD.

Plötsligt anses det rimligt bland dessa liberaler att man i debatten bör lyssna till rasismen, som om det finns en medelväg mellan rasism och humanism. Debatten förändras när man börjar prata om människor som flytt hit som en ekonomisk utgift eller tillgång. Nej, de av oss som kommit hit för att söka skydd undan krig, tortyr och förföljelse kom inte hit för att göra nytta, utan för att få leva.

Debatten förändras när en företrädare för SD – som till och med är andre vice talman i denna kammare – i en DN-intervju i går pekade ut dem av oss som är judar, dem av oss som är kurder och dem av oss som är samer som mindre svenska än andra. Debatten förändras när samma parti vill införa etnisk registrering hos myndigheter inte bara av dem av oss som själva kommit hit utan även av våra barn. Och debatten förändras när samma parti är berett att sätta sitt hat mot invandrare och sitt hat mot detta odefinierbara icke-svenska, som så väldigt många av oss tydligen bär på, före sådant som gör skillnad på riktigt i människors vardag – före förbättringar i a-kassa och pensioner, före stopp för utförsäkringar, före höjt underhållsstöd och före gratis medicin till barn.

Herr talman! Vi hör det ofta, att det är dags att ta debatten. Och ja, det finns frågor som inte ställs i dagens Sverige. Det finns röster som inte hörs. Det är dags att ta debatten om hur Sverige är och hur det borde vara. Hur mycket rasism och ojämlikhet tål Sverige? Vad gör det med vårt samhälle när några av oss konstant pekas ut som roten till samhällets alla problem?

Vi vet mycket väl att graden av fattigdom i Sverige alltmer kopplas till etnisk bakgrund. SCB:s siffror visar att de mest sårbara är utomeuropeiska invandrare som varit i landet mindre än tio år. Av dessa räknas hela 60 procent som fattiga, det vill säga att de har mindre än 60 procent av medianinkomsten. Det är familjer som inte har råd med vinterskor, familjer som inte har pengar till en bussbiljett och barn som dricker sött te för att stilla hungern. Klasstrukturer har både kön och färg, herr talman.

Detta hänger självklart ihop med svårigheterna för dem som slarvigt kallas utlandsfödda att komma in på arbetsmarknaden. Men det drabbar faktiskt inte bara människor som är födda utomlands utan alla som upplevs som utlandsfödda. Det drabbar dem av oss som är födda i Sverige, som levt våra liv här, gått på samma gator, lekt i samma snö, smakat på samma regn och kisat mot samma vårsol. Men några av oss har kanske mörkare hudfärg, mörkare hår, ber till en annan gud eller har ett namn som inte är Andersson, Pettersson eller Lundström.

Vi vet sedan tidigare att det är åtta gånger svårare för dem av oss som har ett utländskt klingande namn att kallas till intervju. Vi vet att kompetens, utbildning och yrkeslivserfarenhet inte tas till vara i samma utsträckning om min bakgrund är utomeuropeisk som om jag har rötterna i Norden. Vi vet att kvinnor i romska kläder nekas hyra bil på Statoil. Vi vet att kvinnor med slöja får utstå glåpord och bli spottade efter när de rör sig på våra gator och torg. Vi vet att män i kippa utsätts för hatbrott. Och vi vet att även afrosvenskarna drabbas. Vad är allt detta, herr talman, om inte strukturell rasism?

Herr talman! Arbetslöshet, bostadsbrist, dåliga skolor och usel äldreomsorg är problem som arbetarrörelsen har tacklat förr. Vi löste dem genom att tillsammans bygga en välfärdsstat där unga fick utbildning och bostad och gamla slapp hamna på fattigstugan. Varför skulle lösningen se annorlunda ut i dag bara för att många av dem som nu behöver ett jobb och någonstans att bo heter något annat än Andersson, Pettersson och Lundström?

När det gäller flyktingmottagandet behöver vi såklart se till att staten ansvarar för planering och genomförande av mottagandet. Det är helt uppenbart för oss alla att det inte fungerar att lämna över det till marknadens alla Bert Karlsson. Därför drev Vänsterpartiet igenom i den rödgröna budgeten att Migrationsverket ska förfoga över egna anläggningsboenden. Dessutom behöver alla kommuner bli skyldiga enligt lag att ta emot nyanlända. Precis som man inte kan välja bort skola eller äldreomsorg i en kommun ska man inte kunna välja bort flyktingmottagande. Det är ett gemensamt ansvar som delas av oss alla.

Vi behöver dessutom se till att asylsökande får språkundervisning från första dagen samt en självklar möjlighet att arbeta under asylden om man lyckas hitta ett sådant jobb. Vi behöver skapa bättre sfi och snabb och effektiv validering, så att de nyanländas kunskaper kan tas till vara eller kompletteras.

Herr talman! Vänsterpartiet visar tydligt att det faktiskt finns lösningar. Det absolut viktigaste för att skapa inkludering är en helt annan bostads-, utbildnings- och arbetsmarknadspolitik än den Alliansen erbjudit de senaste åtta åren. Vi måste bygga bra och billiga bostäder i blandade former. Vi måste skapa likvärdiga skolor som inte segregerar och sorterar. Vi måste också ha en politik för full sysselsättning som gäller oss alla, oavsett var vi råkar vara födda. En lyckad inkludering förutsätter en stark generell välfärd av hög kvalitet tillsammans med en oförtruten kamp mot rasism och diskriminering.

Med den rödgröna budget som Vänsterpartiet förhandlade fram med regeringen tog vi några första viktiga steg för att skapa ett sådant Sverige. Hur mycket rasism tål Sverige? Från Vänsterpartiets sida är svaret klart och tydligt: ingen alls.

Med detta, herr talman, ställer jag mig bakom det särskilda yttrandet från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

(Applåder)

Anf. 35 HANIF BALI (M):

Herr talman! När man ska diskutera integrationsfrågor blir det oftast så att man diskuterar allt annat än just integrationsfrågorna. Vi är här för att diskutera etablering av nyanlända och utgiftsområde 13, där den största delen av budgeten utgörs av det vi ger till kommunerna i form av kommunersättningar; det finns även vissa andra åtgärder. Jag tänkte fokusera på politiska reformer i stället för brett tyckande och viljeyttringar.

Det har under 2010-talet i grund och botten skett en stor reformering av integrationspolitiken. Först och främst har man gått ifrån det system där kommunerna hade ansvar för integrationspolitiken. Kommunerna har haft en väldigt dålig uppföljning. Svårigheten vi har just nu är hur den etableringsreform vi genomfört ska utvärderas. Stockholms universitet, som har ansvar för utvärderingen, ska jämföra med det tidigare systemet. De har svårigheter att över huvud taget hitta siffror på hur det gick tidigare. Vi sköt i mörkret och hoppades på att det skulle lösa sig.

Med etableringsreformen har vi fått en tydlig process. Nu blottar vi det som inte funkar. Man hittar reformer. Riksrevisionen pekar ut svagheter. Vi kan följa statistiken. Det är så man förbättrar ett politikområde. Det är så man förbättrar nästan vad som helst. Det måste finnas en tydlig process med tydlig uppföljning. Man måste kunna identifiera svagheter.

Jag känner mig föranledd att säga dessa varningens ord. Det är populärt inom svensk politik att börja slå på diverse reformer. Vad jag är rädd för är att man i politisk opportunist kommer att börja slå på etableringsreformen. Det vore en väldigt skadlig utveckling.

Något vi i Alliansen för fram i vårt budgetbetänkande är en reformering av lotssystemet. Detta system har fått väldigt mycket kritik, och den har vi tagit till oss. Men vi tror inte på att avskaffa det rakt av.

När vi pratar med arbetsförmedlarna själva pratar de om att de vill kunna fokusera på det de är bäst på, nämligen att matcha människor ut på arbetsmarknaden. Där poängterar de att lotsen fyller en väldigt viktig funktion för vissa.

Därför vill vi göra om lotssystemet till ett behovsprövat system. Det har vi med i vår budget. Man har då i grund och botten ett system till exempel för dem som behöver extra hjälp in på arbetsmarknaden. Men vissa kanske har ett större socialt behov, och där kan en annan lots fylla en funktion. På så sätt slipper Arbetsförmedlingen vara någon form av socialkontor och kan fokusera på det de är bäst på, nämligen att matcha människor ut i arbetslivet.

Vi bygger ut karriärtjänsterna för lärare med särskilda satsningar i utanförskapsområden. Kunskap och utveckling av människors produktivitet är i grund och botten vad som behövs, speciellt för barn till migranter.

Undervisning i svenska utökas för nyanlända ungdomar. Nyanlända ungdomar och barn som kommer till Sverige kommer oftast mycket senare i livet än vad vi var vana vid till exempel på 90-talet. De barn som migrerade efter skolstart kom tidigare i genomsnitt i trean. Min kompis Nico kom i trean. Visst, han låg efter några år, men han kom i kapp oss allihop, och det gick bra för honom. Men genomsnittet i dag är att man kommer i sjuan. Då har man två år på sig att få behörighet till gymnasiet. Alla vi här inne kan själva förstå att det är en väldigt tuff uppgift. Därför utökar vi undervisningen i svenska. Vi förtydligar också reglerna kring förberedelseklasser för att undvika att nyanlända elever fastnar där.

Vi höjer anslaget för förbättrad validering. Vi vet att det finns väldigt märkliga byråkratiska processer. Jag pratade med Arbetsförmedlingen häromdagen. De berättade att det i genomsnitt tar en kvart för Socialstyrelsen att validera en läkare från ett annat land om alla dokument är inne. Men det tar åtta månader att få svar från dem. Att detta är helt orimligt förstår vi alla. Ett exempel jag fått höra talas om gällde en tandläkare som kommit hit. Hon hade skickat in sina papper till Socialstyrelsen, och det tog åtta månader att få svar. Svaret hon fick var att hon glömt ett papper och att det skulle ta åtta månader till. Det är självklart inte ett seriöst sätt att sköta en myndighet. Det här måste vi åtgärda.

Vi bygger ut de kompletterande högskoleutbildningar som finns. Vi förbättrar de linjer vi har skapat och har fler linjer. Till exempel kan man komplettera upp vissa utbildningar man har som akademiker, till exempel lärare, läkare och så vidare.

Arbetet med flyktingguider stärks. Det civila samhället blir mer inkluderat i att hjälpa flyktingar att etablera sig i det svenska samhället. Det kan vara en hembygdsförening. Det kan vara en lokal idrottsförening. Det kan vara olika delar av det svenska civilsamhället som hjälper nyanlända att etablera sig. Vi vet från exempelvis Kanada att detta är ett väldigt effektivt sätt att inkludera människor och få dem att känna tillhörighet.

Det här är några av de reformer vi har inom detta område. Men vi ska veta att det inte är något färdigt politikområde. Det är inget som är perfekt. Det här är inte århundradets reform som för evigt kommer att se likadan ut. Etableringsreformen är ett "work in progress" och ska alltid

vara det. Den ska alltid förbättras och bli bättre. Men jag är väldigt stolt över att vi har denna ordning på plats. Jag tycker att vi ska vara mer fokuserade på faktiska reformer än på lösa viljeyttringar.

Prot. 2014/15:38
15 december

Jag tänkte ta mig lite tid att bemöta några av de anföranden som hållits här. Ofta hamnar vi i diskussioner om diskriminering, rasism, migration och hur viktigt det är att människor kommer hit eller inte. Allt detta är såklart viktigt, men det jag hade önskat från samtliga deltagare i debatten i denna kammare, liksom från de ledarskribenter som var på tal här och alla andra som tycker att detta borde diskuteras, är att man oftare skulle säga *vad* man vill göra än *att* något borde göras.

Man kanske oftare borde diskutera *hur* något borde göras än att diskutera att vi ska ta någon debatt.

Därför är jag glad över att yrka på faktiska reformer, och därför yrkar jag bifall till förslaget i utskottets betänkande.

(Applåder)

Anf. 36 JOHANNA JÖNSSON (C):

Herr talman! Jag vill börja med att yrka bifall till utskottets förslag och avslag på samtliga reservationer.

Världen förändras just nu väldigt fort. Globaliseringen och digitaliseringen innebär att vi står mitt i en helt ny verklighet, och det enda vi vet är att vi inte har en aning om hur ens den närmaste framtiden kommer att se ut. Vi kan bara gissa.

En sådan gissning, som väl ändå får sägas vara rätt välgrundad, är att väldigt många av de system vi har på plats i dag kommer att behöva förändras i grunden. Och det måste gå fort, för redan i dag ser vi hur det nya fastnar i det gamla. Fantastiska saker som crowd funding, nätbaserade universitet, förarlösa bilar, digitala valutor, ja, till och med något så simpelt som food trucks är alla fenomen som utmanar rådande system och därför motarbetas på olika sätt.

Det här ställer helt nya krav på politiken. Den som är van vid att politiken styr utvecklingen kommer att behöva inse att vi politiker nu har mindre makt än någonsin. Visst kan vi försvåra, fördyra och fördröja, men vi kommer inte att kunna stoppa utvecklingen. I stället borde vi förenkla det hela genom att plocka bort så många hinder som möjligt.

Det här gäller såklart även globaliseringen. Vi driver företag, pluggar, jobbar och kommunicerar över de påhittade nationsgränserna. Snart är var femte person som bor i Sverige född utomlands, och förra året flyttade fler än 50 000 personer härifrån för att bosätta sig någon annanstans. På samma sätt som vi tidigare flyttat mellan olika städer inom ett land flyttar vi nu mellan städer i olika länder.

Personligen tycker jag att det är helt fantastiskt att få vara med om allt det här. Möjligheterna är oändliga. Tänk bara på allt som har hänt de senaste tio åren, och föreställ er vad vi har att vänta oss!

Men det innebär också stora påfrestningar för väldigt många människor, inte minst dem som av olika anledningar inte riktigt hängtt med i utvecklingen. Det gör mig ganska orolig, för om vi inte lyckas integrera de här människorna på ett bra sätt kommer vi antagligen att få se ökande ohälsa, både fysisk och psykisk, men också allt våldsammare reaktioner.

Många kommer inte att bara lugnt anpassa sig till de nya förutsättningarna. De kommer att göra allt de kan för att kämpa mot utvecklingen och krampaktigt hålla fast vid sådant som får dem att känna sig trygga, oavsett om det är fanatisk religionsutövning, någon luddig

svenskhet eller förtryckande könsnormer som de tror är räddningen. Det här är en grupp som borde få betydligt större utrymme när vi diskuterar integration framöver.

Men i dag är vi ju, precis som Hanif sa, här för att prata om det utgiftsområde i budgeten som handlar om integrationen och etableringen av utrikes födda. Här finns det också saker att göra. Vi behöver såklart motverka det långsiktiga utanförskapet, som slår hårt mot många utrikes födda. Men det mest akuta på just det här utgiftsområdet är att snabbt se till att alla de människor som nu kommer till Sverige och söker skydd får en bra start. Att under lång tid sitta sysslös på ett trångt asylboende är såklart förödande för en människas drivkrafter. Och med ett ökande antal asylsökande ökar nu även handläggningstiderna rejält.

Vi måste därför ställa högre krav i upphandlingarna så att det blir lättare att läsa svenska och validera sina kunskaper under tiden som asylsökande. Det ska såklart också bli lättare att jobba. Men vi måste även se till att den som fått uppehållstillstånd snabbt får en kommunplacering och på så vis kan komma igång med att bygga sin vardag.

Vi behöver stötta kommunerna så att de kan ta emot fler. Det allra viktigaste här är, som har sagts tidigare, att byggandet kommer igång på allvar. På kort sikt behöver vi göra det enklare att bygga små, tillfälliga modullägenheter. På så vis kan ingen kommun längre skylla sitt låga mottagande på bostadsbristen, och det är viktigt. Vi tar några steg i den här budgeten för att få igång byggandet, och det är bra. Men det är inte tillräckligt.

Vi gör även en del justeringar som är tänkta att göra det lättare att lära sig svenska samtidigt som man gör praktik, jobbar eller startar företag. Det är för att människor så fort som möjligt ska komma ut på en arbetsplats i stället för att stängas in i ett sfi-klassrum under alltför lång tid. Dessutom avsätter vi resurser för att korta handläggningstiderna för den som behöver få sin utbildning eller sin yrkeskunskap validerad. På vissa håll i landet fungerar det här redan ganska bra, men det finns alldeles för stora variationer.

Så är det lite överlag på det här området – det är stora variationer över landet i hur mottagandet av nyanlända ser ut. Här är det viktigt att samverkan mellan olika aktörer förstärks och att idéutbytet blir bättre. Det kan låta som klyschor – man säger ju ofta just det här – men det är enormt viktigt.

Just nu pågår till exempel ett framgångsrikt projekt i Jämtland med integrationskoordinatorer, anställda av kommunerna men finansierade av Arbetsförmedlingen. Det finns många andra exempel på bra projekt som behöver spridas och i vissa fall permanentas.

Detsamma gäller de ideella krafterna, som gör ett jättejobb med integrationen. Utan dem skulle det aldrig gå, och deras förutsättningar behöver vara så goda som möjligt.

Jag skulle nog säga att det allra viktigaste just nu är att fler människor involverar sig i att välkomna alla nyanlända och öppna sina nätverk för dem. På så vis kan vi både motverka fördomar och hjälpa folk in på arbetsmarknaden.

Jag har som jag har sagt tidigare en lång lista över små och stora förändringar som behöver göras. Våra trasiga system får inte längre stå i

vägen för människors drivkrafter. Det behöver bli lättare att starta och driva företag och att anställa. Den som vill jobba ska aldrig hindras från att göra det.

Men med en överbelastad arbetsförmedling ser det tyvärr inte särskilt ljus ut. För någon vecka sedan var generaldirektören hos oss i utskottet och berättade att de som jobbar med nyanlända nu är uppe i 60 sökande per förmedlare. Prognosen är att man snart når 90. När etableringsreformen genomfördes 2010 var det tänkt att vara 30. Det här skapar såklart problem, inte bara för de jobbsökande, som inte får tillräckligt med stöd, utan även för alla hårt arbetande förmedlare som inte ges förutsättningar att göra ett bra jobb. Det visar sig också i att etableringsplanerna inte fylls med relevant och individanpassat innehåll. Här behövs det radikal förändring, och där har vi några förslag.

Men när vi pratar om integration måste vi komma ihåg att det inte bara handlar om hur vi politiker bygger systemen. Det handlar också i allra högsta grad om attityder. Här tycker jag att vi behöver fundera mer på hur vi ska kunna stötta ute i kommunerna, kanske allra mest på små orter, så att man hinner med det som behöver göras för att lugna den oro som väcks när saker snabbt förändras.

(Applåder)

Anf. 37 PAULA BIELER (SD) replik:

Herr talman! Ja, det var en lång uppradning av konkreta åtgärder för integration i det nya samhälle som vissa av oss här vill bygga.

Självfallet måste vi anpassa oss till de förändringar som sker i en alltmer globaliserad värld. Det är bara bra att man kan resa, lära av varandra och ta del av de möjligheter vi har i dag som tidigare saknades.

Däremot oroas jag av att Johanna Jönsson tycks se trygghetsönskan och att man saknar de traditioner som har byggt vårt samhälle hittills som något entydigt negativt. Hon tycks anse att det är oroande att personer söker tryggheten i en gemensam grund och en gemensam historia. Jag förstår visserligen att man i en totalt individualiserad värld vill se till var och en som enskild och att det enda som räknas är möjligheten att ha ett arbete och att leva sitt liv. Men jag tror faktiskt att vi har betydligt fler behov än så. Vi har behov av att känna oss hemma i vårt samhälle bland dem vi har omkring oss, att känna trygghet.

Förändringar kanske ska få ta tid. Vi kanske ska få vara med så att alla som lever i landet är med på dem. Radikala förändringar är inte något som ska ske i alltför snabb takt. Nu talar vi visserligen om att det behövs radikala förändringar inom en viss reform, men hela Johanna Jönssons anförare andades önskan om radikala förändringar, att totalt bryta ned de normer och strukturer som har funnits här.

Min fråga är: Hur ska man, som Johanna Jönsson tidigare efterfrågade, motverka den enligt mig ganska naturliga önskan att känna trygghet, att känna sig hemma i sitt land?

Anf. 38 JOHANNA JÖNSSON (C) replik:

Herr talman! Jag har inte sagt att man ska motverka känslan av gemenskap eller av att känna sig trygg i sitt hemland. Det har jag inte sagt över huvud taget. Däremot har jag sagt att man ska försöka

motverka de negativa effekter som kan komma av att man känner sig rädd för förändringar. Det är lite olika saker.

Jag är inte alls på något vis särskilt individualistiskt lagd. Du har nog missuppfattat mig där, Paula Bieler. Jag är väldigt starkt för gemenskap. Däremot tror jag inte på gemenskap som bygger enbart på något påhittat begrepp eller att någon ska sitta och bestämma vem som får och inte får ingå. Jag tycker att det är lite konstigt.

Du sa att förändringar måste få ta tid. Det låter ju bra och vettigt, men det jag sa i mitt anförande var att förändringarna kommer oavsett vad vi vill. Även om man skulle vilja att det får ta tid är det inte mycket vi kan göra just nu. Då tror jag mer på att faktiskt försöka lösa de utmaningar som uppkommer och de förändringar som sker antingen vi vill det eller ej och ta bort de hinder som gör att det uppstår problem när förändringar sker. Jag tror inte att vi som politiker kan bestämma hur fort det ska gå just nu.

Jag undrar om du riktigt förstår vad som händer i världen just nu. Om du gjorde det skulle du se. Det är ju ganska tydligt. Människor kommer till Europa. Människor flyttar runt i hela världen. Vi har kopplingar och kontakter. Det går inte att stoppa utvecklingen.

Anf. 39 PAULA BIELER (SD) replik:

Herr talman! Jo, jag förstår. Jag har själv släkt över nästan hela jorden, även om jag inte har hunnit resa så mycket än. Men jag har vänner och bekanta över hela jorden.

Det som sas var, såvitt jag kunde höra, analysen att när samhället förändras i mycket snabb takt och personer inte längre känner sig hemma – när tryggheten där man känner sig hemma i sitt land och med sina traditioner ruckas – uppstår det konflikter. Det uppstår allt ifrån konkreta konfliktytor till främlingsfientlighet. Man känner att man hamnar i utanförskap, antingen man är född eller har kommit hit, och personer hamnar i separata grupperingar.

Det jag frågade efter var vilka lösningar som konkret föreslås för att komma till rätta med den känsla som finns där, vare sig man vill det eller inte. Det handlar trots allt inte bara om att möjliggöra för arbete och att man ska kunna bo var man vill utan också om att man ska ha en trygghetskänsla och en samhällsgemenskap. Den fysiska, faktiska nationsgränsen är kanske fiktiv. Det finns ingen gräns som gör att jag inte kan flytta min fot. Men däremot finns seder, traditioner och gemensamma referensramar. Det finns nationer som håller oss samman. Dem kommer man inte ifrån genom att kalla dem luddiga eller påhittade.

Anf. 40 JOHANNA JÖNSSON (C) replik:

Herr talman! Just det – hur ska vi kunna motarbeta utanförskap? Först vill jag förtydliga att Paula Bieler talar om utanförskap inom landet, inte mellan olika länder.

När det gäller oron är det skillnad mellan befogad oro och en oro som man bara känner. Du ville att man skulle angripa just den oro som man känner, som kanske inte är befogad. Där tror jag att det är jätteviktigt med till exempel de satsningar vi gör på flyktingguider, som gör att människor får mötas. Jag tror att det är jätteviktigt med platser, framför allt i små samhällen, där man har startat kaféer och annat. Det finns

väldigt framgångsrika projekt på detta område, framför allt sådana som drivs av ideella föreningar. Röda korset och Svenska kyrkan gör jätteinsatser på det här området. Det ideella engagemanget behöver vi alltså stärka.

Jag tror också att det handlar om att vi, var och en av oss människor, måste se till att öppna våra nätverk, vilket jag också sa i mitt anförande och som jag har sagt ganska många gånger här i kammaren nu. Vi behöver mötas mer för att få bort oron, så att människor förstår vilka det är som kommer och att de inte behöver vara rädda. Det tror jag är väldigt viktigt.

Paula Bieler talar om att det finns nationer. Jag kan inte riktigt hålla med om din definition av vad som är en nation längre. Det är så otroligt uppblandat. Det finns redan många människor här som har föräldrar från olika nationer som har blandats. Vi kan inte längre göra den uppdelningen. Den är helt irrelevant.

Att du och jag skulle ha mer gemensamt än jag har med alla mina vänner som jag har bott tillsammans med utomlands, i Förenade Arabemiraten och i Spanien, från alla delar av världen, håller jag verkligen inte med om. Och vilken nation ska jag i så fall få tillhöra – ingen? Jag håller inte med dig.

Anf. 41 ROGER HADDAD (FP):

Herr talman! På vilket sätt får vi en bättre integrationspolitik om man som Socialdemokraterna avskaffar integrationsministern, vars viktiga funktion är att ha överblick över hela kedjan från mottagande till inträde på arbetsmarknaden? På vilket sätt underlättas kommunernas mottagande när Sverigedemokraterna yrkar avslag dels på hela integrationspolitiken, dels på hela den budget som Folkpartiet och Alliansen lagt på riksdagens bord?

Norbergs kommun i min valkrets har en jätteutmaning. Kommunen är beredd att ta sin del av ansvaret om allt omkring fungerar: Migrationsverkets planering, statens ersättningar, omgivande kommuners insatser och de statliga myndigheternas uppdrag, exempelvis Arbetsförmedlingen. Om Sverigedemokraternas budget och politik gällde skulle Norberg inte ha en chans att bedriva ett bra mottagande. Folkpartiet har också medverkat till införande av en prestationsbaserad ersättning för kommuner som tar ett större ansvar i mottagandet för att underlätta integrationsarbetet i kommunen.

Folkpartiet har också medverkat till att Sverige ska föra en politik där människor som flyr krig och konflikt får en möjlighet att söka skydd och efter en asylprövning stanna i Sverige och vara med och bidra till vår gemensamma välfärd.

En solidarisk flyktingpolitik måste pareras med ett tydligt jobbfokus. Att förkorta nyanländas tid utanför arbetsmarknaden är det viktigaste integrationspolitiska målet. Ett viktigt steg togs under vårt ansvar i regeringen när etableringsuppdraget lades på Arbetsförmedlingen. För första gången på decennier hade riksdag och regering en nationell politik och ett tänk kring mottagandet, oberoende av var i landet en nyanländ kommer till, så att man får systematiska insatser inom utbildning och arbetsmarknad de första två åren för att förebygga utanförskap och bidragsberoende.

Utskottet hanterar också jämställdhetspolitiken. Folkpartiet har varit pådrivande i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck, och vi har gjort en stor kompetenssatsning på våra myndigheter, inte minst inom rättsväsendet. Vi har skärpt synen på tvångs- och barnäktenskap.

En annan utmaning är att många utrikes födda är arbetslösa. Rapporter från Arbetsförmedlingen och Riksrevisionen bekräftar detta. Många utrikes födda befinner sig utanför arbetsmarknaden, inte minst utrikes födda kvinnor. Detta är oacceptabelt, och Folkpartiet har nyligen ställt en fråga till regeringen om hur man avser att agera.

Vi behöver göra fler saker. Det behövs tydligare krav för den enskilde att delta. Sedan den 1 augusti kan också Arbetsförmedlingen dra in etableringsersättningen för den som inte deltar i insatser. Folkpartiet kan tänka sig att ta ett steg till och underlätta möjligheten att dra in ersättningen om man inte kommer till olika aktiviteter och språkundervisning.

Men vi måste också ställa tuffare krav på Arbetsförmedlingen, så länge man där har detta ansvar, att bli bättre på att få fler att delta i etableringsinsatser och att få mer relevanta etableringsinsatser och att man också upphandlar anpassade utbildningar för både män och kvinnor. Här förmodar jag, utifrån de studier jag har gjort, att det kan bli mycket bättre.

När det gäller lotsarna är vår uppfattning att systemet behöver skärpas till ordentligt, och det betonar vi i betänkandet. Jag yrkar härmed bifall till utskottets förslag. Vi avsätter mycket pengar för att erbjuda snabb vägledning för nyanlända för att de ska få en bättre introduktion i arbetslivet. Där finns det mycket mer att önska. Därför skärper vi i betänkandet skrivningarna: Oseriösa lotsar ska inte få bedriva uppdrag på Arbetsförmedlingens ansvar.

Integrationspolitik är inte enkelt. För att den ska fungera krävs att staten och kommunerna har en bra beredskap. Det bygger på att länsstyrelse, kommuner, näringslivet och de statliga myndigheterna bidrar. Det är ett väldigt skört system. Om en aktör inte deltar och bidrar blir det fördröjd inskrivning i sfi. Man kanske inte får sin yrkespraktik på Arbetsförmedlingen, och man kanske inte får de etableringsinsatser som lagstiftaren har avsett.

För att kunna hantera detta bättre har vi i betänkandet och budgetförslaget höjt anslaget till Arbetsförmedlingen för att ta emot detta nya uppdrag.

Folkpartiet vill avveckla sfi som egen skolform. Vi förordar i stället en språkutbildning inom vuxenutbildningen. Nuvarande upplägg leder till inläsningseffekter och fördröjningar, inte minst när det gäller utrikes födda akademiker. Oavsett vilken syn man har på integrationspolitik, på de nyanlända i Sverige, på invandrare och arbetskraftsinvandrare, så står vi inför ett viktigt vägval, inte minst den 22 mars. Vissa i kammaren vill fortsätta sprida en bild av att allt är dåligt och att invandringen är roten till det onda. Till och med vår vice talman, som är närvarande här i kammaren nu, har gjort olämpliga uttalanden om judar, tordalningar och samer kopplat till den så kallade svenskheten. Folkpartiet anser att det är väldigt olämpligt att en vice talman gör sådana uttalanden. Det skapar bara oro och ett kallare klimat i Sverige.

Vi väljer att se och erkänna problemen, göra något åt dem, se potentialen för att fler ska bidra till en fungerande bostadspolitik, skolpolitik och arbetsmarknadspolitik – de grundläggande momenten i en integrationspolitik.

Folkpartiet kommer att välja den senare vägen. Vi behöver utveckla och förtydliga kommunernas och myndigheternas ansvar. Vi behöver utveckla och förtydliga den enskildes ansvar, och vi behöver bredda diskussionen så att också facket och näringslivet tar sin del av ansvaret för att bidra till en reformerad politik.

Herr talman! Sverige ska inte bara vara ett land som erbjuder människor på flykt en fristad. Det ska också vara ett land där man snabbare och aktivt får vara med och bygga upp sin framtid.

(Applåder)

(ANDRE VICE TALMANNEN: Jag vill upplysa om att jag som tjänstgörande talman inte har rätt att gå i svaromål.)

Anf. 42 PAULA BIELER (SD) replik:

Herr talman! Jag blev lite konfunderad när jag hörde inledningen av Roger Haddads anförande eftersom han ifrågasätter att vi yrkar avslag på de satsningar som Alliansen har lagt fram och likställer detta med att vi skulle vilja ta bort allt stöd.

Vi har faktiskt väckt en egen motion på utgiftsområdet. Där satsar vi betydande resurser på ersättningar, exempelvis till kommunerna, eftersom vi vet hur situationen ser ut och eftersom vi vet att vi kommer att ta emot väldigt många människor även kommande år. Givetvis måste kommunerna få ersättning för detta. Däremot stryker vi mycket riktigt satsningar på särskilda integrationsåtgärder som bygger på idén om att man ska särbehandla människor i Sverige baserat på om de har svensk bakgrund eller om de är nyanlända i Sverige. Vi menar att det inte är en hållbar politik, precis som jag anförde i mitt anförande.

Vidare nämndes det att det absolut viktigaste är att man får ett arbete. Vägen in i samhället går visserligen ofta genom ett arbete, men det är inte ensamt. Jag vill referera till ett avsnitt i statsvetaren Andreas Johansson Heinös bok *Gillar vi olika?*. Han talar bland annat om att integration och assimilation egentligen inte skiljer sig åt särskilt mycket och att ackulturation och strukturell assimilation är två skilda saker. Ackulturation innebär att man ska bli en del av ett samhälle och ta sig in i samhället, och strukturell assimilation innebär att man ska ta sig in på alla områden, få ett arbete, delta på samma villkor och se likadan ut i statistiken, så att säga.

Min fråga är helt enkelt: Hur ska man arbeta för att samtliga som bor i vårt land ska vara en del av samma samhälle och inte bara vistas på samma yta?

Anf. 43 ROGER HADDAD (FP) replik:

Herr talman! Det här blir lätt en teoretisk diskussion, men jag förstår att Paula Bieler vill se en assimilationspolitik som vi hade förr i tiden, då man kanske var tvungen att tona ned vad man hette. Helst skulle man inte berätta att man var rom. Och så skulle man vara som om man vore svensk – vad det nu är för någonting. Det kan du berätta för mig i nästa inlägg.

Det viktigaste, som vi inte får frånga, är arbetsmarknaden. Det handlar om jobb och egenförsörjning. Du har fel när du säger att det inte behövs arbetskraftsinvandring. Arbetsförmedlingen säger i sin senaste

prognos av Tord Strannefors att det behövs 40 000 arbetskraftsinvandrare varje år för att vi över huvud taget ska klara den välfärdsservice som vi vill ge våra medborgare och våra äldre. Då räcker det inte med matchning.

Sverigedemokraterna målar över huvud taget upp en väldigt mörk generell bild. Men arbetslösheten sjunker generellt bland både ungdomar och långtidsarbetslösa. Men vi pekar i vårt inlägg från Folkpartiet på att det när det gäller utrikesfödda är ett stort bekymmer, inte minst under de första åren. Därför krävs det etableringsinsatser, skattepolitik, ekonomisk politik, en bra skolpolitik men också integrationsfrämjande insatser etcetera. Det yrkar ni avslag på. Det står till och med kommenterat, herr talman, i betänkandet att era prognoser och era ekonomiska beräkningar inte är realistiska. Ni vill ju strypa de här pengarna från den 1 januari 2015. Då skulle till exempel Norbergs kommun i norra Västmanland drabbas hårt.

Anf. 44 PAULA BIELER (SD) replik:

Herr talman! Arbetsmarknadspolitiken kommer vi att behandla i ett senare betänkande, så det tar jag där.

Nej, assimilationspolitik innebär inte att man ska leka svensk eller låtsas vara någonting som man inte är. Det innebär däremot att vi har en omställning i den syn vi har på vår politik. Vi ska göra något i stället för att satsa på att människor ska leva med olika identiteter sida vid sida men aldrig mötas. Vi har en situation där personer med utländsk bakgrund kanske har ett arbete men fortfarande är i utanförskap. De jobbar i separata branscher och i separata arbetslag och möter inte samhället. De är fortfarande inte en del av samma gemenskap i samhället.

Den assimilationspolitik som vi eftersträvar är helt enkelt en strävan efter att skapa en gemenskap som alla som bor i vårt land kan vara del av, oavsett om man är född i landet eller född utom det.

Jag fick inte svar på min fråga. Hur ska vi sträva efter att bygga en gemenskap så att samtliga som bor i vårt land känner att de är delaktiga i samma Sverige i stället för att de, om allting är bra, bara råkar kunna försörja sig eller, i värsta fall, helt och hållet lever i utanförskap?

Anf. 45 ROGER HADDAD (FP) replik:

Herr talman! Folkpartiet lyfter upp utanförskapsutmaningar. Det kan gälla tillgång till fritidsgårdar, så att ungdomar möts. Det gäller att ha bra skolor, så att vissa familjer och småbarnsfamiljer inte väljer bort vissa områden och vissa skolor.

Det är detta som är grunden i problemet.

Det handlar också om att se till att fler lämnar gymnasiet och får ett slutbetyg så att de får ett jobb på Icalagret i Västerås, där man umgås med alla möjliga nationaliteter, i stället för att lämna gymnasiet utan ett slutbetyg och ställa sig i kön på Arbetsförmedlingen eller hamna i kriminalitet och så småningom i fängelse.

Jag vet inte vilka Paula Bieler umgås med eller inte umgås med. Jag har inte sett det som du försöker måla upp, att man inte umgås etcetera. Det är klart att det finns familjer och ungdomar som umgås, inte minst i idrotten och i det civila samhället.

Ni väljer att måla upp en bild som ni förstärker och överdriver, men ni vill inte prata om grunden till utanförskapet. Och du vill inte prata om arbetsmarknad, vilket är mycket märkligt. Hela arbetsmarknadsutskottets fokus på integration går ut på: Hur ska vi underlätta för unga och vuxna, inte minst kvinnor, att få ett jobb? Det handlar om dem som just nu bär upp mycket inom barnskötaryrket, vård- och omsorgsycket, hemtjänsten och sjukvården. Inte ett ord har Paula Bieler och Sverigedemokraterna sagt i denna debatt. Det är mycket anmärkningsvärt.

Anf. 46 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V) replik:

Herr talman! Jag tänker ställa en fråga, för jag är väldigt nyfiken på en sak. I betänkandet står det att ni borgerliga partier ställer er bakom den tanke som vi och regeringen har kommit överens om i budgeten, nämligen att kvinno- och tjejjourer ska ha en fast och stabil finansiering och inte alltid vara beroende av projektpengar hit och dit. Men frågan är: Hur i all världen ska det gå till?

Man kan titta på borgerlighetens budget, som har fått stöd av SD. Det är 70 miljoner mindre i anslaget för särskilda jämställdhetsåtgärder.

Min fråga är: Hur tänker ni säkerställa den här finansieringen, och med vilka pengar? Jag undrar: När och hur mycket?

Anf. 47 ROGER HADDAD (FP) replik:

Herr talman! Det är korrekt att vi i vårt budgetförslag har något lägre anslag. Å andra sidan har vi lite högre anslag i fråga om integrationsåtgärder jämfört med Vänsterpartiets och regeringens förslag.

Vi har inte exakt på kronan specificerat pengarna till jämställdhetsåtgärder. Det kan man göra om man vill. Nu har vi inte haft kontroll över departementen och alla handläggare för att exakt specificera anslaget. Det får ske en prövning och en bedömning. Men jag vill ändå påpeka att när Folkpartiet hade ansvar för jämställdhetsministerposten ökade stödet till kvinnojourerna och den här verksamheten.

Sedan väljer regeringen och Vänsterpartiet kanske att ha en ännu högre ambition. Det är positivt, men vi har inte kunnat gå upp lika mycket i vårt budgetförslag, utan vi gör andra prioriteringar. Det betyder inte att det här anslaget inte skulle kunna användas till exempelvis kvinnojourer, men i så fall får myndigheterna göra en sådan prövning och bedömning.

Anf. 48 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V) replik:

Herr talman! Om man i ett betänkande säger att man tycker att det är viktigt att det finns en fast finansiering för kvinno- och tjejjourer måste det också finnas pengar för det – det borde vara ganska självklart. Det gör ju inte det.

Hela problemet för kvinno- och tjejjourerna är just att de hela tiden, år för år, måste gå och vänta och se om de kommer att få projektfinansiering eller inte. Det ger inte en stabil verksamhet. Det är en verksamhet som är otroligt viktig för väldigt många kvinnor och tjejer i dag.

Jag tycker att det är lite ohederligt att säga att man tänker se till att det finns och samtidigt inte har pengarna på kontot. Hur ska det här gå till? Det är det som är min fråga.

Anf. 49 ROGER HADDAD (FP) replik:

Herr talman! Jag håller inte med Christina Høj Larsen. Du får det att låta som att vi inte satsar på kvinnojourer över huvud taget. Det är inte sant. Vi höjde anslagen till kvinnojourerna när vi satt i regeringen.

Sedan vill ni ta ett steg till, och det är just det steget som kanske inte vi tar just nu i det här budgetförslaget. Man får hålla reda på argumentationen.

Sedan är det så här när det gäller jämställdhetsanslaget. Om man från myndigheten bedömer att man måste stötta upp lite grann kommer man att kunna göra det. Men jag vill som kommunpolitiker betona – jag är fortfarande kommunpolitiker – att det här ytterst är ett kommunalt ansvar.

Jag vet hur mycket man satsar på killjourer, tjejjourer och kvinnojourer, och de gör ett fantastiskt jobb. Det här är ett viktigt anslag, men vi ska inte överdriva dess betydelse. Det är ju mer stimulans och att stötta upp lite grann. Men varken vårt eller ert anslag skulle lösa den långsiktiga situationen för kvinnojourerna.

Anf. 50 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr talman! Dagens betänkande omfattar många viktiga områden, men jag kommer inte att hitta fördjupa mig i alla delar på grund av att vi har en kortare talartid. Jag väljer därför att fokusera på integrationen och hänvisar för övrigt på jämställdhetsområdet till vår gemensamma alliansbudgetmotion.

Jag vill inleda med att säga att för Alliansen har arbetslinjen stått i fokus och kommer fortsätta att göra det.

När vi kom i regeringsställning 2006 satte vi jobben i fokus på alla olika politikområden, något som har tjänat Sverige väl. Vi har nu en av Europas starkaste ekonomier, trots att vår omvärld har genomgått en kraftfull ekonomisk kris.

Alliansens satsningar på jobb har gynnat såväl jämställdhet som integration. Vi lade om politiken och flyttade etableringen av nyanlända till Arbetsförmedlingen för att visa på vikten av arbetslinjen. Det har inte varit en enkel omställning för Arbetsförmedlingen, men det har varit rätt satsning, vilket S- och MP-regeringen har bekräftat genom att denna linje har vidmakthållits.

Herr talman! I en omvärld där vi har en flyktingsituation som vi inte upplevt sedan andra världskriget söker sig människor naturligt till Europa för att få uppleva fred och en möjlighet att ge sina barn en framtid. 3,2 miljoner människor är på flykt utanför Syrien. Av dessa är 50 procent barn.

När vi i olika medier ser hur situationen ser ut i Syrien tror jag att vi alla förstår att människor flyr. Vi står alltså inför en flyktingström till Sverige som är i paritet med när vi hade kriget på Balkan och ett stort antal bosnier flydde till Sverige. Närmare 100 000 förväntas komma till Sverige, precis som då, och nu behöver vi ta den här utmaningen på allvar. Men den skrämselfpropaganda som pågår kring detta är inte

relevant. Om vi bara ser problem blir vi blinda. Då ser vi inte de möjligheter vi har och vad vi kan göra konkret.

Vi har i Sverige en reglerad invandring med ett regelverk som innebär att inte alla som kommer hit får stanna. Men de som får stanna, därför att Migrationsverket ser att det finns en uppenbar risk för dessa människors liv ifall de utvisas, ska vi så snabbt som möjligt stödja med vettiga och bra integrationsinsatser.

För att kunna ta emot dessa flyktingströmmar menar vi kristdemokrater att det nu krävs att vi håller huvudet kallt och hjärtat varmt. Därför har vi i Alliansen i vårt budgetförslag lagt ytterligare fokus på hur vi ska kunna ordna ett flyktingmottagande som bidrar till att människor snabbt integreras.

Att hamna i passivitet gynnar ingen, varken den enskilde ekonomiskt och socialt eller samhället i stort. För snabb integration krävs, som tidigare har nämnts här i dag, goda språkkunskaper. Därför föreslår vi i Alliansen i vår budget ytterligare satsningar på sfi, svenska för invandrare, redan i anläggningsboendet. Dessa kurser ska bli än mer målgruppsanpassade. Vi föreslår också individuella studieplaner och fler studieförberedande kurser inom folkhögskolorna. Men framför allt måste arbetet med validering av kunskaper och yrkeserfarenheter förbättras radikalt.

I den grupp som nu kommer från exempelvis Syrien finns flera med kunskaper som efterfrågas på arbetsmarknaden. Redan har Kalmar och Västra Götaland aviserat att man vill försöka rekrytera läkare och annan sjukvårdspersonal som kommer hit från Syrien. Därför krävs en snabb inlärlning av svenska men också validering av kunskaperna.

I medierna har vi kunnat följa personer som har fått vänta i över ett år på att få ett svar från Socialstyrelsen på validering av kunskaper hos läkare som kommer hit från Syrien. Här måste vi radikalt snabba på handläggningen. Det är viktigt för att den enskilde ska kunna försörja sin egen familj men också kunna bidra till samhället i stort och på sätt snabbt bli integrerad i det svenska samhället.

I dag finns det flera företag som börjar ta in arbetskraft från länder utanför Europa, men de saknar bostäder. Den tidigare kristdemokratiske bostadsministern Stefan Attefall påbörjade ett kraftfullt arbete för att snabba på bostadsbyggandet, vilket nu har gett resultat.

På den kooperativa bostadsrörelsen HSB:s hemsida kan man läsa att bostadsbyggandet börjar ta fart, att antalet påbörjade bostäder i flerbostadshus ökade med 50 procent mellan 2013 och 2014 och att det var något fler hyresrätter, glädjande nog, än bostadsrätter. Och fler väntas byggas under 2015. Det här är glädjande nyheter som meddelas på HSB:s hemsida och som innebär att vi är på rätt väg. Då kan vi inte ha stopp för infrastrukturprojekt och satsningar på jobb och utveckling. Sverige behöver allianser för att bygga möjligheter att ta emot den flyktingström som kommer.

Går ekonomin på högvarv kommer det att behövas arbetskraft, och då kan vi bli fler i Sverige. Som före detta statsminister Reinfeldt sa finns det plats i Sverige. Och vad gör det om vi blir ett land med fler medborgare? Vi lever i en ny, globaliserad värld med nya utmaningar men också möjligheter.

Herr talman! Bland dem som kommer hit finns det också många som vill starta eget företag. Där måste vi ge ytterligare stöd via Almis rådgivning för företagare med utländsk bakgrund, den så kallade ISF-rådgivningen, vilket också finns med i vår motion.

I integrationsarbetet har inte bara staten en viktig funktion. I valrörelsen besökte jag en ort, Stöde i Sundsvalls kommun, som tagit emot en stor grupp flyktingar. Där fanns först ett stort motstånd mot de nyanlända, och man startade Facebookgrupper mot de här personerna i det lilla samhället. Men kyrkans folk mobiliserade, startade kurser, erbjöd social gemenskap och samlade in kläder till stöd för de här personerna. På så sätt blev det en nystart för de här människorna, och man snabbade på integrationen.

Det civila samhället, herr talman, har en oerhört viktig roll att spela i integrationsarbetet. Staten kan inte ordna allt, särskilt inte när det kommer till den sociala integreringen i samhället. Det civila samhället är en brobyggare. Och vi kristdemokrater vill vara med och stärka arbetet med flyktingguider för att på ett mer framgångsrikt sätt involvera det civila samhället i integrationsprocessen.

Herr talman! Avslutningsvis: Sverige behöver Alliansens fortsatta politik för ökad integration. Budgetförslaget från S, MP och V står för stopp för jobb och utveckling. Och Sverigedemokraternas står för stopp för all invandring. De tycker därför inte att det behövs någon integrationspolitik.

Allt tyder på att vi inte kan styra över vår omvärld, även om vi skulle vilja att alla levde i fred och frihet. Vi kristdemokrater vill ge människor en fristad men betonar att de som kommer hit har både rättigheter och skyldigheter. Alla förväntas bidra till Sveriges framtida välbästand.

Med detta, herr talman, yrkar jag bifall till utskottets förslag till beslut.

(Applåder)

Anf. 51 PAULA BIELER (SD) replik:

Herr talman! Jag hade egentligen inte tänkt begära replik, men jag kunde inte låta bli när det refererades till Fredrik Reinfeldts uttalande om att det faktiskt finns plats. Min första fråga blir helt enkelt: Är det bara yta som är relevant?

Tack och lov fortsatte anförandet med tal om social integration, och det är bra. Men jag vill fortfarande ha svar på frågan: Vem har anført att geografisk yta är vad som är problemet med mottagandet i Sverige? Jag har mig veterligen inte hört något sådant.

Jag vill också uppmana till att lyssna på det som anføres och att läsa det som står i våra motioner och i vår politik. Sverigedemokraterna förespråkar inte stängda gränser och totalstopp för invandring. Sverigedemokraterna säger inte heller nej till integrationssatsningar med hänvisning till att vi inte ska ta emot några fler människor i vårt land, utan med hänvisning till att den integrationspolitik som har förts är kontraproduktiv och gör åtskillnad på infödd och invandrad svensk.

En grundläggande fråga är som sagt: Vem har någonsin anført geografisk platsbrist som huvudsakligt problem vad gäller mottagande av flyktingar?

Anf. 52 DÉSIRÉE PETHRUS (KD) replik:

Herr talman! Jag tror att Paula Bieler väljer att ta upp den här frågan för att hon inser att före detta statsministern faktiskt har en poäng. Oavsett vad man kan tycka om att det skulle handla om plats eller inte, säger många i debatten att det är fullt i Sverige. Jag hör även sverigedemokrater som säger att det är fullt i Sverige. Men statsministern försökte säga att det inte är fullt.

För över tio år sedan gick jag igenom olika utredningar för att se vad som kommer att behövas i Sverige framöver för att vi ska klara en framtid med välfärd. Då var svaret att vi antingen måste öka barnafödandet extremt eller ta hit nyanlända människor till Sverige från andra delar av världen.

Vi har valt att tro att det finns något positivt i att använda den möjlighet som ges när människor kommer hit. De flyr för sina liv, och jag antar att de flesta vill åka tillbaka till sina hemländer. Men för de människor som inser att de inte vet när kriget kommer att ta slut – se på den galne al-Asad i Syrien – och söker sig hit, och de har ett stort antal barn med sig, låt oss se till att vi gör integrationen till något positivt, inte se den som ett hinder. Det är den signalen som jag uppfattade att statsministern ville förmedla.

Paula Bieler säger att jag ska läsa Sverigedemokraternas motion, men jag kan läsa i er reservation i betänkandet: ”I princip innebär det att integrationspolitiken i sin nuvarande form avskaffas helt.”

Ni vill alltså inte ha någon integrationspolitik. Det är vad ni signalerar i er reservation.

Anf. 53 PAULA BIELER (SD) replik:

Herr talman! Jag har själv sagt både i mitt anförande och i tidigare repliker att vi är emot integrationspolitiken, så som den har förts, eftersom vi menar att den förs på ett splittrande sätt i vårt samhälle. I stället för att satsa på reformer där var och en som bor i vårt samhälle införlivas i ett och samma samhälle, i samma gemenskap, ligger fokus på särskilda satsningar som ger olika villkor baserat på om man är född i landet eller utom landet.

Fredrik Reinfeldts uttalande var tydligt sammankopplat med geografisk yta. Han refererade till att flyga över landet och se alla de skogar och vidder som finns. När jag och vissa andra påtalar bristen på platser i mottagandet handlar det om bostadsbrist, om en icke fungerande arbetsmarknad och om att personer som kommer hit hamnar i utanförskap.

Det har anförts tidigare, precis som har påpekats här, att vi behöver bli fler i arbetskraften, antingen genom barnafödande eller genom att personer kommer till vårt land. Det är vad som har sagts. Men flertalet av de personer som det skulle bli brist på när de går i pension har redan gått i pension. Vi har visserligen haft ett stort mottagande av personer från andra länder, men de har inte kommit in i arbetskraften i den grad som skulle behövas för att väga upp bristen. Det argumentet håller inte riktigt.

Sedan var det frågan om att det behövs yta för dem som behöver en fristad. Ja, personer behöver absolut en fristad. Vi satsar som bekant på att hjälpa länder i närområdet att erbjuda den fristaden. Det är inte ytan som behövs utan resurser, och det bidrar vi till. Vi satsar också på att ta

emot. Vi tycker att Sverige ska fortsätta att via vidarebosättningssystemet ta emot dem som behöver en permanent plats för att bygga ett nytt liv. Det är i och för sig en annan diskussion.

Jag undrar fortfarande hur man kan påstå att det finns plats när det uppenbart finns ett behov av bostäder och arbetsmarknaden inte fungerar.

Anf. 54 DÉSIRÉE PETHRUS (KD) replik:

Herr talman! Det finns nog ingen som säger att vi inte har utmaningar framför oss. Det är därför vi lägger fram förslag på satsningar, det vill säga pengar till integrationsåtgärder. Det är precis som att vi talar om att satsa på missbruksvård eftersom vi tror att det är mer effektivt om människor blir behandlade och kommer tillbaka till samhället. Vi sparar pengar på det. Man brukar säga att en satsad krona på rehabilitering ger nio tillbaka.

Vi tror att om vi satsar på snabba integrationsåtgärder kommer det att gynna oss på olika sätt. Man kan välja att se det enbart som en kostnad, men om man tittar på lång sikt kan det bli en besparing och därmed något positivt för vårt samhälle. Vi har ett helt annat ingångsvärde än Sverigedemokraterna har i debatten. Vi är fullt medvetna om att det finns utmaningar när det gäller bostäder, arbete, språkkunskaper och validering. Det finns många utmaningar. Vår budgetmotion har fokuserat på alla utmaningarna så att vi kan bidra till något bra med dem.

Man kan välja att lägga sig platt och säga att det finns en utmaning. Sedan kan man göra som Sverigedemokraterna och säga att man inte vill ha utmaningen. Världen ser ut som den gör. Varken jag eller Paula Bieler kan ensamma stoppa konflikten i Syrien. Sverige gör olika insatser för att få EU och FN att agera för att stoppa konflikten. Människor vill inte fly. De flyr för sina liv och för att de inser att barnen är ut och är in inte får en skolgång – de måste se till att deras barn får en skolgång.

Skulle inte Paula Bieler ha gjort precis samma sak? Jag skulle ha gjort det. Jag skulle ha sett till att mina barn fick en framtid. Låt oss se till att barnen får en bra framtid i Sverige och kan bidra till det svenska samhället.

(Applåder)

Anf. 55 ANN-CHRISTIN AHLBERG (S):

Herr talman! Jämsällldhetspolitiken måste integreras inom alla politikområden. Därför kan man inte se de stora satsningar som regeringen har gjort i budgetpropositionen i enbart utgiftsområde 13.

Regeringen har i sin budgetproposition budgeterat 1,5 miljarder som främjar jämsällldhet. Det har Moderaterna, Folkpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna tillsammans med Sverigedemokraterna röstat ned och emot.

Vår samarbetsregering har lagt fram många bra förslag, som är bra för kvinnor och män samt främjar jämsällldhet. Det är satsningar inom äldreomsorgen, där många kvinnor arbetar. Det skapar möjligheter till en bättre arbetsmiljö och även att kvinnor ska kunna orka jobba heltid om de så vill. Kvaliteten blir bättre så att man kan lita på omsorgen om sina nära och kära och vågar gå till jobbet och inte slutar arbeta i förtid.

Vi gör satsningar för att minska barngrupperna i förskolan och barnomsorgen, vilket är bra för våra barn, minskar många kvinnors

arbetsbelastning och ger bättre arbetsvillkor. Det handlar också om att få en bättre möjlighet att kunna jobba och inte bli sjuk av jobbet, som tyvärr många kvinnor blir i yrken där de har ansvar för människor.

Vi gör andra satsningar på förebyggande arbetsmiljöarbete och arbetslivsforskning, med fokus på kvinnors arbetsrelaterade ohälsa eller hälsa. Det är än viktigare i dag när vi ser att allt fler blir sjuka – kvinnor mer än män. Denna ohälsa är ofta arbetsrelaterad, men det finns inte tillräckligt med forskning.

Herr talman! Löne- och inkomstskillnader är fortfarande stora mellan kvinnor och män. Utvecklingen går för sakta. Då måste politiken göra sitt.

Vi vill förändra lagstiftningen så att lönekartläggningar sker varje år för företag med tio eller fler anställda för att upptäcka och faktiskt åtgärda osakliga löneskillnader fortare och tidigare. Vi vill att heltid ska vara norm, även för kvinnor, och vi vill få bukt med missbruket av otrygga anställningsformer. De drabbar inte bara unga människor utan även kvinnor så högt upp i åldrarna som 35-årsåldern.

Vi vill att en tredje månad i föräldraförsäkringen ska reserveras till vardera föräldern, vilket är bra både för barnet och för mammor och pappor. Den tredje månaden behövs för att öka kvinnors möjligheter i arbetslivet och för att kvinnor inte ska halka efter i löneutveckling eller karriär.

Vi vill ta bort vårdnadsbidraget, som är en kvinnofälla, och vi vill att fler kvinnor ska ta plats i börsbolagsstyrelser. Dessutom vill vi förbättra förlossningsvården. Det handlar om att med hjälp av de politiska möjligheter som finns driva på arbetet för jämställdhet så att man inte fortsätter att trampa vatten, som har skett de senaste åren.

Att kvinnor och män ska ha samma makt att kunna påverka sina liv handlar om möjligheter, inte bara till sin egen försörjning. Det handlar om makt och inflytande. Det handlar till om med om hyreskontrakt med mera.

Vi ser rubriker om hur kvinnor misshandlas svårt av sina män och måste fly. Många gånger finns det också barn med som både bevittnar och utsätts för denna tragedi.

Kvinnojourerna är de som ofta hjälper dessa utsatta kvinnor med ett skydd mot våldet. Därför vill vi ge mycket mer pengar till kvinnojourerna än allianspartierna, med en långsiktighet och som ett stöd för att jourerna ska kunna hjälpa de kvinnor som just har blivit utsatta för våld av sina män.

Herr talman! Neddragningar i välfärden och försämringar inom våra trygghetssystem drabbar kvinnor mer än män. Sjuktalet ökar, och det är flest kvinnor som drabbas av arbetsrelaterad ohälsa eller skador inom just kontaktyrken. Forskning och trygghetsförsäkringar behövs, men att försäkras ut är inte den rätta medicinen. Vi vill förbättra sjukförsäkringen, så att den som är sjuk faktiskt får bli frisk och får rehabilitering utan att riskera att försäkras ut och vara orolig för hur man ska kunna klara sig.

Många ensamstående med barn är kvinnor, och många har en mycket tuff ekonomisk situation. Därför vill vi att underhållsstödet ska bli högre.

Pensionärer med lägst pension skulle ha fått några hundralappar till i plånboken, för de skulle slippa just den orättvisa skatten och skulle också

ha fått möjlighet till ett högre bostadsbidrag. Men Alliansens olika partier är så låsta i sina respektive positioner att de inte kan driva en offensiv jämsällldhetspolitik och röstar tyvärr bort de flesta av våra förslag tillsammans med SD, vilket innebär att män återigen får mer än kvinnor.

Avslutningsvis vill jag säga att jag står bakom vårt gemensamma särskilda yttrande som vi har tillsammans med V och MP.

(Applåder)

Anf. 56 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Herr talman! Jag kommer att använda en kolumn i Svenska Dagbladet, författad av den tidigare riksdagsledamoten och migrations- och integrationspolitiska talespersonen för Folkpartiet Mauricio Rojas, som utgångspunkt för huvuddelen av mitt anförande. Kolumnen publicerades på nätet sent i går kväll.

Den som vill ta del av SD:s politiska förslag och synpunkter kan läsa vår reservation och vår budgetmotion inom utgiftsområdet.

Mauricio Rojas var en av huvudanledningarna till att jag en gång i tiden blev medlem i just Folkpartiet. Det var naturligtvis innan jag blev sverigedemokrat. Men det var innan jag förstod att Folkpartiet – förutom just Mauricio – inget förstod och inget ville förstå om de integrationsutmaningar som Sverige stod inför. Det var innan han mer eller mindre tvingades i landsflykt, och det för andra gången i sitt liv.

Mauricio skriver i sin kolumn om valet den 22 mars och om den framtida regeringsbildningen. Han förordar där en koalition mellan S och Alliansen. Han skriver att ”det skulle kunna ge Sverige en regering med förmåga att ta itu med de stora utmaningarna som stundar, inte minst gällande invandrings- och integrationspolitiken.”

Han skriver vidare: ”Jag antar att åtminstone S och allianspartierna har förstått att SD:s frammarsch inte kommer att hejdas om man inte kan redovisa en trovärdig politik på dessa områden som kan rätta till de missförhållanden, som med all rätt oroar så många svenskar oavsett födelseort och ursprung.

Det är inte en lätt uppgift efter decennier av misslyckanden, handlingsförlamning, floskler, missriktad välvilja och tafatta försök att dölja eller frisera opassande information gällande allt från missbruket av flyktinglagstiftningen till brottsstatistiken och utanförskapets utbredning. Men det är just allt detta som utgör grunden för SD:s framgångar, inte att hundratusentals svenskar skulle ha blivit fascister eller främlingsfientliga rasister.

Det är med ett ärligt erkännande av dessa omständigheter som förtroendet för vad ni har att säga och lova på migrations- och integrationsområdet kan börja återställas. Då skulle det finnas en chans att omvandla dagens kris till en möjlighet att bygga upp ett bättre Sverige för alla. Det vore ett utomordentligt sätt att reparera den bottenlösa dumhet som ni nyss begick.”

Detta skrev Mauricio Rojas i Svenska Dagbladet i går kväll.

I stället för Mauricio Rojas fick vi alltså Erik Ullenhag eller Roger Haddad. Jag suckar.

När man studerar de två förslagen, förutom SD:s, som ligger på bordet, alltså den rödgröna regeringens och Alliansens förslag, för utgiftsområde 13 inser man ganska snabbt att inget av dessa två block har

förstått och inte ens har den minsta lilla vilja att förstå eller förändra politiken i den riktning som Mauricio önskar. Man kan blott konstatera att den bottenlösa dumheten består.

(Applåder)

Anf. 57 HANIF BALI (M) replik:

Herr talman! SD talar om att avskaffa integrationspolitiken och i stället införa sin magiska assimileringspolitik, som kommer att ge strålande resultat. När vi bad SD att definiera vad denna fantastiska assimileringspolitik är visade det sig vara en samhällsorienteringskurs och sfi. De bygger upp bilden av att den integrationspolitik som vi för är samhällssplittrande och att etableringsåtgärder är splittrande och gör skillnad mellan människor för att inrikes födda inte får ta del av etableringsinsatser och sfi.

Då har jag en fråga. Den samhällsintroduktion och sfi som ni vill genomföra, är inte det också splittrande? Det är en åtgärd som är speciellt framtagen för nyanlänclä. Är det då splittrande? Skapar det splittring inom det svenska samhället att en grupp vuxna som behöver lära sig svenska får lära sig det på en speciell kurs? Det skapar alltså splittring inom svenska folket. Det är nästan barockt. Det är som att påstå att det skapas en generationssplittring för att en 40-åring inte får gå på gymnasiet tillsammans med ungdomar. Det är ungefär samma sak.

Den bild som ni vill måla upp om dessa sårlosningar till vissa stämmer inte. Det känns som ni är lite fast i 90-talet eller i 80-talet, alltså en integrationspolitik som inte längre finns.

Då undrar jag: Vad är det i era åtgärder som inte är splittrande, och vad är det som är splittrande i våra?

Anf. 58 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Hanif Bali gör det lite enkelt för sig. Jag tror att jag har läst någonstans att Hanif Bali kom till Sverige i mycket unga år. Jag tror inte att han har deltagit i någon samhällsinformation för nyanlänclä och kanske inte heller i sfi. Svenska fick han lära sig, precis som alla andra små barn, på ett naturligt sätt i Sverige. Man kan säga att han fick med sig det med modersmjölken.

Men det finns de som kommer till Sverige vid äldre år och som inte har detta, som inte har språket och som inte har kunskapen om hur det svenska samhället och de sociala koderna fungerar. De behöver få del av detta – så är det.

Det är allt det övriga i er integrationspolitik som är splittrande, till exempel instegsjobben. Nu är vi inne på arbetsmarknadspolitik, men man kan inte komma ifrån det. I instegsjobben har man sårlosningar som ger undanträngningseffekter på arbetsmarknaden och som gör att andra inte kommer in på arbetsmarknaden och får dessa jobb. Det är för att man har sårlosningar. De har visat sig vara fruktansvärt ineffektiva. Det var bortkastade pengar. Det är det vi pratar om.

Anf. 59 HANIF BALI (M) replik:

Herr talman! När det gäller instegsjobben är det alltså 3 000 människor om året av Sveriges fem miljoner arbetstagare som splittrar folket. Det är en helt orimlig logik ni bygger upp, Sven-Olof Sällström.

Det är som om jag skulle tycka att gymnasiepraktikanter splittrar svenska folket och att de är gratis arbetskraft som skapar barriärer mellan generationer. Det är samma jämförelse.

Vi vet att instegsjobben är en väldigt liten åtgärd. Kriteriet är att man får ta jobbet om man pluggar på sfi. Man måste alltså plugga och jobba samtidigt. Det är en sådan insats. Poängen är inte att bidra till arbetskraft utan att man när man pluggar på sfi samtidigt ska kunna nyttja språket och på så sätt få en bättre språkutveckling.

Det är i grund och botten bra att människor lär sig språket. Att vi pratar samma språk är väl att bidra till en gemenskap? Är det splittringspolitik?

Sven-Olof Sällström måste känna till någon integrationsåtgärd i budgeten som jag inte känner till och som är en sällsöning som endast ges till invandrare och där man får magiska guldkanter i vardagen som jag som är svensk via modersmjölken inte får ta del av. Det finns inget sådant. Därför uppmanar jag dig att vara lite saklig i den här diskussionen, Sven-Olof Sällström.

Då landar vi i slutsatsen: Vad i era åtgärder är det som kommer att fungera så himla mycket bättre – myndighetsmässigt och åtgärds mässigt – än våra? Det är detta jag undrar.

Anf. 60 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Återigen gör Hanif Bali det väldigt enkelt för sig. Jag tog ett exempel på en av de integrationsåtgärder som varit fullständigt bortkastade – pengar i sjön.

Precis som den rödgröna regeringen satsar ni i ert budgetalternativ, Hanif Bali, över 150 miljarder totalt på både migration och integration under budgetperioden – på i stort sett verkningslösa åtgärder. Vi kan titta hur det har fungerat historiskt och ser då att det inte har fungerat alls.

Vi har till exempel Riksrevisionens rapport om er ”stora” reform under den förra mandatperioden: etableringslotsarna. Hur gick det med den? Prata gärna om den! Det gick så där, va? Tiotals miljarder kastades i sjön – även i framtiden, om man inte är klok. Det är fullständigt vettlöst.

Vad kan man använda dessa pengar till i stället? Man kan använda dem till en bra arbetsmarknadspolitik och en bra utbildningspolitik. Man kan skapa riktiga jobb och ge bra förutsättningar för småföretag att växa. Man kan ta bort den särskilda löneskatten och sjuklöneansvaret och få jobb i Sverige.

Vi kan vara överens om en sak: Det bästa sättet att komma in i samhället är att få ett jobb och börja prata svenska och träffa svenskar. Så är det. Men de särskilda integrationssatsningarna är fullständigt bortkastade.

Ni har haft 30–40 år med den här typen av politik, och det har inte fungerat, Hanif Bali. Ni har kommit till vägs ände. Ni måste förändra er politik och göra något annat. Det är vad vi vill göra med pengarna – skapa riktiga jobb, på riktigt.

Anf. 61 ROGER HADDAD (FP) replik:

Herr talman! Det var intressant att höra att Sven-Olof Sällström kom ut som före detta folkpartist. Jag vet att han också har varit centerpartist.

Jag har studerat Sällströms gamla EU-kandidatur – hans website ligger fortfarande ute. Där vill du ta tillbaka Sverige till svenskarna, Sven-Olof Sällström, så du har nog hamnat rätt nu när du har kommit till Sverigedemokraterna.

Mauricio Rojas har drivit på viktiga insatser i Folkpartiet, bland annat språktest för att få medborgarskap. Det fick vi kritik för. Vi drev frågan om anonyma jobbansökningar. Det fick vi kritik för.

Inom detta politikområde är det svårt att mejsla fram förslag som får effekt och som de flesta kan ställa upp på, men vi har drivit på när det gäller samhällskurser, språktest och reformering av sfi.

Som jag sa i mitt inlägg vill vi avveckla sfi, för det fungerar inte. Lägg in det i komvux, yrkesinriktning eller vad det nu kan vara. Men ni i Sverigedemokraterna yrkar ju avslag på budgeten och själva integrationspolitiken, Sven-Olof Sällström. Din kollega Paula Bieler benämnde det *så kallade* integrationsinsatser.

Förut var det ett lotteri. Jag har varit kommunpolitiker och kommunalråd med ansvar för de här frågorna. Jag har jobbat ute i stadsdelarna med fritidsgårdar, närpolis, vuxenutbildning, sfi och vad man vill. Det är integrationspolitik konkretiserat.

När jag lyssnar på Sverigedemokraternas inlägg blir det en migrationspolitisk debatt och allmän kritik. Men vad vill ni då, Sven-Olof Sällström? Jag har försökt lyssna här i drygt en timme, herr talman. Jag får inte fram fem sex sju punkter som jag skulle kunna ta med och diskutera i vårt parti, till exempel, utan det är allmänna klagomål.

Sverige har fastnat i en migrationspolitik, men vi ska diskutera integrationspolitik. De här människorna finns i Sverige, och de ska vara med och bidra till vår gemensamma välfärd.

Anf. 62 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Folkpartiet har, Roger Haddad, fram till alldeles nyligen haft en integrationspolitisk minister som jag skulle vilja påstå var den mest misslyckade ministern i svensk modern politisk historia. Denna minister har misslyckats med sitt värv på punkt efter punkt, har inte lyckats med någonting och har inte genomfört någonting som har inneburit en radikal förändring av migrationspolitiken.

Vi hörde nyss Hanif Bali tala här framme, och vi fick då några exempel på detta. Ni har alltså misslyckats, Roger Haddad. Sluta vara så förbaskat rädd för kritik! Det är inte så farligt om tidningarnas ledarsidor skriver negativt om svenska politiska förslag. Det kan man ta. Ni ska inte vara så fruktansvärt strykrädda hela tiden. Det är er kanske största brist.

Vad är det som har lyckats i er integrationspolitik, Roger Haddad? Var har ni de goda exemplen? Vilka miljardsatsningar har varit bra för integrationen, bra för att människor ska komma i jobb och bra för att människor ska komma in i samhället, lära sig svenska och bli en del av det svenska samhället? Var har ni dem? Var är de lyckade satsningarna? Plocka fram dem! De finns ju inte. Du kan stå här och svamla om dem, Roger Haddad, men de finns inte.

Efter 30–40 år av misslyckade integrationssatsningar frågar du vilka våra alternativ är. Det är mycket enkelt. Vi ska inte fortsätta med samma politik. Vi ska använda de gemensamma resurserna till verklig integration eller assimilation – vad man nu vill kalla det.

Vi ska inte ha den typen av politik som skapar särlösningar. Vi ska erbjuda riktiga jobb genom att ge företagen bra förutsättningar. Vi ska skjuta till medel i offentlig sektor, där inte minst många utrikesfödda jobbar, så att man får större resurser och kan anställa fler. Vi ska ge bättre utbildningar och bättre förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden. Vi ska inte ha särlösningar som inte fungerar, Roger Haddad.

Anf. 63 ROGER HADDAD (FP) replik:

Herr talman! Jag kommer från Västerås kommun, och där har Sverigedemokraterna för andra perioden haft företrädare. Jag kan inte minnas att de har lagt fram ett enda förslag eller en enda motion.

Trots den tuffa retoriken här i kammaren handlar integration till slut om kommunalpolitik – hur man bygger bostäder, om man satsar på extra personal i förskolan, om man driver frågan om närpolis tillsammans med staten, om man satsar på förskolor i utsatta områden etcetera. Det är kommunalpolitik till 89–90 procent när det gäller integration. Det är så man löser det på marken.

Vi har upphandlat sfi och skapat yrkessvenska inom vuxenutbildningen. På nationell nivå har vi sagt att vi måste ändra regelverket så att man inte efter sfi går till svenska som andraspråk och fastnar där. Valideringsuppdraget gavs redan av den förra regeringen. Den här regeringen vill fortsätta, och det tycker vi är bra.

Härom veckan besökte jag ditt hemlän Västernorrland, Sven-Olof Sällström. Där skriker landstinget efter personal, men det är landstingen själva som inte har förmått ta fram bra moduler eller erbjuda yrkespraktik tillsammans med Socialstyrelsen. Då ska vi angripa det.

Etableringsreformen utvärderas. Men håll med mig, Sven-Olof Sällström! Förut erbjöd vissa kommuner integrationsinsatser medan vissa över huvud taget inte hade några integrationsinsatser. Det var ett rent lotteri, beroende på ambitionsnivå.

Nu har staten genom Folkpartiet och Alliansen lagt denna uppgift på Arbetsförmedlingen, och Folkpartiet tycker att hela regelverket så långt det går ska harmoniseras med övrig arbetsmarknadspolitik. Men det är klart att om du kommer från Somalia eller Afghanistan utan skolbakgrund, då behöver du en lots eller en etableringshandläggare, behöver någon i kommunen som hjälper dig att ansöka om id-kort eller skriva in barnen i förskolan. Det är integrationspolitiska insatser, smörjmedel. Det är det ni yrkar avslag på i dag.

Anf. 64 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Snälla Roger Haddad, använd inte etableringsreformen som något positivt exempel! Etableringsreformen, framför allt etableringslotsarna, har fått den mest svidande kritik som jag någonsin har sett i Riksrevisionens historia. Jag tror inte att det finns något annat nederlag som är så stort. Hade Riksrevisionen haft möjlighet – men det har de inte – att föreslå att den skulle läggas ned hade de gjort det. Det är ett fullständigt misslyckande.

När det gäller kommunal integrationspolitik: Den tenderar att i stora delar vara kommunal arbetsmarknadspolitik, det vill säga man avsätter medel för att få in nyanlända eller andra på arbetsmarknaden. Det kan

vara riktigt. Arbetsmarknaden är ju nyckeln till integration eller assimilering, som vi ser det.

Man lägger stora kommunala medel, oftast på kommunal arbetsmarknadspolitik där man inte har någon måluppföljning och framför allt inte har några mål och inte låter medborgarna utkräva ansvar av de politiker som har beslutat. Man gör ingen uppföljning över huvud taget.

Jag vet inte om det stämmer in på Västerås, men i de flesta andra kommuner där vi har sett den här typen av projekt finns det ingen måluppföljning över huvud taget av verksamheten. Jag hoppas att det är annorlunda i Västerås.

Återigen: Är det vettigt att använda över 150 miljarder under mandatperioden så här? Kan vi använda pengarna på annat vis? Kan vi ta bort den särskilda löneskatten så att småföretagarna kan växa och anställa? Kan vi ge alla som vill ha det rätt till heltid i vård om omsorg, där det finns många invandrare och många kvinnor? Det skulle skapa motsvarande 25 000 heltidsarbetskrafter i offentlig sektor. Det skapar riktiga jobb, riktig integration eller assimilering.

Det du håller på med är konstgjord andning, som dessutom är resultatlös och kostar en oerhörd massa pengar.

Anf. 65 ANNIKA QARLSSON (C):

Herr talman! Vi debatterar utgiftsområde 13, Integration och jämslällldhet. För den på läktaren som undrar varför det hoppar mellan två olika områden: Området berör båda delarna. Min partikollega Johanna Jönsson har redan tidigare talat för Centerpartiet i den del som rör integration, och jag ansvarar för jämslällldhet.

Jag yrkar bifall till förslaget i betänkandet, där allianspartiernas förslag om anslagsfördelning tillstyrks.

Herr talman! Kvinnor har sedan början av 70-talet haft en självklar plats på arbetsmarknaden. Flera politiska beslut har lagt grunden till deras intåg, varav flera på initiativ av Centerpartiets ministrar.

Fortfarande tjänar män mer än kvinnor. Män är i större utsträckning företagsledare, arbetar oftare heltid och är innehavare av fler styrelseposter samt tyngre uppdrag i näringslivet – detta trots att kvinnor oftast har högre utbildning och i och med det är bättre meriterade än män.

Kvinnor är i stället överrepresenterade vad gäller sjukskrivningar, deltidsarbete och uttag av föräldradagar och VAB-dagar. Kvinnor utsätts även i större utsträckning för våld – fysiskt, psykiskt och sexuellt. 17–20 kvinnor dödas varje år av män som de har eller tidigare har haft en nära relation till.

Arbetet för kvinnors rättigheter måste bedrivas på bred front. För Centerpartiet är det viktigt att det fortsatta reformarbetet tar avstamp i liberala och frihetliga lösningar som respekterar människans självbestämmande, valfrihet och frihet. Våra gemensamma system måste vara så uppbyggda att flickor och pojkar, kvinnor och män, har samma möjligheter.

Herr talman! Genom jobbskatteavdraget, som gynnar kvinnor mer än män, genom RUT-avdraget, som har gjort svarta jobb vita, och genom rekordstora jämslällldhetssatsningar på nästan 2,6 miljarder under

regeringsåren 2006–2014 har vi nått konkreta resultat för ökad jämsällldhet.

Under de åren ökade också andelen kvinnor i styrelserna för statligt helägda bolag, så att andelen i dag uppgår till 50 procent. Andelen kvinnliga ordförande i de statligt helägda bolagen ökade från regeringen Perssons 23 procent till alliansregeringens resultat 41 procent i dag.

Sverige har högst arbetskraftsdeltagande bland kvinnor i EU, och aldrig förr har en så stor andel av kvinnorna arbetat heltid. Jämsällldheten gynnas av en politik som värnar jobben och som stärker drivkrafterna för att arbeta.

Vi vill slå vakt om de reformer som alliansregeringen genomfört, som ger fler kvinnor möjlighet att starta eget eller arbeta till bättre villkor. Det ska löna sig att utbilda sig, förkovra sig och utvecklas i sitt yrke – även i offentlig sektor. Det ska vara möjligt att starta och driva företag med kvalitet även inom välfärdssektorn.

Att byta arbetsgivare är ett sätt att få upp sin lön, att öka sitt inflytande och att få utmaningar som gör att man utvecklas i arbetet, vilket vi sammantaget vet är bra för arbetsmiljön. I Jobbhälsobarometern, där man mäter de anställdas syn på jobbet inom vård- och omsorgssektorn, visar det sig att medarbetare i privat vård är stoltare över sin arbetsplats, är mer nöjda med arbetsledningen, är mer nöjda med arbetsmiljön och är mer nöjda med lönen.

Förutom argumentet att människor som behöver vård ska ha möjlighet att välja och argumentet att nya vårdformer växer fram med en mångfald av utförare är det också ett tydligt jämsällldhetsperspektiv att möjligheterna finns att starta och driva företag även inom offentlig finansierad sektor.

Herr talman! Även om mycket har hänt finns stora utmaningar kvar. Bara för att nämna några: arbetsmiljöfrågor, möjligheten att starta och driva företag, delat ansvar för familj och försörjning och ett liv fritt från våld och diskriminering.

Vi fortsätter att satsa på förebyggande insatser för kvinnors arbetsmiljö. Vi väntar också på de resultat som kommer att presenteras av alliansregeringens delegation för jämsällldhet i arbetslivet den 31 maj 2015. Nya regler om aktiva åtgärder mot diskriminering bereds. Vi avvaktar vad som framkommer vid denna beredning.

Vi agerar kraftfullt mot våld i nära relationer liksom mot brott grundade på hederskultur, för det är oacceptabelt, och samhället ska markera mot dessa brott. Individuella fri- och rättigheter är universella, och ingen inskränkning ska kunna rättfärdigas med kultur eller tradition. En samlad nationell strategi, som nu utreds, kommer att bidra till att öka effektiviteten, kvaliteten och långsiktigheten i insatserna på området.

De ideella kvinnojourernas betydelse kan inte nog beskrivas. De utför ett betydelsefullt arbete med stöd och skydd för kvinnor som har utsatts för våld. Kvinno- och tjejjourer ska ha en långsiktig finansiering säkerställd.

Herr talman! Enligt FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna är alla människor fria och lika i värde och rättigheter. Främlingsfientlighet och andra former av intolerans står i strid med principen om alla människors lika värde och är ytterst en utmaning mot

hela den värdegrund som bär upp en demokrati och ett öppet och fritt samhälle.

Centerpartiet strävar mot ett samhälle som tar till vara och värnar varje människas förmåga oavsett varifrån man kommer, vilket kön man har och vilken sexuell läggning eller trostillhörighet man har.

I detta anförande instämde Désirée Pethrus (KD).

Anf. 66 ANN-CHRISTIN AHLBERG (S) replik:

Herr talman! Annika Qarlsson sa i sitt anförande att jobbskatteavdraget hade gynnat kvinnor mer än män. Det är helt fel. 70 procent av allt jobbskatteavdrag går till män, enligt SCB 2012. Det var 1,3 miljarder som gick till kvinnorna och 4,2 miljarder som gick till männen. 5,5 miljarder av jobbskatteavdraget gick till dem som tjänade över 50 000 kronor per månad. Det är ganska tydliga besked. Vi vet att kvinnor är de som oftast tjänar minst och att männen är de som tjänar mest.

Med den politik som ni i Alliansen för med stöd av Sverigedemokraterna kommer det att bli ytterligare en bonus på 4,3 miljarder nästa år till de allra rikaste här i Sverige. Man behöver inte vara professor för att veta att det kommer att gynna redan rika män mer än kvinnor.

Vi tycker att det hade varit bättre att fördela de här pengarna mer rättvist, så att kvinnor också hade fått ta del av den goda kakan genom att få en bättre arbetsmiljö, få möjlighet till heltid och få en välfärdssektor som man kan lita på så att man får den valfrihet som Annika Qarlsson pratar om, kan försörja sig själv och kan påverka sitt eget liv.

Anf. 67 ANNIKA QARLSSON (C) replik:

Herr talman! Jag kan bara konstatera att Ann-Christin Ahlberg just nu driver en väldigt ohederlig debatt när hon står i den andra talarstolen.

Hon får er som sitter på läktaren eller hemma vid tv:n att tro att Socialdemokraterna är emot jobbskatteavdraget. Men jobbskatteavdraget är kvar och finns där. Ni har valt att inte ta bort det även om ni har tagit en liten del på toppen. I det stora hela är det fortfarande kvar.

Det är intressant att gå in och titta på olika lönenivåer. Det vi gjorde när vi införde jobbskatteavdraget var just att se till att det blev en större effekt på de lägsta inkomsterna, vilket skapar större utrymme och ger mer pengar till de kvinnor som har de lägsta inkomsterna. Vi gjorde den konstruktionen på jobbskatteavdraget med tanke på att det skulle vara på det viset.

Det som är lite intressant är att jobbskatteavdraget också hänger ihop med möjligheten att komma i arbete. Med den budget som föll häromveckan skulle politiken ha slagit mot arbetsmarknaden och lett till färre jobb.

Den viktigaste omfördelning som sker i politiken över huvud taget gäller skillnaden mellan att vara arbetslös och att ha möjlighet att gå till jobb. Under de åtta år som vi var i regeringsställning såg vi till att över 300 000 nya jobb kom till. 340 000 människor kan försörja sig och glädjas åt ett jobbskatteavdrag.

Med vår politik fortsätter vi utvecklingen för att fler människor ska komma i arbete. Ann-Christin Ahlbergs och hennes regerings alternativ kommer att leda till färre jobb, vilket slår hårt mot dem som inte kommer in på arbetsmarknaden över huvud taget.

Anf. 68 ANN-CHRISTIN AHLBERG (S) replik:

Herr talman! Annika Qarlsson kommer in på jobbpolitiken, och jag kan förstå att hon vill prata bort jämslällldhetspolitiken.

Den budget som Socialdemokraterna och Miljöpartiet med stöd av Vänsterpartiet lade fram innehöll åtgärder som främjade jämslällldheten med 1,5 miljarder. De åtgärderna hade inte räckt för att få ett jämslälllt Sverige, men de hade fört jämslällldhetspolitiken i rätt riktning. Vi behöver såväl politik som attityder och värderingar ute i samhället.

Allianspartierna har låst ihop sig så att de inte ens kan driva den politik inom jämslällldhetsområdet som de står för var för sig, utan de ser till att det inte blir någon större skjuts framåt på det området.

Det är faktiskt så, Annika Qarlsson, att 70 procent av alla jobbskatteavdrag går till män. Om man går tillbaka till den förra regeringen ser man att det står klart och tydligt i deras budgetproposition att kvinnor *kan* få mer om de fullt ut skulle gynnas av jobbskatteavdraget.

Som det ser ut nu är de som förlorar mest på det budgetalternativ som vann här i kammaren, Alliansens förslag, de med lägst inkomster. De förlorar många hundralappar varje månad. Annika Qarlsson vet precis lika väl som jag att det är flest kvinnor i den gruppen.

Annika Qarlsson talar om andra saker än vad detta handlar om: att föra en jämslällldhetspolitik som är värd namnet. Det var det vi lade fram förslag om, och det har försvunnit med er politik.

Anf. 69 ANNIKA QARLSSON (C) replik:

Herr talman! När Ann-Christin Ahlberg beskriver det som att all jämslällldhetspolitik försvann är det en fortsättning på den argumentation man började med något år före valet. Man försökte göra det tydligt – eller otydligt, vilket man nu ska tolka det som – att Alliansen inte hade någon jämslällldhetspolitik.

När vi tillträdde 2006 tiodubblades anslagen till jämslällldhetsområdet. Det vet Ann-Christin Ahlberg väldigt väl. Under sju år hade man väldigt svårt att förhålla sig till att det krävdes en alliansregering för att satsningarna på studier, forskning och utveckling av strategiskt arbete för att motarbeta våld mot kvinnor skulle komma igång och ta ordentlig fart. Att det behövdes en alliansregering för att det skulle komma på plats sved i den socialdemokratiska själen.

För något år sedan började man konsekvent uttrycka sig som att vi inte hade någon jämslällldhetspolitik. Jag blir så fruktansvärt besviken när man gör på det viset, i stället för att vi kan stå och prata om att det finns skillnader, att vi prioriterar olika, att vi ser olika delar i politiken som viktiga för kvinnor.

Jag tror inte att Socialdemokraterna inte tycker att det är viktigt med jämslällldhet. Men vi prioriterar olika saker, och vi jobbar på olika sätt, utifrån att vi har olika ideologiska grund- och värderingsprinciper.

Att då stå och säga att det inte finns någon satsning, att vi inte vill någonting och att vi är inlåsta blir bara kontraproduktivt. Någonstans tappar vi möjligheten att diskutera vad det innebär för kvinnor att det finns möjlighet att starta och driva företag inom områden där det traditionellt sett är väldigt många kvinnor som jobbar och där en hög professionalism ingår. Där vill ni stänga dörrarna. Vi vill fortsätta att hålla dem öppna så att kvinnor ska kunna byta arbetsgivare eller kunna starta och driva företag.

Anf. 70 ROSSANA DINAMARCA (V):
Åhörare!

(ANDRE VICE TALMANNEN: "Herr talman" säger vi när vi inleder ett anförande.)

Du är inte min talman.

Om 67 år är jag 107 år. Om jag lever så länge kommer jag att få uppleva att löneskillnaderna mellan män och kvinnor har jämnats ut. Mina barn kommer att ha passerat pensionsåldern.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män är 14 procent. Det innebär att kvinnor arbetar gratis en timme och sju minuter varje dag – bara för att vi är kvinnor!

Allt det här är oacceptabelt. Vi behöver en aktiv politik som snabbar upp takten väsentligt.

Löneskillnaden minskar sakta, men inkomstklyftan mellan män och kvinnor har växt med 50 procent under regeringen Reinfeldts åtta år. Anledningen är, till skillnad från vad utskottet skriver i sitt betänkande, att jobbskatteavdragen framför allt har gynnat högavlönade män.

Men gapet är i verkligheten ännu större på grund av de påtvingade deltiderna, visstidsanställningarna och delade turer som ökade kraftigt under regeringen Reinfeldts alla privatiseringar i välfärden, där en majoritet kvinnor arbetar.

Bland fattigpensionärerna är en stor majoritet kvinnor.

Sjukskrivningarna är dubbelt så höga bland kvinnor som bland män. Och det är när det första barnet kommer som skillnaderna mellan kvinnor och män sticker iväg ännu mer.

Att det ser ut så här beror på att kvinnor haft och fortfarande har huvudansvaret för hemarbetet.

Vänsterpartiet fick genomslag för att börja minska inkomstskillnaderna genom den budget vi tog fram tillsammans med regeringen. Det handlade om att sänka skatten och höja bostadstillägget för pensionärer, höja sjuk- och aktivitetsersättningen, höja underhållsstödet för ensamstående föräldrar, höja taket och golvet i a-kassan.

Men de borgerliga och Sverigedemokraterna röstade ned allt det här och drar dessutom ned på anslaget för jämsällldhet. Det blir svart på vitt att jämsällldhet och rättvisa inte är prioriterat för högern. Det är mycket snack från högern i talarstolen. Men när vi väl tittar på siffrorna ser vi att det är väldigt lite verkstad.

Kvinnojourerna är skapade av och för kvinnor och kan kännas tryggare att vända sig till än polis eller socialtjänst. Därför har vi velat säkra tillgången till den typen av stöd. De ideella kvinnojourerna har en unik kompetens och möjlighet som en kommun eller statlig förvaltning inte har. Det handlar om att man möts på jämlik grund. Därför är det viktigt att arbetet ska kunna fortsätta vara ideellt, men med en tryggad försörjning. Tillsammans med regeringen har Vänsterpartiet föreslagit ett permanent stöd med 100 miljoner kronor per år.

Min partikamrat Christina Høj Larsen frågade tidigare Roger Haddad om detta. I betänkandet står alltså att de borgerliga partierna ställer sig bakom att kvinno- och tjejjourerna ska få sin finansiering säkerställd. Återigen: Hur då? De borgerliga partierna och Sverigedemokraterna har nu röstat fram en budget som innebär 70 miljoner kronor mindre till anslaget för särskilda jämsällldhetsåtgärder.

Svaret från Roger Haddad väckte nog fler frågor än det gav svar när han säger att de borgerliga har prioriterat annat och att det arbete kvinnojourerna utför inte är lösningen på allt. Det är förvisso sant, men vad gäller att vara stöd för kvinnor som utsätts för mäns våld är kvinno- och tjejjourerna livsviktiga. Dessvärre har jourerna problem med att kunna erbjuda hjälp till alla kvinnor som behöver det.

Haddad hänvisar också till att den borgerliga före detta regeringen ökade anslaget. Och visst stämmer det också, men inte med så vansinnigt mycket pengar. Man ville permanenta bidraget till kvinnojourerna med 23 miljoner per år. I regeringens och Vänsterpartiets budget ökade vi stödet med 100 miljoner i permanenta pengar per år.

Jag får upprepa den fråga som ställdes tidigare: Hur har ni tänkt säkerställa finansieringen till kvinno- och tjejjourerna när ni drar ned på anslaget med 70 miljoner? Med vilka pengar ska ni säkerställa det, och med hur mycket?

Anf. 71 ANDRE VICE TALMANNEN:

På förekommen anledning vill jag uppmana talaren att hålla tonen här i kammaren.

Anf. 72 MAGNUS MANHAMMAR (S):

Herr talman! Det är uppenbart att rasismen har stärkt sina positioner i Sverige. Faktum är att vi står här och debatterar integrationspolitik, men i själva verket har Sverigedemokraterna inte ens någon integrationspolitik. SD har en assimilationspolitik. Det hör vi exempel på här i debatten. Det är en djupt odemokratisk politik som går emot allt det som jag själv och mina partikamrater i Socialdemokraterna står för. Vi står för ett samhälle där alla ska få vara den de är.

Assimilation är något helt annat än integration eller möjlighet att leva som den man är. Assimilation innebär att man tvingar någon att avsäga sig sin identitet, sin kultur eller sitt språk. Det är ett djupt odemokratiskt sätt att se på människor.

Herr talman! Det är uppenbart att Paula Bieler, som talade tidigare här i kammaren, saluför en rasistisk och djupt odemokratisk politik. Att tvinga någon att avsäga sig sin identitet är inte demokratiskt. Därför undrar jag: Är Paula Bieler verkligen demokratisk?
(Applåder)

Anf. 73 PAULA BIELER (SD) replik:

Herr talman! Det är inte varje dag man blir ifrågasatt när det gäller om man över huvud taget är demokrat. Däremot stöter jag ganska ofta på ifrågasättanden gällande om jag är svensk. Och då är det inte från mitt eget parti och inte från dem som står för en assimilationspolitik och som inser att man faktiskt kan bli en del av det samhälle man lever i oavsett vilket ursprung man har. Senast, alldeles inför denna debatt, fick jag frågan om jag har avsagt mig min judiska identitet, trots att jag aldrig har haft någon – oavsett vilka blodsband jag har bakåt.

Jag vill ställa en fråga tillbaka: Var någonstans i Sverigedemokraternas politik hittas krav på att någon ska tvingas avsäga sig sin tidigare identitet? Det vi talar om när vi talar om assimilationspolitik är att samhället ska skapa förutsättningar för att skapa en gemenskap – för att samtliga som bor i vårt land ska kunna identifiera sig som svenskar.

Det är också anledningen till att vi inte för en aktiv assimilationspolitik, som så många andra har efterfrågat. Man tycks tro att vår assimilationspolitik ska bedrivas på samma sätt som man har bedrivit integrationspolitik. Där har man fokuserat på att behålla olikheter och på att dela upp oss i grupper efter var man är född och efter etnicitet i olika organisationer baserade på etnisk bakgrund.

Det är inte den politik vi för. Vi för en politik som skapar förutsättningar för att samtliga som bor i vårt land ska vara en del av samma samhälle.

Anf. 74 MAGNUS MANHAMMAR (S) replik:

Herr talman! Paula Bieler och hennes argumentation är skrämmande. Jag skulle egentligen inte ha frågat om hon är demokratisk utan om hon är demokrat. Det är det man kan fråga om ditt parti också. Jag ska svara på din fråga, för jag tycker att detta är intressant.

I SD:s partiprogram, som jag hoppas att i alla fall många av medlemmarna i Sverigedemokraterna har läst, skriver Mattias Karlsson under rubriken SD och nationen om just detta. Han skriver om Sveriges

befolkning och delar in den i tre kategorier. Enligt forskare är detta en typ av apartheidsystem som Sverigedemokraterna vill införa, helt enkelt.

Jag ska läsa upp ett utdrag så att du får höra. Om du inte har läst det själv får du i alla fall höra det från mig här: Infödd svensk är den första kategorin, som han verkligen gillar. Till den här gruppen räknas alla som är födda i Sverige eller i tidig ålder adopterade till Sverige av svensktalande föräldrar med svensk eller nordisk identitet. Assimilerade svenskar – till denna grupp räknas de som inte har svensk bakgrund men som talar flytande svenska. Man ska uppfatta sig själv som svensk, leva i enlighet med svensk kultur, se den svenska historien som sin egen och känna större lojalitet med den svenska nationen än med någon annan nation.

Jag brukar tänka på min kompis Bernhard ibland. Han är halvtysk, och jag tror att det blir lite problem för honom när han hejar på någon i fotbolls-VM. Det blir lite svårt för honom med lojaliteten i det här fallet, skulle jag tro.

Det här är ingenting att skoja om, även om det låter som att jag gör det. Det är uppenbart att Paula Bieler driver en politik ihop med sitt parti som syftar till att lägga sig i hur vi alla tycker och tänker. Man vill bestämma hur vi alla ska få leva våra liv. Jag vill påminna Paula Bieler om att det absolut inte fungerar så i en demokrati.

Återigen, Paula Bieler: Är du demokrat?

Anf. 75 PAULA BIELER (SD) replik:

Herr talman! Jag kan garantera att jag har läst principprogrammet. Jag har läst det innan det antogs, jag var med i korrekturrundorna och jag står till fullo bakom det som står där.

Det finns något som har missats här. Det är något som många tyvärr tenderar att göra – man blandar ihop principer och beskrivningar av omvärlden med, återigen, aktiv politik. Ingenstans i principprogrammet står det att vi ska göra skillnad på medborgare baserat på vilken identitet de har. Däremot beskriver vi att medborgarskap inte nödvändigtvis är detsamma som att man identifierar sig med det samhälle som man lever i. Det är det vi kan se dagligen i det samhälle där vi har utanförskap och personer som lever i Sverige men som inte känner sig hemma här. De känner inte att de är en del av samma Sverige.

Det är inte det land jag vill bygga. Jag vill ha ett land där alla vi som bor här kan enas om åtminstone vissa grundläggande värden och referensramar och där vi kan känna att vi är en del av samma land och samma samhälle. Det tycker jag är demokratiskt.
(Applåder)

Anf. 76 MAGNUS MANHAMMAR (S) replik:

Herr talman! Det är viktigt att vi alla stannar upp här och verkligen funderar över vad det är Paula Bieler säger, och för den delen vad hennes parti faktiskt säger. Vad skulle hända i Sverige om Sverigedemokraterna den 22 mars skulle få 51 procent? Vad skulle hända i vårt land?

Låt mig läsa den avslutande delen i Mattias Karlssons program om SD och nationen, som uppenbarligen också Paula Bieler har varit delaktig i, för att höra vad som skulle kunna hända. Man skriver om dem som inte längre ska få tillhöra den svenska nationen: På samma sätt som

de som är födda in i en annan nation senare i livet kan bli en del av den svenska nationen menar vi också att man även som infödd svensk kan upphöra att vara en del av den svenska nationen genom att byta språk, identitet, kultur eller lojalitet.

Eller lojalitet, mina vänner. Det bör tilläggas att det då är lojalitet enligt Sverigedemokraternas kriterier – inte någon annans kriterier. Om man har 51 procent är det man själv som bestämmer kriterierna. För mig, herr talman, ekar detta principprogram av stöveltramp. Jag vet att vi är otroligt många i den här kammaren, men också ute i Sverige, som kommer att göra allt vi kan för att ta strid mot det.
(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under § 12.)

§ 10 Skatt, tull och exekution

Skatteutskottets betänkande 2014/15:SkU1
Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (prop. 2014/15:1 delvis)
föredrogs.

Anf. 77 LEIF JAKOBSSON (S):

Herr talman! Vi ska i dag behandla utgiftsområde 3, vilket är myndigheterna som ligger under skatteutskottet, nämligen Skatteverket, Kronofogden och Tullverket.

Betänkandet utgår när det gäller anslagens nivå från den lägre ram som kammaren beslutade om när Sverigedemokraterna aktivt gav den borgerliga budgetmotionen sitt stöd. Däremot bifalls tack och lov inte en del andra skrivningar i den borgerliga budgetmotionen som till exempel att Skatteverket ska lägga resurser på att räkna hur många timmar företagare lägger på skattearbete i stället för att man lägger resurserna på att bekämpa skattebrott.

Vi socialdemokrater vill se ytterligare insatser och nya verktyg för att Skatteverket ska kunna bekämpa skattebrott, och vi ser framför oss nya behov av att ha ännu mer resurser till hands i en mycket nära framtid när all den skatteinformation som kommer att komma automatiskt från ett stort antal länder kommer till oss.

Därför måste vi prioritera, och vi har i debatten föreslagit saker som till exempel tyst godkännande av deklarationer, höjda beloppsgränser och annat för att på olika sätt frigöra administrationen och i stället stärka resurserna mot skattebrott.

När det gäller tullen är Tullverket i en fas där de har en extrabelastning genom att de bygger upp ett nytt datasystem för att möta de europeiska kraven. Samtidigt är det viktigt att den kontrollverksamhet och den närvaro runt om i landet som tullen har fortsätter. Det var därför regeringen redan i höständeringsbudgeten föreslog 75 miljoner extra till tullen, och det hälsar vi naturligtvis med tillfredsställelse.

Herr talman! Nu tänkte jag prata några ord om det svenskaste som finns, det som har lagt grunden till vårt välfärdssamhälle som vi är så stolta över.

Ska man peka ut något som särskilt svenskt är det väl allas ansvarstagande och kulturen att hålla sig till regler. Det finns nog inget som så aktivt bidrar till utländska investeringar i vårt land som att det finns ansvarskännande politiker och parter på arbetsmarknaden som söker lösningar och har hittat ett regelverk som undviker onödiga strejker och lockouter.

På samma sätt vet man att man kan göra affärer tryggt i vårt land. Lagstiftning men också affärskulturen som handlar om att hålla sig till regler och koder skapar stabilitet. Också i privatlivet är denna svenska hållning att ta ansvar och hålla sig till sociala regler en garant för att väldigt mycket osämja undviks i det vardagliga livet.

Herr talman! Jag tar naturligtvis upp detta med anledning av det särskilda yttrande som Sverigedemokraterna har lämnat i skatteutskottet.

Det är en helt fascinerande läsning. När det gäller skatteutskottets utgiftsområde fanns tre budgetnivåer för kammaren att ta ställning till: regeringens, Alliansens lägre alternativ och Sverigedemokraternas alternativ som var betydligt högre.

I omröstningen här förra onsdagen röstade Sverigedemokraterna för Alliansens alternativ som innebär lägre anslag till myndigheterna. När vi kommer till utskottsbehandlingen efter det nya rambeslutet har Sverigedemokraterna plötsligt inget ansvar för den ram de röstat fram – som om inget hade hänt.

Jag har nog inte skådat en mer flagrant ansvarslöshet i riksdagen under alla de år jag varit här. Ska landet kunna styras måste politiker ta ansvar för sina handlingar, agera konsekvent och se till att de beslut man medverkar till kan fullföljas. Det är det som är grunden för den politiska stabiliteten som tjänat Sverige så bra i decennier men som nu Sverigedemokraterna vänder ryggen i sin iver att skapa kaos. Och så ovanpå det kan man höra företrädare för Sverigedemokraterna beklaga sig över att ingen vill samarbeta med dem.

Rent konkret innebär det på detta område att Sverigedemokraterna har röstat för lägre anslag till tullen, men i utskottet påstår de att de vill öka anslagen med 200 miljoner. På andra utgiftsområden finns motsvarande när det gäller pensionärsskatt, a-kassan och väldigt många fler reformer och satsningar som Sverigedemokraterna aktivt har fällt här i kammaren. Sedan påstår de sig ha en annan politik. Ordet för det är hyckleri och inget annat.

Så, herr talman, när jag hör Sverigedemokraterna prata om svenskhet går mina tankar till att Sverigedemokraterna är det parti som uppträder synnerligen osvenskt i vår riksdag när de inte tar ansvar utan hycklar och åsidosätter regler. För det ska ni stå till svars.

(Applåder)

Anf. 78 DAVID LÅNG (SD):

Herr talman! Föregående talare kom in på en hel rad olika politiska områden. Jag hade tänkt avgränsa mig till debattärendet för dagen, det vill säga utgiftsområde 3. Jag vill börja med att yrka bifall till Sverigedemokraternas reservation 1.

I detta utgiftsområde ingår som bekant Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten. Deras huvuduppgifter är väl kända. Det

handlar om uppbörd av skatt, tull och avgifter och att verkställa och indriva desamma.

Sverigedemokraterna har i år precis som tidigare år prioriterat ökade skattekontroller inom Skatteverket i syfte att komma till rätta med det så kallade skattebortfallet. Tidigare undersökningar har indikerat att utökade kontroller kan visa sig bli mer eller mindre självfinansierande just därför att ökade kontroller leder till ett minskat skattebortfall och därmed ökade skatteintäkter.

Sverigedemokraterna har därför budgeterat för en höjning av anslaget till Skatteverket med 25 miljoner kronor för 2015 och ytterligare höjningar för vart och ett av de kommande tre åren därefter.

Bortsett från att vi sverigedemokrater är lika angelägna som alla andra partier om att dessa myndigheters verksamheter ska fungera väl har vi kanske i högre utsträckning än andra partier intresserat oss för dessa myndigheters brottsbekämpande verksamheter.

Vad gäller brottsbekämpning har vi föreslagit att Tullverket ska flyttas från Finansdepartementet till Justitiedepartementet, just för att vi menar att man bör tydliggöra just den brottsbekämpande delen av verksamheten.

I årets valrörelse var vi också tydliga med att vi avser att prioritera Tullverket högre än tidigare, betydligt högre än övriga partier, just med anledning av dess brottsbekämpande verksamhet. Det finns exempel på gränsöverskridande organiserad brottslighet som är mycket allvarlig. Det kan handla om insmuggling av dopningpreparat och narkotikaklassade läkemedel med mera som innebär risker för dem som använder preparaten. Tullverket har också larmat om att det ständigt utarbetas nya smugglingsmetoder. Till exempel förpackar man preparaten så att det ser ut att komma från ett annat EU-land, vilket de ofta inte gör. Med anledning av det har Tullverket inte samma möjligheter och rättigheter att göra de kontroller som skulle behövas. Där behöver Tullverket tilldelas nya befogenheter för att komma till rätta med problemen.

Sverigedemokraterna har också föreslagit utökade möjligheter för Tullverket att kontrollera införsel av vapen. Även om det är en fråga som har prioriterats upp av regeringen har man ändå inte hört sammat Tullverkets förslag om att man ska uppvisa tillståndsbevis för införsel av vapen, vilket vi föreslår.

Det ingår som sagt i Tullverkets verksamhet att bekämpa grov organiserad brottslighet och att leta efter bland annat smuggelvapen och narkotika. Det är något som en del av Tullverkets personal ibland drar sig för med anledning av att de själva inte alltid kan bära vapen, vilket smugglare också är mycket väl medvetna om.

Det har gjorts en medlemsenkät bland Tullverkets personal på Stockholm Arlanda och Skavsta där en överväldigande majoritet av de tillfrågade ansåg att det var lämpligt för personalen att få bära vapen. I Sverigedemokraternas förslag ingår därför att så ska bli möjligt i större utsträckning än i dag.

Sverigedemokraternas förslag om höjda ambitioner för Tullverkets brottsbekämpande verksamhet ställer också krav på ökade resurser. Sverigedemokraterna har anslagit närmare 200 miljoner kronor för nästa år i vårt budgetförslag. Men eftersom våra utgiftsramar och beräkningar av inkomster har avslagits av riksdagen har vi valt att inte delta i beslutet

om anslag i utgiftsområde 3. Vårt ställningstagande finns att ta del av i vårt särskilda yttrande.

Låt mig avsluta med att bemöta vad Leif Jakobsson sa om vårt ställningstagande till detta betänkande. Vid voteringen i kammaren gav vi i första hand stöd till vårt eget budgetförslag. Det skulle ha inneburit betydande förbättringar för välfärd, ökad trygghet och stärkt ekonomi för bland andra sjuka och personer med funktionsnedsättning, pensionärer, förvärvsarbetare och barnfamiljer.

De övriga partierna röstade ned vårt budgetförslag och stoppade de fullt ut finansierade satsningarna på trygghet och välfärd med hänvisning till att de inte ville finansiera dem med minskad invandring. Enligt vår mening tydliggjorde de därmed att fortsatt massinvandring är viktigare än alla välfärdsreformer tillsammans. Den uppfattningen delar vi inte.

Anf. 79 LEIF JAKOBSSON (S) replik:

Herr talman! Som om inget hade hänt. Det är faktiskt ganska fantastiskt.

Låt mig ta det ur en annan, mer personlig, aspekt. David Lång har ett stort antal väljare bakom sig. Annars skulle han inte stå här. Vad jag tycker om det är en annan sak. Ett stort antal människor har dock röstat på ditt parti, David Lång, vilket gör att du kan stå här.

Hur respekterar du dessa väljare, David Lång? Du använder din röst och röstar ja till något. Det handlar inte om att lägga ned, tricksa eller något annat. Det är en klar omröstning. Du trycker på ja-knappen för en budget som innebär sänkta anslag till tullen. Aktivt trycker du på ja-knappen, och sedan står du här och talar om att tullen behöver mer pengar. Det går inte ihop på något enda sätt i världen.

Det här är inte på lek. Det är på riktigt. Vi styr Sveriges alla myndigheter och Sverige från denna kammare. Då måste även en sverigedemokrat förstå att man måste ta ansvar för de handlingar man gör, om inte annat så gentemot sina väljare.

Det finns ingen viktigare handling i denna kammare än att välja vilken knapp man ska trycka på. David Lång tryckte på knappen som betydde lägre anslag till Tullverket och börjar sedan tala om att vilja ge mer resurser. Hur förklarar du det för dina väljare?

Anf. 80 DAVID LÅNG (SD) replik:

Herr talman! De budgetförslag som kom från regeringen och Alliansen var likvärdiga. När det gäller anslagen på just detta utgiftsområde var skillnaderna tämligen marginella.

Jag vet att Leif Jakobsson har läst vårt särskilda yttrande. Där har vi bland annat citerat John Hassler, professor i nationalekonomi och ordförande i Finanspolitiska rådet, som har slagit fast att det inte finns några fundamentala skillnader mellan de båda budgetförslagen.

Sverigedemokraterna har också tydligt förklarat att vi har tagit ställning till hela regeringen. Sverigedemokraterna var ju det enda parti som röstade emot att Stefan Löfven skulle bilda regering. Borgarna släppte däremot fram Löfven, Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Att borgarna sedan gjorde allt de kunde för att fälla budgeten verkar Leif Jakobsson inte ha lika stora problem med.

Vi värderade som sagt de båda budgetförslagen som tämligen likvärdiga och lika skadliga för Sverige. Då tog vi ställning i regeringsfrågan, kan man säga.

Anf. 81 LEIF JAKOBSSON (S) replik:

Herr talman! David Lång påstår alltså att han inte röstade om budgeten utan om en misstroendeförklaring. Var det något som den sverigedemokratiska riksdagsgruppen hade fått för sig? Resten av kammaren trodde att vi avgjorde vilka ramar som skulle gälla för statsbudgeten 2015. Det var det vi tog ställning till.

Nu försöker ni komma ifrån det genom att säga: Vi gjorde om det till en misstroendeomröstning. Vi röstade om hela regeringen.

Gör ni så i andra frågor också när ni trycker på knapparna att ni omformulerar frågorna? Själv lyssnar jag på herr talmannens beskrivning av vad vi ska rösta om, och sedan fattar jag beslut utifrån det.

Låt mig citera ur det särskilda yttrande som ni har lämnat in. Det är naturligtvis allvarligt på många vis. I er röstförklaring, eller försök till röstförklaring, står det: ”Detta” – och då syftar ni på hur ni röstade – ”innebär inte att Sverigedemokraterna ställer sig bakom Alliansens budgetförslag i sak”.

Då måste jag fråga: Vad betyder en ja-röst i kammaren? På vilket sätt respekterar David Lång sina väljare när han behandlar kammarens möjlighet att ta ställning för och emot olika förslag på detta sätt? Jag blir riktigt skakig av detta beteende.

(Applåder)

Anf. 82 DAVID LÅNG (SD) replik:

Herr talman! Det framgår av samma särskilda yttrande att vi har för avsikt att rösta emot varje budget med fortsatt massinvandringspolitik och där Miljöpartiet har ett avgörande inflytande över densamma.

När det gäller att vi inte röstar för förslaget i sak skriver vi i det särskilda yttrandet att vi inte deltar i beslutet, och det är precis vad också Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänstern har gjort.

(Applåder)

Anf. 83 RASMUS LING (MP):

Herr talman! I dag diskuterar vi utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution. Det är ett viktigt område för att samhället ska fungera på ett bra sätt. Staten måste ta ut skatt på ett rättssäkert och effektivt sätt som medborgare och företag känner förtroende för. Att Tullverket fungerar för att bland annat förhindra införsel av illegala vapen, narkotika, svart alkohol och svarta cigaretter är viktigt för att förhindra grov organiserad brottslighet. Kronofogdens uppdrag är både att verkställa betalningar som inte har gjorts och att arbeta förebyggande för att förhindra skuldsättningar.

Här i kammaren sattes för snart två veckor sedan ramarna för alla utgiftsområden. Som väl känt är föll regeringens budgetproposition då Sverigedemokraterna frångick den praxis som länge har funnits och i stället röstade för Alliansens budget, trots att de inte haft något samarbete med de borgerliga partierna. Det var inte heller så att allianspartierna

hade närmat sig Sverigedemokraterna i några för oss kända avgörande frågor, utan syftet var i stället att ställa till med kaos.

För denna del i budgeten, utgiftsområde 3, betydde det att Sverigedemokraterna anslöt sig till Alliansens linje som innebar mindre anslag till tullen, Skatteverket och kronofogden.

Sverigedemokraternas egen linje i sitt budgetalternativ var att utöka ramar, främst till tullen. Men man är så mån om att ställa till så mycket oreda det går att man i stället röstar för en linje stick i stäv med sin egen politik. Det är högst anmärkningsvärt.

Ännu mer anmärkningsvärt är att när ett nytt betänkande ska komma från utskottet efter de nya ramarna ställer man sig inte bakom de ramar som Sverigedemokraterna precis har röstat för i kammaren. Plötsligt vill man inte längre ta något ansvar för de fattade besluten kort inpå. Det är både anmärkningsvärt och otroligt ansvarslost.

Under hösten efter valet har alla generaldirektörerna för Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten kommit till skatteutskottet och berättat om de förutsättningar som myndigheterna har. Alla har talat om pressade förutsättningar på olika sätt.

Vi har sett att Kronofogdemyndigheten skulle behöva mer medel för sitt förebyggande arbete, till exempel mot överskuldsättning och för att förhindra att människor hamnar i skuldfällor av olika slag. Vi har sett hur Tullverkets begränsade resurser gör att vi inte kan jaga införsel av illegala varor på ett sätt som hade varit bra. Vi ser att vi fortfarande har ett stort skattefel som drabbar samhället på ett negativt sätt.

Herr talman! Jag har träffat representanter för organisationer som har många överskuldsatta. Insolvens är ett exempel, som har sitt säte i Karlstad, en medlemsorganisation för just överskuldsatta, men det finns också andra. Då har jag fått höra om vilka brister som finns kring detta.

Kronofogden har inte tillräckliga resurser för förebyggande arbete. Konsumentverket säger att kommunernas budget och skuldsaneringsverksamheter ser oerhört olika ut i olika kommuner. Sverige är ett av relativt få länder där betalningsanmärkningar ligger kvar i flera år.

Förra hösten kom det två utredningar gällande att komma till rätta med överskuldsättning på olika sätt. Den förra regeringen gick inte vidare med de förslag som lades fram. Jag hoppas att detta är någonting som kan samla en riksdagsmajoritet längre fram.

Skillnaderna på just detta utgiftsområde mellan det som allianspartierna lade fram och det regeringen lade fram är mindre än vad de är på många andra utgiftsområden. Man ska inte överdriva de skillnader som finns. Konsekvenserna blir större på en del andra verksamheter. Men faktum kvarstår att redan ekonomiskt pressade verksamheter får ännu svårare förutsättningar för nästa år efter det beslut som fattades. Det är någonting som jag beklagar.
(Applåder)

Anf. 84 PER ÅSLING (C):

Herr talman! Några av de viktigaste fundamenten för en hållbar tillväxt i ett land är effektiva institutioner, fungerande marknader och ett skattesystem som främjar jobbskapande. När vi i dag diskuterar utgiftsområde 3, Skatt, tull och exekution, är det detta som är mina

utgångspunkter. Skattepolitiken är central i den budget som klubbas av kammaren här före jul. Skatterna finansierar de utställda löftena och tydliggör och konkretiserar alternativen.

I Sverige har vi i en internationell jämförelse haft en väldigt god ekonomisk tillväxt sedan krisen 2008. Det har inneburit att vi kunnat fortsätta satsa på jobben och därmed öka skatteintäkterna. Rensat för inflation väntas skatteintäkterna öka med drygt 90 miljarder 2006–2014. Ökade skatteintäkter är ingenting som kommer av sig själv. Det är ett resultat av att företag kan och vill anställa och att fler arbetar.

Herr talman! Vi har under de senaste tio åren sett stora förändringar inom Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Tullverket. Efter riksdagsbeslut 2003 inrättades Skatteverket. Våren 2006 beslutade riksdagen om en ny organisation för Kronofogdemyndigheten. Kronofogdemyndigheten blev helt fristående från Skatteverket den 1 januari 2008. För Tullverket trädde en ny organisation i kraft den 1 juli 2004 i syfte att förbättra resurserna och därmed förbättra den brottsbekämpande verksamheten.

Myndigheterna finns till för allmänheten, medborgare och företag. Det är därför väldigt positivt att våra myndigheter har fått ett allt bättre betyg i brukarundersökningar de senaste åren.

Herr talman! Centerpartiet och Alliansen vill ge Skatteverket i uppdrag att mäta och kartlägga den tid företag ägnar åt skatteadministration och föreslå åtgärder för att minska skatteadministrationen. Det förenklar för företagen, och det frigör resurser åt Skatteverket.

Fler livskraftiga företag med betalningssvårigheter bör få möjligheten till en andra chans. Därför vill vi göra en översyn av lagen om företagsrekonstruktion. Vi föreslår även ett extra anslag till Kronofogdemyndigheten för att finansiera arbetet med skuldsanering för företagare.

Herr talman! I dag finns all anledning att tala om synen på skatter. Sverige står inför flera viktiga val. Sverige ska fortsätta att förbättra konkurrenskraften för att fortsätta en hållbar tillväxt. En växande ekonomi är den mest grundläggande förutsättningen för att få det bättre. Det gäller framför allt i vård, skola och omsorg.

För det första är det viktigt att slå fast att hållbar ekonomisk tillväxt går hand i hand med ambitiösa miljömål. För det andra är tillväxten ett resultat av människors drivkraft; det ska uppmuntras. Ett samhälle utan hållbar tillväxt kommer att se konsekvenser för miljön, välfärden och jobben.

Jag kan bara konstatera att skatter är ett av de mest effektiva styrmedel vi har. Från Centerpartiets sida är vi klara över att det vi vill ha mindre av ska beskattas högre. Därför är vissa miljöskatter väldigt centrala. Det som vi vill ha mer av ska beskattas mindre, till exempel arbete och fler företag som anställer.

Herr talman! Låt mig avslutningsvis vända mig och tacka skatteutskottets personal men också skatteutskottets ledamöter. Jag vill rikta ett extra tack till kanslichef Anna Wallin och till vice ordförande Leif Jakobsson. Med detta, herr talman, vill jag yrka bifall till skatteutskottets förslag i betänkande SkU1 och avslag på reservationerna. (Applåder)

Anf. 85 LEIF JAKOBSSON (S) replik:

Herr talman! Nu debatterar vi egentligen utgiftsområdet och anslagen där, men utskottets ordförande gav sig ju in på en diskussion om lite större skattefrågor. Låt mig då bara påminna om, apropå att skatteintäkterna har ökat under de här åren, att vi är 500 000 fler svenskar nu. Det skulle alltså ha varit riktigt, riktigt illa om skatteintäkterna inte hade ökat.

Däremot har en del ofinansierade skattesänkningar gjort att bland annat Konjunkturinstitutet pekar på att det fattas 75 miljarder långsiktigt och att vi har ett strukturellt budgetunderskott på i storleksordningen 1 procent – enligt EU-kommissionen 1,5 procent. Det var det regeringens budgetproposition skulle försöka börja ta itu med: inga fler ofinansierade skattesänkningar, skatteavdrag eller andra reformer.

För att gå tillbaka till utgiftsområdet finns det en skrivning – jag kommenterade den också i mitt anförande – om ett förslag i motionen om att Skatteverket skulle utreda hur mycket tid det tar för företagen. Man skulle alltså räkna ut hur många timmar som läggs ned på skatteadministration. Jag sa att vi nog hellre ser att man använder det till kamp mot brottsligheten.

Jag måste ändå fråga en sak. Massor av branscher och företagare ställer på olika områden krav på att vi ska ha *mer* skattekontroll, för att upprätthålla konkurrensneutraliteten och få bort fuskarna och banditerna ur många branscher. Hur ser Per Åsling på detta?

Anf. 86 PER ÅSLING (C) replik:

Herr talman! Låt mig börja med att konstatera, Leif Jakobsson, att det gäller att fler människor kommer i arbete om vi ska få en större kaka att fördela på vård, skola och omsorg – och i övrigt på Välfärdssverige. Det är för att uppfylla den målsättningen, alltså att fler människor ska komma i arbete, vi så målmedvetet har haft fokus på att fler människor ska få den möjligheten och på att fler företag ska anställa.

Det bygger på att företag investerar. Jag läste med viss oro i Dagens Industri i dag att man från svenskt näringsliv, från olika branscher, nu signalerar att man känner osäkerhet på grund av bland annat den budget regeringen lade fram och den politik regeringen har fört. Därför minskar andelen investeringar i Sverige, och det med ganska stora belopp.

Ska vi lyckas måste fler människor få möjlighet att jobba, och det är i första hand de mindre företagen som anställer. Vi vet att fyra av fem jobb skapas i de mindre företagen; i mitt hemlän är det nio av tio. Därför är det oerhört viktigt att dessa företagare känner att de får ägna kraften åt att utveckla företag, investera och satsa på innovationer i stället för åt administration. Det är därför vi driver frågan om att minska regelkrånglet och den administrativa bördan för företag. Det är det som skapar ett starkare Sverige. Det är det som bygger Sverige.

Anf. 87 LEIF JAKOBSSON (S) replik:

Herr talman! Vi är naturligtvis fullständigt överens om att ju fler människor som arbetar och ju fler timmar de arbetar, desto mer välfärd får vi. Det är därför väljarna faktiskt röstade bort er när vi gick till val – eftersom ni mötte 6 procents arbetslöshet 2006 med fem jobbskatteavdrag och slutade med 8 procents arbetslöshet. Den vägen fungerade ju inte, och nu säger Konjunkturinstitutet och andra att det finns ett hål på kanske 75 miljarder som är skapat av ofinansierade skattesänkningar.

Det var dock inte det vi skulle tala om. Min huvudfråga gällde att det finns en motsättning. Naturligtvis vill ingen att någon ska administrera i onödan; det är alldeles självklart. Men när jag hör Per Åsling tala tänker

jag på den där gamla sketchen där man apropå deklarationer sa: Hur mycket har ni kvar? Skicka in resten.

Ska vi ta det här riktigt seriöst – för det här är viktigt – skulle jag dock vilja säga att det ju, utifrån det som sägs vid alla besök och träffar vi har med små som stora företagare, inte är skatteadministration man har speciellt stora problem med. Det är i stället mycket annan tillståndsgivning vi skulle behöva samordna och se till att det finns *en* ingång för. Inte är det själva skatteadministrationen som är problemet.

Det jag försöker sätta i kontradiktion till detta är naturligtvis att massor av branscher och företag säger att de måste bli av med banditerna, svartjobbarna och dem som fuskar och skattesmiter, för annars kan de inte konkurrera på lika villkor. Du kan ta taxi eller vilken transportnäring som helst som exempel, eller byggare – vad det än handlar om säger de detta.

Anf. 88 PER ÅSLING (C) replik:

Herr talman! Leif, du målar upp en bild av att det finns en diskrepans mellan att bekämpa brott och att minska administrationen inom Skatteverket. Så är det ingalunda. Vi ska självklart jobba med att bekämpa osund, kriminell verksamhet, oavsett vad det är för verksamhet det är fråga om.

Vad frågan här och nu gäller, liksom vårt förslag i skattemotionen, är att vi ska fortsätta jobba med att minska företagens administrativa börda. Det är en helt annan sida av myntet när det gäller att underlätta för fler människor att komma i arbete. Det historiska skedde under den förra mandatperioden att regelkrånglet för första gången minskade i Sverige. Det arbetet måste gå vidare, målmedvetet, och det är det vi jobbar med från Alliansens sida – att bolla upp alla goda inspel för att kunna fortsätta ett arbete som är igångsatt.

Vår ambition är mycket större än det som har skett, men vi har ändå uppnått ett trendbrott. Det gläder mig väldigt mycket. Vi går nu vidare för att bygga ett starkt Sverige, och det gör vi genom att vi förändrar möjligheter för företag och genom att se till att den som bidrar till den allmänna välfärden får lättare att göra det. Vi gör det också genom att se till att det kan investeras runt om i landet.

Anf. 89 JESSICA POLFJÄRD (M):

Herr talman! Sammantaget utgör Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten en central del av det svenska ekonomiska system som möjliggör både ordning och reda och den tillväxt som ger jobb och finansierar vår gemensamma välfärd. Därför är dessa myndigheters arbete viktigt, och därför måste vi fortsätta att befästa och utveckla det förtroende myndigheternas verksamhet i dag uppbär.

Nyckelspelare är alla anställda vid Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten, som genom sitt dagliga arbete är en bärande del i att vi har ett fungerande ekonomiskt system. Alla dessa tre myndigheter har en också väldigt viktig roll att fylla när det gäller att samverka med andra myndigheter i arbetet med att hitta och bekämpa grov organiserad brottslighet. Vi har ett nyligt exempel på hur polisen tillsammans med tullen har arbetat för att finna fler vapen som är i omlopp samt hitta och stoppa dem redan vid gränsen.

Herr talman! Skatteverkets arbete för att bekämpa skattefusk och svart arbetskraft samt fortsätta tränga tillbaka den svarta ekonomin har varit framgångsrikt. Det är med glädje jag konstaterar att förtroendet för Skatteverket har förbättrats markant under alliansregeringens tid. Denna utveckling har gått hand i hand med en tydligt minskad acceptans för svartarbete.

Den ökade viljan att göra rätt för sig hänger tydligt samman med alliansregeringens reformer inom skatteområdet. Reformen som RUT och ROT och sänkt restaurangmoms är särskilt betydelsefulla att nämna. Inkomstskattesänkningar har också gjort att skattesystemet uppfattas som mer rättvist i dag än tidigare.

Som myndighet är Skatteverket en viktig aktör för företagen. Myndigheten har samtidigt möjlighet till överblick av företagens skatteadministration. För många företag medför dagens skatteadministration en påtaglig regelbörda. Mot den bakgrunden menar vi i Alliansen att Skatteverket bör ges i uppdrag att mäta och kartlägga den tid som företag ägnar åt skatteadministration och därefter föreslå åtgärder för att minska densamma.

Tullverket har en viktig roll när det gäller att förhindra det illegala och förenkla det lagliga. Inom ramen för sin brottsbekämpande verksamhet ska Tullverket prioritera arbete mot grov organiserad brottslighet, storskalig brottslighet och ekonomisk brottslighet. Att förhindra att narkotika kommer in i Sverige bör även fortsättningsvis vara den högst prioriterade uppgiften.

Hög prioritet bör också ges till att förhindra den storskaliga och frekventa illegala införseln av alkohol och tobak. Det är viktigt att selektera insatserna och ha god informationsanalys för att kontrollera trafiken på plats vid rätt tillfälle och med rätt kompetens.

Som jag nämnde i början av mitt anförande vet vi att de tulltjänstemän som finns vid gränserna inte kan ersättas av maskiner. Många gånger har de en kompetens som inte kan ersättas av varken skannrar eller röntgenmaskiner. Vad man uppfattar både okulärt och med erfarenhetsbaserad kunskap är väldigt viktigt.

Sverige är ett öppet och exportberoende land. En viktig uppgift för Tullverket är därmed att verka för effektiv handel och ökad import och export som gynnar Sveriges ekonomi, jobb och tillväxt. En ny unionstullkodex inom EU präglar mycket av framtiden för Tullverket. Myndigheten behöver enligt en EU-gemensam tidsplan utarbeta nya effektiva arbetsprocesser, bygga nya it-system och samtidigt byta ut det gamla tulldatasystemet. Alliansregeringen såg till att resurser sköts till för detta viktiga arbete.

Herr talman! Kronofogdemyndighetens arbete med att upprätthålla god betalningsvilja i samhället är viktig för det ekonomiska systemet. Servicen till företag och medborgare behöver fortsätta utvecklas och förbättras. Likaså bör Kronofogdemyndigheten fortsätta prioritera insatser som underlättar för medborgare och företag att göra rätt för sig.

Om en fysisk person går i konkurs och det efter konkursen finns kvar obetalda skulder behåller han eller hon ansvaret för dessa. Skuldbördan kan i många fall vara betydande och utgöra ett hinder för nyföretagande. Alliansen har vidtagit åtgärder för att fler överskuldssatta företagare ska kunna få skuldsanering och möjlighet till en andra chans.

Vi i Alliansen menar att fler livskraftiga företag med betalningssvårigheter bör få möjlighet till nya chanser. Det är bland annat därför relevant att göra en översyn av lagen om företagsrekonstruktion. Vi föreslår också extra anslag till Kronofogdemyndigheten för att finansiera arbete med skuldsanering för företagare.

Inom Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten har det skett en omfattande utveckling med standardisering och automatisering av arbetsflöden liksom utveckling av e-tjänster. Arbetet bör fortgå och ske tillsammans med de insatser som görs för att förbättra servicen till allmänheten och företag och i lämpliga delar bygga på gemensamma lösningar för statsförvaltningen.

Samordningsvinster är möjliga i och med att ett e-förvaltningsprojekt genomförs i hela förvaltningen. Det möjliggör i sin tur vissa anslagsjusteringar. Dessa myndigheter bidrar till att möjliggöra både den ordning och reda och den tillväxt som finansierar vår gemensamma välfärd. Det är viktigt att fortsätta befästa och utveckla förtroendet för dessa myndigheter.

(Applåder)

Anf. 90 LEIF JAKOBSSON (S) replik:

Herr talman! Med tanke på att Jessica Polfjärd höll sig till själva utgiftsområdet ska jag väl kunna hålla mig till de två minuterna.

Jag har en liknande frågeställning som till Per Åsling. Det gäller det där mantrat om minskad administration, att minska regelkrånglet och allt det.

Under förra perioden jobbade vi socialdemokrater hårt med att plocka fram olika förslag som hade till syfte att upprätthålla konkurrensneutraliteten i olika branscher. Anställda i många utsatta branscher skulle få bättre arbetsvillkor kopplade till kollektivavtal. Det skulle också betalas in skatter, sociala avgifter och pensionsavgifter. Ett tredje motiv var för oss att i de branscher som låter det här pågå kommer organiserad brottslighet förr eller senare in i syfte att tvätta pengar.

Vi ser med stor oro att sådana tendenser växer i vissa branscher. Med anledning av det lade vi under förra mandatperioden fram en lång rad förslag. En del av dem fick genomslag till slut, till exempel personalliggare och bättre regler för ROT som vi fattade beslut om i kammaren för en vecka sedan.

Det viktigaste, säger dock de här branscherna, är månadsrapportering av arbetsgivaravgifter och skatter. Hur ser Jessica Polfjärd på att införa en sådan ordning?

Anf. 91 JESSICA POLFJÄRD (M) replik:

Herr talman! Jag ska bena ut vad som är vad här. Jag tror att det som Leif Jakobsson frågar mig om egentligen är synen på just den del där vi avsätter pengar för att kunna identifiera det regelkrångel som företagen upplever.

Redan 2006 var det en viktig fråga för alliansregeringen att minska regelkrånglet för företagarna. Vi tittade på vad som behövde göras i flera sektorer för att man ska uppleva att man lägger mindre tid på administration och regelkrångel. Och vad mer man kan använda åt sin kärnverksamhet?

Jag är den första att erkänna att det inte är ett arbete som man gör i en handvändning. Den ambition som vi från början sa var en sänkning av regelkrånglet med 25 procent visade sig vara ganska problematisk. När vi lyfter bort en regel i ena änden kommer en annan regel från EU och så vidare. Det har alltså varit problematiskt att mäta det här.

Däremot tror jag att det är bra att vi och Skatteverket får en bild av vad som upplevs som krångligt. En ny regel kan nämligen också gynna affärerna. RUT och ROT har till exempel bidragit till mer administrativ börda för företagaren. Men det har också inneburit att man har fått fler affärer och säkert ett mer lönsamt företag. När vi är klara med det här måste vi alltså också väga in vad som är affärsnytta och vad som är regelkrångel. Och är det alltid ett motsatsförhållande?

Anf. 92 LEIF JAKOBSSON (S) replik:

Herr talman! Just RUT och ROT är bra exempel eftersom vi talar om ett avdrag i storleksordningen 15–16 miljarder om året som redovisades oerhört knapphändigt. Efter att vi hade kritiserat hur det gick till och hade tagit fram en massa exempel tillsatte regeringen äntligen en grupp som kom fram till förslag om hur man på i alla fall några punkter skulle skärpa RUT och ROT.

Det jag försöker säga är att bättre regelverk, trots att det kanske skulle kunna ta tio minuter extra att fylla i en blankett, ibland garanterar den hederliga företagaren att den som konkurrerar med osjysta metoder inte får utrymme. Det är det jag talar om. Därför vill jag komma fram till den kanske viktigaste saken, som vi var helt överens om i skatteutskottet i januari februari 2013, nämligen att företagen skulle lämna sina uppgifter om skatt och arbetsgivaravgifter en gång i månaden i stället för en gång om året. Och då skulle man ta bort den årliga redovisningen.

Syftet var naturligtvis att koppla ihop det med till exempel personalliggare. Om man är ute och kollar på en arbetsplats kan man då se vem som jobbar där den dagen och ganska snabbt kolla att det verkligen betalas in skatter och arbetsgivaravgifter. I dag får man ibland vänta ett och ett halvt år innan man kan göra det. Och då är företaget borta.

Tyvärr hände någonting. Kanske var det valfrossa. Trots att Anders Borg lovade att det i budgetpropositionen för 2013 skulle finnas ett skarpt förslag backade regeringen. Nu har vi haft det där valet. Skulle vi inte kunna komma tillbaka till den enighet som vi hade i skatteutskottet 2013?

Anf. 93 JESSICA POLFJÄRD (M) replik:

Herr talman! Leif Jakobsson tar upp flera delar. Vi införde till exempel personalliggare. Det var ju en proposition som förbereddes av alliansregeringen. Detta tillsammans med andra åtgärder gör att byggbranschen i dag har renare och mer transparenta regler för vad som gäller.

Egentligen är det viktigaste inte att du och jag här ska hitta på regler som ökar betalningsviljan, även om det vore en god effekt. Det viktigaste är ju att vi har konkurrens på lika villkor. Där tycker jag att riktningen pekar på att det finns en större förståelse och vilja att betala skatt och göra rätt för sig. Här har vi sett ett paradigmskifte, vilket också

Skatteverket bekräftar. Allt fler tycker att det är mindre acceptabelt att skattefuska.

Du nämner RUT och ROT, men vi införde till exempel personaliggare i restaurangbranschen. Vi införde också sänkt restaurangmoms och sänkta arbetsgivaravgifter för unga. Det har gjort att det finns en större förståelse i dag att betala skatt.

Jag är rädd för att de reformer som ni socialdemokrater föreslår gör att det blir det omvända, att vi kommer tillbaka till att svartarbete anses vara mer legitimt, att inställningen förskjuts. Det är risken som man kan se med de återgångar i reformer som Socialdemokraterna föreslår.

Anf. 94 MATS PERSSON (FP):

Herr talman! Jag vill yrka bifall till utskottets förslag.

Jag är stolt över Sverige. Jag tycker att Sverige är ett land som sticker ut när man jämför med andra länder. Vi är ett land med hög tillit. Vi är ett land där skatteintäkterna ökar. Vi är ett land där människor litar på myndigheter och på rättssamhället. Vi är ett samhälle med hög skattemoral. Vi är ett samhälle där det finns ett stort förtroende för de myndigheter som vi diskuterar inom ramen för det här utgiftsområdet.

Myndigheter kan ta in skatteintäkter. Man kan säkerställa att det inte smugglas in vapen och narkotika i vårt samhälle. Människor känner att rättsstaten fungerar. Detta är grunden i det välfärdssamhälle som Sverige utgör. I det ligger också att vi har ett skattesystem som människor litar på och känner förtroende för. Man betalar in en rimlig del och får ut en rimlig del i andra änden i form av välfärd.

Under de senaste åtta åren, under alliansregeringens styre, har det genomförts ett antal reformer som har syftat just till att ta bort osund konkurrens, att se till att människors uppfattning om vad som är rimligt att betala stämmer överens med de skatter som tas ut.

Ett exempel är restaurangmomsförändringen. Ett annat exempel är hushållsnära tjänster, RUT- och ROT-tjänster. Samtidigt behöver vi som politiker se till att reglerna är anpassade så att företagarna känner att det inte är onödigt mycket regler som sätter hinder för den verksamhet som man bedriver.

Därför har vi som politiker ett ansvar för att se till att den svarta ekonomin trängs tillbaka och för att motarbeta svartarbete. Vi har också ett ansvar för att se till att vi inte har onödiga regler som försvårar för företagare att etablera sig eller växa och kunna anställa fler.

Herr talman! Därför föreslår vi i motionen, som utskottet yrkar för, att Skatteverket ska ha det här uppdraget. Jag tycker att det är viktigt att kunna göra två saker samtidigt, dels motverka den svarta ekonomin och se till att det är god konkurrens mellan alla aktörer, dels se till att reglerna inte är onödigt krångliga eller onödigt många så att företag kan växa sig starka och så att fler företag kan startas. I detta ligger också att man som företagare kan få en andra chans. Regelverket gör det möjligt också för den som har gått i konkurs att kunna vara verksam som företagare.

Sammantaget gör detta att vi lägger grunden för att hela tiden ha ett regelverk, hela tiden ha ett skattesystem och hela tiden ha myndigheter som arbetar både med att tränga tillbaka den svarta ekonomin och med att se till att företag ska vara verksamma och att fler företag upplever reglerna som rimliga och inte för många.

Herr talman! Med detta vill jag yrka bifall till utskottets förslag.
(Applåder)

Anf. 95 ARON MODIG (KD):

Herr talman! Statens kärnuppgifter är att försvara rikets gränser från yttre hot, att garantera den nationella säkerheten, att upprätthålla lag och ordning samt att tillhandahålla en skola och välfärd av hög kvalitet.

Om det ska finnas resurser till dessa åtaganden krävs en väl fungerande ekonomi med ordning och reda och en god tillväxt.

Myndigheterna Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten – vilkas anslag innefattas i utgiftsområde 3 – är betydelsefulla för att åstadkomma detta. Därför är det viktigt att befästa och utveckla verksamheten inom och förtroendet för dessa myndigheter.

Skatteverket har en central roll i att bekämpa skattefusk, tränga tillbaka den svarta ekonomin och upprätthålla skattemoralen i samhället. Men som myndighet är Skatteverket också en viktig aktör gentemot företagen. Det är en myndighet som har en god överblick när det gäller företagens skatteadministration.

Från Alliansens sida tycker vi att det senare bör användas till en kartläggning av den tid som företag ägnar åt just skatteadministration, och att Skatteverket därefter föreslår åtgärder för att minska företagens skatteadministrativa börda. Det är viktigt för att ytterligare främja företagsamheten i landet.

Vidare har Tullverket en viktig uppgift i att verka för en effektiv och ökad handel som gynnar Sveriges ekonomi, jobb och tillväxt. Men myndigheten är också central från ett brottsbekämpande perspektiv.

Här bör det även fortsättningsvis vara prioriterat att arbeta mot grov organiserad och ekonomisk brottslighet. Det bör även vara prioriterat att förhindra att narkotika liksom illegal alkohol och tobak förs in i Sverige.

Kronofogdemyndighetens arbete för att upprätthålla en god betalningsvilja i samhället är viktigt för det ekonomiska systemet. Myndigheten bör fortsätta att utveckla och förbättra servicen till både företag och medborgare, och därigenom underlätta för alla parter att göra rätt för sig.

På Kronofogdemyndighetens område föreslår Alliansen extra anslag för att finansiera arbetet med skuldsanering för företagare. Alliansen ser det som viktigt att fler överskuldsatta företagare ska kunna få skuldsanering och en möjlighet till en andra chans. Vi behöver arbeta för att uppmuntra, snarare än att avskräcka, företagande.

Herr talman! Avslutningsvis kan konstateras att myndigheterna Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten alla är betydelsefulla för en väl fungerande ekonomi, och för att det ska finnas resurser till att finansiera det som är statens kärnuppgifter.

Alliansens förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområde 3 möjliggör att de tre myndigheternas arbete kan fortgå och utvecklas ytterligare.

Därför yrkar jag bifall till utskottets förslag i betänkandet.
(Applåder)

Anf. 96 OLLE FELTEN (SD):

Herr talman! David Lång har tidigare redogjort för huvuddragen i Sverigedemokraternas politik på området. Jag kommer att uppehålla mig vid två saker, dels Tullverkets underskott, dels det demokratiska

underskott som har uppenbarat sig i behandlingen av skatteutskottets betänkande.

Man kan enkelt konstatera, herr talman, att det finns två olika huvudalternativ i detta betänkande. Alliansens budgetförslag är i det närmaste identiskt med regeringens proposition, vilket också konstateras på s. 9 i utskottets betänkande. Detta i princip gemensamma förslag från sjuklövern står mot Sverigedemokraternas förslag, som innebär en rejäl förstärkning av Tullverkets budget samt ett mindre påslag för Skatteverket.

Syftet med våra förslag är att ge Tullverket möjlighet att hantera underskottet i den utvecklingsprocess som kostar närmare en halv miljard för att ta fram nya nödvändiga it-system inom ramen för det EU-gemensamma tullkodexsystemet UCC, Union Customs Code. Det är ett förhållande som övriga partier tyvärr missat i behandlingen, därav min komplettering till Davids redogörelse för vår politik.

Den utvecklingsprocess som Tullverket arbetar med har, så här långt, blivit underfinansierad med 375 miljoner kronor över de närmaste åren. Totalt handlar det alltså om en halv miljard; man har fått ett tillskott på ungefär 125 miljoner. Det fattas således 375 miljoner för att man ska kunna fullfölja utvecklingen och samtidigt behålla sin kärnverksamhet. Det här är ett stort problem. Det har redan medfört att Tullverket tvingats dra ned aktiviteten på flera angelägna verksamheter. Det, herr talman, är inte bra för någon annan än de kriminella nätverken och något som vi sverigedemokrater motsätter oss med kraft.

Vi har därför i vårt budgetförslag en ökning av Tullverkets ram för 2015 med drygt 200 miljoner. Det står mot Alliansens förslag och regeringens proposition. Det är skillnader som i sammanhanget kan betraktas som felräkningspengar. Det är nödvändigt för att Tullverket ska kunna upprätthålla och utveckla sin kärnverksamhet i denna situation. Tyvärr har de övriga partierna inte haft förmåga att ta till sig det förhållandet, vilket vi beklagar djupt, och vi har därför valt att markera vår ståndpunkt i ett särskilt yttrande i utskottets betänkande.

Herr talman! Varken de rödgröna eller Alliansen fick i höstens val väljarnas förtroende att regera för egen kraft. Den nya regeringen har inte majoritet i riksdagen för sin politik. Konstigare än så är det inte. I stället har vi en regering med en regeringschef som har en närmast religiös tro på att märkliga underverk ska hjälpa honom att få igenom budgeten i denna kammare. Det är skrämmande.

Men verkligheten har hunnit ifatt statsministern och hans parti, herr talman. De är nu så sura att de börjat beskriva sina motståndare med allsköns oartikulerade invektiv, därför att dessa agerar i linje med de demokratiska spelreglerna. Det är ännu mer skrämmande, eftersom det för tankarna till totalitära ideologiers sätt att hantera makten. Det har till och med börjat ryktas om ett förslag som gör det olagligt för riksdagens majoritet att under vissa omständigheter fälla en minoritetsregering.

(TALMANNEN: Låt mig påminna talaren om att debatten rör utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.)

Det hänger ihop, herr talman. Jag kommer strax till det.

Om ett sådant förslag når denna kammare, börjar vi närma oss en punkt där sjuklövern agerar direkt i strid mot de demokratiska grundelementen. Den totala bristen på demokratiskt patos tar sig då uttryck som verkligen inte hör hemma i denna kammare, utan på historiens sophög. Statsministern fick i uppdrag att bilda regering eftersom Alliansens ledning abdikerade i förtid då de inte längre trodde på sin förmåga.

Herr talman! Under behandlingen av rambudgeten för utgiftsområde 3 i skatteutskottet visade Socialdemokraterna sitt rätta, odemokratiska jag. De skrev i sitt särskilda yttrande bland annat följande mening: ”Sverigedemokraternas agerande undergräver den parlamentariska ordning som folkstyret vilar på.” När man förhäver sig på detta sätt tyder det på att desperationen breder ut sig inom den rödgröna ministären.

Man skulle kunna tro, herr talman, att Socialdemokraterna har börjat titta på julprogrammen i tv i förtid i sin naiva tro att den egna budgeten var klar redan före omröstningen i riksdagen. Sedan har de kommit lite för långt in i sagans värld och likt Snövits styvmor varje morgon framför spegeln frågar: Spegel, spegel, på väggen där, säg vem som har den bästa budgeten här. Och samma svar kommer från spegeln varje dag: Sverigedemokraterna den bästa budgeten lagt, det har jag redan till dig sagt.

Herr talman! I denna situation har de följt häxans exempel, och i desperation försöker de nu att med allsköns förklenande tillmälen smutska både vårt parti och vårt demokratiska agerande för att få genomslag för vår politik och för budgeten inom utgiftsområde 3. Det kan nog vara skrämmande för vissa, men vi har bara gjort det som våra väljare har givit oss mandat att göra genom ”den parlamentariska ordning som folkstyret vilar på”.

(Applåder)

Anf. 97 RASMUS LING (MP) replik:

Herr talman! Det är fina sagor Olle Felten berättar för oss i kammaren. Han talar också om ett demokratiskt underskott som han påstår ska ha funnits i skatteutskottet när vi tagit fram dessa betänkanden. Det förhåller sig väl snarare så att det som Olle Felten och Sverigedemokraterna tar upp i anförandet, att de hade velat se ökade anslag på Tullverkets område, inte är sant. Han glömmer, eller undanhåller för oss, att vi för mindre än två veckor sedan satt i kammaren och Olle Felten tryckte på den knapp som innebar ett minskat anslag till just det som han står och talar om i över sex minuter.

Ni låtsas, Olle Felten, som om ni inte har något ansvar för det aktiva beslut ni tog och frångår den ordning som vi haft under väldigt lång tid. När det har gynnat er sak har ni hänvisat till praxis och hur vi brukar göra. Vi hade till exempel en talmansomröstning den första dagen då vi samlades efter valet. Då var det viktigt, men det är det tydligen inte längre. Ni valde alltså att göra på det sättet och försöker nu frånga det ansvar som det innebär att ni aktivt röstat som ni gjort.

Jag skulle vilja veta om du inte längre står för det som du gjorde onsdagen den 3 december. Hur kan du annars stå här och tala om helt andra prioriteringar?

Anf. 98 OLLE FELTEN (SD) replik:

Herr talman! Rasmus Ling ställer samma fråga till mig som Leif Jakobsson ställde till David Lång. Svaret är naturligtvis detsamma: Vi står för vår politik. Det är inte konstigare än så. Vi har röstat för att fälla en regering som inte driver en ansvarsfull migrationspolitik och som därigenom riskerar att kraftigt försämra den svenska välfärden inom snart sagt varje välfärdsområde. Det tycker jag är en väldigt dålig politik.

Vi kommer att fortsätta rösta för vår politik där vi har möjlighet att göra det. Vårt agerande när det gäller budgeten är naturligtvis grundat på exakt detta. Vi kommer att i första hand rösta på de förslag som stöder vår politik. När det inte finns tillgängligt kommer vi att rösta på det som vi anser vara bäst, självklart.

Anf. 99 RASMUS LING (MP) replik:

Herr talman! Saken är den, Olle Felten, att det ni ansåg vara bäst var en neddragning på det här utgiftsområdet, alltså tvärtemot vad du säger. Vi står för vår politik, säger Sverigedemokraterna, men det gör ni ju inte. Du står för en helt annan politik i talarstolen än den som du för mindre än två veckor sedan röstade för.

Du hänvisar till migrationspolitiken. Det är ett utgiftsområde som diskuterats tidigare i kammaren. Nu diskuterar vi utgiftsområde 3 där du vill en sak men har röstat för någonting helt annat. Det var en integrationsdebatt i kammaren på förmiddagen som berörde de delarna. Där säger ni på motsvarande sätt en sak men har röstat för någonting helt annat. Det gäller alla utgiftsområden.

Det här är inte seriöst. Ni kan inte agera på ett sådant sätt. Ni kan inte säga att ni tycker en sak men rösta för någonting annat. Det är helt enkelt inte seriöst. Ni borde skämmas för detta agerande.

(Applåder)

Anf. 100 OLLE FELTEN (SD) replik:

Herr talman! Vi står för vår politik. Det har vi sagt hela tiden, och vi gör verkligen det. Vi kommer att agera utifrån förutsättningarna på det sätt som ger bäst genomslag för så mycket som möjligt av vår politik. Det är ingen tvekan om den saken.

Att säga att omröstningen om budgetramarna skulle ha att göra enbart med utgiftsområde 3, som Rasmus Ling nu står här och gör, är fullständigt nej. Det fungerar inte på det viset. Det här är en liten bit av budgeten, Rasmus Ling. När vi röstade om budgetramarna gällde det helheten, inte bara detta lilla stycke.

Jag vill i stället ha en förklaring från Rasmus Ling på hur ni i den rödgröna gruppen kan påstå att vi skulle undergräva den parlamentariska ordning som folkstyret vilar på när vi följer våra egna väljares riktlinjer. Jag tycker att det är fruktansvärt att någon vågar komma med ett sådant påstående. Ni har ställt er bakom det som Leif Jakobsson och Socialdemokraterna skrev i utskottet.

Svara nu på min fråga! Vad är det som gör att ni anser att vi skulle undergräva den parlamentariska ordningen bara för att vi följer demokratiska spelregler?

Anf. 101 RASMUS LING (MP) replik:

Herr talman! Vi har i Sveriges riksdag under väldigt lång tid haft en ordning som bygger på parlamentariska principer. Regeringen ska lägga fram en budget och ha stöd från riksdagen. Om man inte har ett sådant stöd från riksdagen, om det finns en majoritet för någonting annat, är det rimligt att det blir en annan regering. Nu har inte Sverigedemokraterna fört några samtal med de borgerliga partierna om detta. Man är inte en del av deras alternativ. Men man vill inte heller ta något ansvar för de beslut som tas. Det är ett oseriöst sätt att bedriva politik på. Man kan inte stå och tycka att ett utgiftsområde är litet och inte har någon betydelse och säga att man står för ett annat budgetalternativ än det man röstade på. Det är inte ett seriöst sätt att bedriva politik på.

Anf. 102 OLLE FELTEN (SD) replik:

Herr talman! Jag kan bara konstatera att socialdemokrater och miljöpartister fortfarande inte har förstått den representativa demokratins innersta väsen. All makt utgår från folket. Riksdagen är vald av folket, och det är där majoriteten bestäms, inte i riksdagens kammare.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under § 12.)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 14.53 på förslag av talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 16.00 då votering skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.00.

§ 11 Beslut om ärende som slutdebatterats den 12 december

SfU4 Utgiftsområde 8 Migration

Punkt 1 (Anslag inom utgiftsområde 8)

1. utskottet

2. res. 1 (SD)

Votering:

150 för utskottet

41 för res. 1

100 avstod

58 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 25 S, 70 M, 8 MP, 20 C, 14 FP, 13 KD

För res. 1: 40 SD, 1 MP

Avstod: 69 S, 1 M, 12 MP, 18 V

Frånvarande: 19 S, 13 M, 9 SD, 4 MP, 2 C, 3 V, 5 FP, 3 KD
Håkan Bergman, Lars Eriksson, Monica Haider, Johanna Haraldsson,
Kent Härstedt, Sara Karlsson, Jasenko Omanovic, Mattias Ottosson,
Helene Petersson i Stockaryd, Lawen Redar, Thomas Strand, Maria
Strömkvist och Anna Wallén (alla S) anmälde att de avsett att avstå från
att rösta men markerats ha röstat ja.

Shadiye Heydari och Emanuel Öz (båda S) anmälde att de avsett att rösta
ja men markerats ha avstått från att rösta.

Maria Abrahamsson (M) anmälde att hon avsett att rösta ja men
markerats ha avstått från att rösta.

Jabar Amin, Agneta Börjesson, Annika Lillemets, Valter Mutt och Lise
Nordin (alla MP) anmälde att de avsett att avstå från att rösta men
markerats ha röstat ja.

Stefan Nilsson (MP) anmälde att han avsett att avstå från att rösta men
markerats ha röstat nej.

Punkt 7 (Övrigt om asylprocessen)

1. utskottet

2. res. 7 (V)

Votering:

271 för utskottet

19 för res. 7

2 avstod

57 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 94 S, 71 M, 39 SD, 20 MP, 20 C, 14 FP, 13 KD

För res. 7: 1 S, 18 V

Avstod: 1 S, 1 MP

Frånvarande: 17 S, 13 M, 10 SD, 4 MP, 2 C, 3 V, 5 FP, 3 KD

Ida Karkiainen (S) anmälde att hon avsett att rösta ja men markerats ha
röstat nej.

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

§ 12 Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

KU1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Punkt 1 (Anslag m.m. för 2015 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse)

1. utskottet

2. res. 1 (SD)

Votering:

118 för utskottet

39 för res. 1

134 avstod

58 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 1 S, 70 M, 20 C, 14 FP, 13 KD

För res. 1: 39 SD

Avstod: 94 S, 1 M, 21 MP, 18 V

Frånvarande: 18 S, 13 M, 10 SD, 4 MP, 2 C, 3 V, 5 FP, 3 KD

Lawen Redar (S) anmälde att hon avsett att avstå från att rösta men markerats ha röstat ja.

Emanuel Öz (S) anmälde att han avsett att avstå från att rösta men markerats som frånvarande.

Punkt 2 (Insyn i kungliga hov- och slottsstaten m.m.)

1. utskottet

2. res. 2 (V)

Votering:

275 för utskottet

18 för res. 2

56 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 71 M, 40 SD, 21 MP, 20 C, 14 FP, 13 KD

För res. 2: 18 V

Frånvarande: 17 S, 13 M, 9 SD, 4 MP, 2 C, 3 V, 5 FP, 3 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

AU1 Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet

1. utskottet

2. res. (SD)

Votering:

118 för utskottet

40 för res.

135 avstod

56 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 71 M, 20 C, 14 FP, 13 KD

För res.: 40 SD

Avstod: 96 S, 21 MP, 18 V

Frånvarande: 17 S, 13 M, 9 SD, 4 MP, 2 C, 3 V, 5 FP, 3 KD

SkU1 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Punkt 1

Kammaren biföll utskottets förslag.

Punkt 2 (Vissa frågor inom tullområdet)

1. utskottet

2. res. 1 (SD)

Votering:

235 för utskottet

40 för res. 1

18 avstod

56 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partvis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 71 M, 20 MP, 20 C, 1 V, 14 FP, 13 KD

För res. 1: 40 SD

Avstod: 1 MP, 17 V

Frånvarande: 17 S, 13 M, 9 SD, 4 MP, 2 C, 3 V, 5 FP, 3 KD

Lotta Johnsson Fornarve (V) anmälde att hon avsett att avstå från att rösta men markerats ha röstat ja.

§ 13 Bordläggning och omedelbar hänvisning till utskott

Följande dokument anmäldes och bordlades:

EU-dokument

KOM(2014) 506 Rapport från kommissionen Årlig rapport 2013 om subsidiaritet och proportionalitet

KOM(2014) 507 Rapport från kommissionen Årsrapport 2013 om förbindelserna mellan Europeiska kommissionen och de nationella parlamenten

Kammaren biföll talmannens förslag att dessa EU-dokument omedelbart skulle hänvisas till konstitutionsutskottet.

§ 14 Beslut om förlängd motionstid

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för skr. 2014/15:35 *Meddelande om kommande förslag om ändring i reglerna om uttag i näringsverksamhet* skulle förlängas till onsdagen den 21 januari 2015.

§ 15 Anmälan om interpellation

Följande interpellation hade framställts:

den 14 december

2014/15:182 Åtgärder mot avancerad skatteplanering

av *Daniel Sestrajcic* (V)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

§ 16 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 12 december

2014/15:129 Marinens musikkår

av *Annicka Engblom* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

den 14 december

2014/15:130 Kostnader för återaktiverad plikttagstiftning
av *Hans Wallmark* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2014/15:131 Politiskt attentat riktat mot aborträttsfestival

av *Eva-Lena Jansson* (S)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2014/15:132 Kvinnors rätt till abort

av *Eva-Lena Jansson* (S)

till statsrådet Åsa Regnér (S)

2014/15:133 Åtgärder mot införsel av cannabisfrön

av *Anders Hansson* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2014/15:134 SBAB:s verksamhet utanför de större orterna

av *Ulla Andersson* (V)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

§ 17 Kammaren åtskildes kl. 16.07.

Förhandlingarna leddes

av talmannen från sammanträdet början till och med § 9 anf. 35 (delvis),

av andre vice talmannen därefter till och med § 10 anf. 80 (delvis),

av talmannen därefter till ajourneringen kl. 14.53 och

av andre vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

TUULA ZETTERMAN

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

§ 1 Anmälan om avskrivning av proposition.....	1
§ 2 Avsägelser	1
§ 3 Anmälan om kompletteringsval	2
§ 4 Anmälan om subsidiaritetsprövning	2
§ 5 Anmälan om fördröjt svar på interpellation	2
§ 6 Ärende för hänvisning till utskott	2
§ 7 Ärenden för bordläggning.....	3
§ 8 Rikets styrelse.....	3
Konstitutionsutskottets betänkande 2014/15:KU1	3
Anf. 1 BJÖRN VON SYDOW (S)	3
Anf. 2 JONAS ÅKERLUND (SD).....	4
Anf. 3 BJÖRN VON SYDOW (S) replik	5
Anf. 4 JONAS ÅKERLUND (SD) replik	5
Anf. 5 BJÖRN VON SYDOW (S) replik.....	5
Anf. 6 JONAS ÅKERLUND (SD) replik	5
Anf. 7 AGNETA BÖRJESSON (MP).....	5
Anf. 8 MIA SYDOW MÖLLEBY (V).....	7
Anf. 9 ANDREAS NORLÉN (M).....	8
Anf. 10 AGNETA BÖRJESSON (MP) replik	10
Anf. 11 ANDREAS NORLÉN (M) replik	11
Anf. 12 AGNETA BÖRJESSON (MP) replik	11
Anf. 13 ANDREAS NORLÉN (M) replik	12
Anf. 14 PER-INGVAR JOHNSSON (C)	12
Anf. 15 MATHIAS SUNDIN (FP)	13
Anf. 16 TUVE SKÅNBERG (KD)	14
Anf. 17 HANS EKSTRÖM (S)	15
Anf. 18 ANDREAS NORLÉN (M) replik	16
Anf. 19 HANS EKSTRÖM (S) replik	17
Anf. 20 ANDREAS NORLÉN (M) replik	17
Anf. 21 HANS EKSTRÖM (S) replik	18
Anf. 22 VERONICA LINDHOLM (S)	18
(Beslut fattades under § 12.).....	19
§ 9 Integration och jämställdhet.....	20
Arbetsmarknadsutskottets betänkande 2014/15:AU1	20
Anf. 23 ANNELIE KARLSSON (S).....	20
Anf. 24 PAULA BIELER (SD).....	21
Anf. 25 ANNELIE KARLSSON (S) replik	23
Anf. 26 PAULA BIELER (SD) replik	23
Anf. 27 ANNELIE KARLSSON (S) replik	24
Anf. 28 PAULA BIELER (SD) replik	24
Anf. 29 MARIA FERM (MP)	24
Anf. 30 PAULA BIELER (SD) replik	26
Anf. 31 MARIA FERM (MP) replik	27
Anf. 32 PAULA BIELER (SD) replik	27
Anf. 33 MARIA FERM (MP) replik	28
Anf. 34 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V)	28
Anf. 35 HANIF BALI (M)	30

Anf. 36	JOHANNA JÖNSSON (C)	32
Anf. 37	PAULA BIELER (SD) replik	34
Anf. 38	JOHANNA JÖNSSON (C) replik	34
Anf. 39	PAULA BIELER (SD) replik	35
Anf. 40	JOHANNA JÖNSSON (C) replik	35
Anf. 41	ROGER HADDAD (FP)	36
Anf. 42	PAULA BIELER (SD) replik	38
Anf. 43	ROGER HADDAD (FP) replik	38
Anf. 44	PAULA BIELER (SD) replik	39
Anf. 45	ROGER HADDAD (FP) replik	39
Anf. 46	CHRISTINA HÖJ LARSEN (V) replik	40
Anf. 47	ROGER HADDAD (FP) replik	40
Anf. 48	CHRISTINA HÖJ LARSEN (V) replik	40
Anf. 49	ROGER HADDAD (FP) replik	40
Anf. 50	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	41
Anf. 51	PAULA BIELER (SD) replik	43
Anf. 52	DÉSIRÉE PETHRUS (KD) replik	43
Anf. 53	PAULA BIELER (SD) replik	44
Anf. 54	DÉSIRÉE PETHRUS (KD) replik	44
Anf. 55	ANN-CHRISTIN AHLBERG (S)	45
Anf. 56	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	46
Anf. 57	HANIF BALI (M) replik	47
Anf. 58	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	48
Anf. 59	HANIF BALI (M) replik	48
Anf. 60	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	49
Anf. 61	ROGER HADDAD (FP) replik	49
Anf. 62	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	50
Anf. 63	ROGER HADDAD (FP) replik	50
Anf. 64	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	51
Anf. 65	ANNIKA QARLSSON (C)	51
Anf. 66	ANN-CHRISTIN AHLBERG (S) replik	53
Anf. 67	ANNIKA QARLSSON (C) replik	53
Anf. 68	ANN-CHRISTIN AHLBERG (S) replik	54
Anf. 69	ANNIKA QARLSSON (C) replik	54
Anf. 70	ROSSANA DINAMARCA (V)	55
Anf. 71	ANDRE VICE TALMANNEN	56
Anf. 72	MAGNUS MANHAMMAR (S)	57
Anf. 73	PAULA BIELER (SD) replik	57
Anf. 74	MAGNUS MANHAMMAR (S) replik	57
Anf. 75	PAULA BIELER (SD) replik	58
Anf. 76	MAGNUS MANHAMMAR (S) replik	58
	(Beslut fattades under § 12.)	59
§ 10	Skatt, tull och exekution	59
	Skatteutskottets betänkande 2014/15:SkU1	59
Anf. 77	LEIF JAKOBSSON (S)	59
Anf. 78	DAVID LÅNG (SD)	60
Anf. 79	LEIF JAKOBSSON (S) replik	62
Anf. 80	DAVID LÅNG (SD) replik	62
Anf. 81	LEIF JAKOBSSON (S) replik	63
Anf. 82	DAVID LÅNG (SD) replik	63
Anf. 83	RASMUS LING (MP)	63

Anf. 84 PER ÅSLING (C).....	64
Anf. 85 LEIF JAKOBSSON (S) replik	65
Anf. 86 PER ÅSLING (C) replik	66
Anf. 87 LEIF JAKOBSSON (S) replik	66
Anf. 88 PER ÅSLING (C) replik	67
Anf. 89 JESSICA POLFJÄRD (M).....	67
Anf. 90 LEIF JAKOBSSON (S) replik	69
Anf. 91 JESSICA POLFJÄRD (M) replik	69
Anf. 92 LEIF JAKOBSSON (S) replik	70
Anf. 93 JESSICA POLFJÄRD (M) replik	70
Anf. 94 MATS PERSSON (FP)	71
Anf. 95 ARON MODIG (KD).....	72
Anf. 96 OLLE FELTEN (SD)	72
Anf. 97 RASMUS LING (MP) replik	74
Anf. 98 OLLE FELTEN (SD) replik.....	74
Anf. 99 RASMUS LING (MP) replik	75
Anf. 100 OLLE FELTEN (SD) replik.....	75
Anf. 101 RASMUS LING (MP) replik	75
Anf. 102 OLLE FELTEN (SD) replik.....	76
(Beslut fattades under § 12.).....	76
Ajournering	76
Återupptagna förhandlingar	76
§ 11 Beslut om ärende som slutdebatterats den 12 december	76
SfU4 Utgiftsområde 8 Migration.....	76
§ 12 Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens	
sammanträde	77
KU1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse.....	77
AU1 Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet	78
SkU1 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution	78
§ 13 Bordläggning och omedelbar hänvisning till utskott.....	79
§ 14 Beslut om förlängd motionstid.....	79
§ 15 Anmälan om interpellation	79
§ 16 Anmälan om frågor för skriftliga svar	79
§ 17 Kammaren åtskildes kl. 16.07.....	80